

RAPORT ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU GRUPY PGO

Sprawozdanie na temat informacji
niefinansowych za rok 2019

pgg

Spis treści

List Prezesa Zarządu PGO S.A.	2
O NAS	3
Zarządzanie	4
Informacje ekonomiczno-finansowe.....	8
Akcjonariat PGO.....	10
Strategia PGO.....	11
PGO w otoczeniu makroekonomicznym	17
ŁĄD KORPORACYJNY	26
Ład organizacyjny.....	27
Zarządzanie ryzykiem w Grupie PGO	31
Innowacyjność	35
Projekty dofinansowane.....	37
NASI INTERESARIUSZE	41
Nasi interesariusze.....	42
Znaczenie dialogu	44
Kodeks Etyki	44
Polityki Grupy PGO	46
Zidentyfikowane aspekty.....	48
Nasi klienci	50
Nasi dostawcy i łańcuch dostaw.....	53
ŚRODOWISKO	56
Zasada przezorności.....	57
Ochrona środowiska	58
PRACOWNICY	61
PGO jako pracodawca.....	62
Dodatkowe świadczenia i benefity.....	64
Rozwój kompetencji	66
Stypendia i staże	67
Bezpieczeństwo	68
DZIAŁANIA SPOŁECZNE	74
Społeczna odpowiedzialność PGO	75
Programy wewnętrzne PGO.....	75
Kultura	76
Środowisko	77
Odpowiedzialny rok 2019.....	78
Sankcje	79
O raporcie	79

List Prezesa Zarządu PGO S.A.

(G4-1, 102-14)

Szanowni Państwo,

W imieniu Zarządu PGO S.A. mam przyjemność zaprosić Państwa do lektury Raportu Zrównoważonego Rozwoju Grupy PGO za rok 2019. Mam nadzieję, że ukazane w Raporcie aspekty naszej działalności, pozwolą na odbiór Grupy PGO, jako partnera świadomego i odpowiedzialnego w zakresie wpływu wywieranego na pracowników, otoczenie biznesowe i społeczne oraz środowisko.

Rok 2019 był dla nas rokiem, w którym z konsekwencją realizowaliśmy strategię, co w dużej mierze przyczyniło się do wzrostu w uzyskanych wynikach. Jednocześnie podejmowaliśmy aktywne działania na rzecz zniwelowania wpływu coraz silniej postępującego, i mającego wpływ na kolejne okresy, globalnego spowolnienia gospodarczego. Pozwoliło to na zabezpieczenie inwestycji oraz tak istotnej dla naszej przyszłości – dalszej realizacji projektów badawczo-rozwojowych, które na koniec 2019 były w kluczowych fazach prac.

Rozumiemy jak duży wpływ na wiele aspektów ma nasza działalność. Dlatego każda aktywność jest analizowana pod kątem minimalizowania negatywnych skutków oraz wzmocnienia pozytywnych. Chcemy być i jesteśmy częścią nie tylko gospodarczego ekosystemu. Stąd zaangażowanie w edukację, sport i kulturę, nie tylko naszych pracowników, ale także społeczności lokalnych, które są istotnym interesariuszem Grupy.

Okres przygotowania niniejszego Raportu przypadł na zupełnie nieoczekiwany oraz wyjątkowy historycznie moment – pandemii wirusa SARS-CoV-2. Już dzisiaj wiemy, że skutki, jakie koronawirus wywołuje na całym świecie oraz, jakie przyniesie w przyszłości, będą miały duże znaczenie dla naszej działalności. W obecnej sytuacji jeszcze mocniejszy nacisk kładziemy na bezpieczeństwo naszych pracowników oraz współpracowników, którzy są podstawą sukcesu oraz dalszego zrównoważonego rozwoju Grupy.

Na zakończenie przekazuję podziękowania wszystkim tym, którzy przez swoją wytężoną pracę, własny rozwój oraz zaangażowanie, stanowią o obecnej pozycji oraz przyszłości PGO. To pracownicy oraz inni interesariusze są motorem rozwoju i inspiracją do wielu podejmowanych przez nas działań.

Lukasz Petrus
Prezes Zarządu PGO S.A.

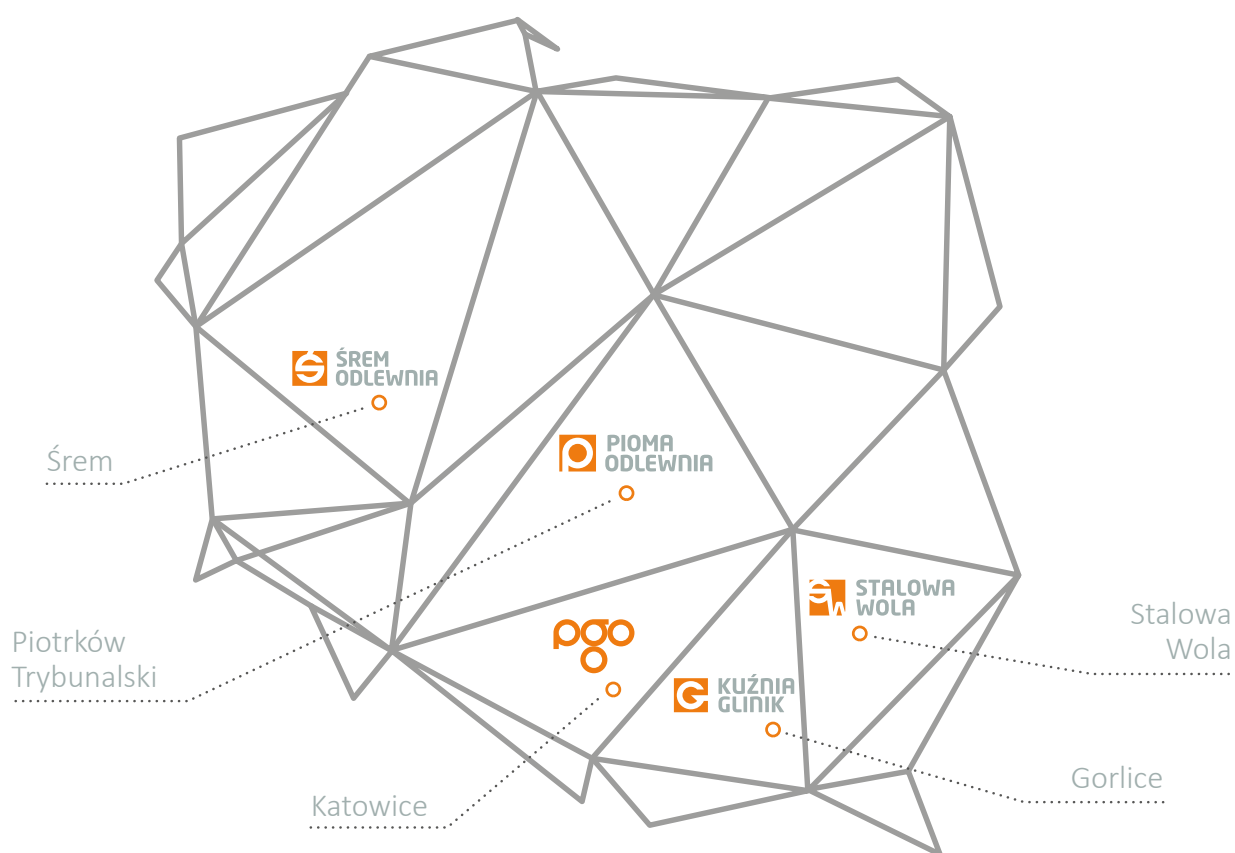
O NAS

Zarządzanie

Grupę Kapitałową PGO tworzą **PGO S.A.** jako podmiot dominujący w Grupie oraz podmioty zależne do których na dzień 31.12.2019 r. należą spółki Odlewnia Żeliwa „Śrem” Sp. z o.o., PGO Spółka Akcyjna S.K.A., PGO Spółka Akcyjna Estate S.K.A., PGO Services Sp. z o.o. oraz oddziały produkcyjne PGO S.A Pioma-Odlewnia oddział w Piotrkowie Trybunalskim, PGO S.A. Kuźnia Glinik oddział w Gorlicach, PGO S.A. Odlewnia Staliwa oddział w Stalowej Woli. **(G4-3, GRI 102-1)**
Siedzibą jednostki dominującej – PGO S.A. jest miasto Katowice. **(G4-5, GRI 102-3)**

W 2019 roku W Grupie PGO przeprowadzona została reorganizacja jej struktury w wyniku połączenia spółek zależnych Pioma-Odlewnia Sp. z o.o. z siedzibą w Piotrkowie Trybunalskim oraz Kuźni „Glinik” Sp. z o.o. z siedzibą w Gorlicach z PGO S.A. W wyniku połączenia spółek działalność w zakresie produkcji odlewów i odkuwek realizowana jest w jednym podmiocie prawnym – PGO S.A., w ramach utworzonych samodzielnych oddziałów w Piotrkowie Trybunalskim i Gorlicach. Celem przeprowadzonej reorganizacji było m.in. uzyskanie prostszej i czytelniejszej struktury

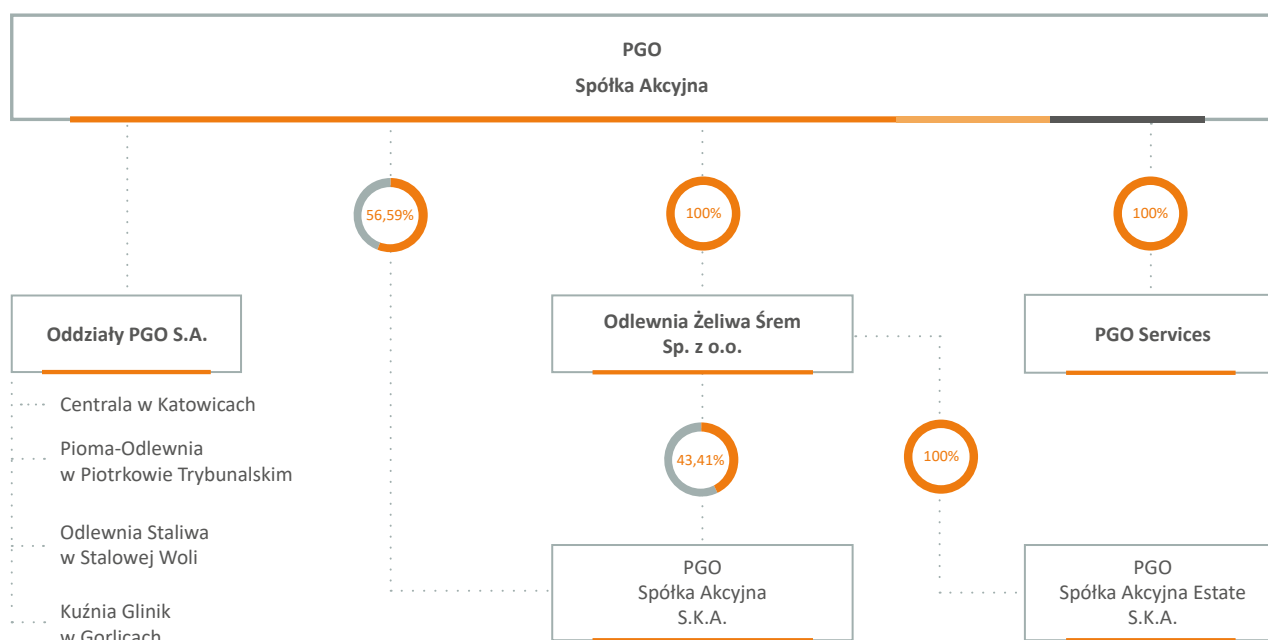
PGO S.A. jako podmiot dominujący w Grupie prowadzi działalność holdingową oraz świadczy na rzecz spółek zależnych usługi zarządcze i administracyjne oraz realizuje, w ramach oddziałów, produkcję odlewów i odkuwek.

PGO S.A. jest spółką publiczną, której akcje notowane są na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie od 2011 roku. Żaden z podmiotów Grupy PGO nie został pominięty w procesie tworzenia Raportu. Wszystkie spółki Grupy PGO prowadzą swoją działalność wytwórczą na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. **(G4-6, G4-17, GRI 102-4, GRI 102-45)**

organizacyjnej, która ułatwi relacje z klientami, zarządzanie operacyjne i komunikację wewnętrzną, zwiększy zdolność do finansowania zewnętrznego i wewnętrznego potrzeb operacyjnych i inwestycyjnych oraz przyczyni się do zdywersyfikowania działalności w ramach branż, produktów, rynków i klientów.

Ponadto, w styczniu 2019 PGO S.A. zmieniło adres swojej siedziby w Katowicach na ul. Tysiąclecia 101, 40-785 Katowice.

Struktura akcjonariatu PGO S.A.
na dzień 31 grudnia 2019 r.*

Struktura organizacyjna Grupy Kapitałowej PGO na dzień 31.12.2019 r. obejmująca wszystkie podmioty uwzględnione w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok 2019. (G4-17, GRI 102-45)

Grupa Kapitałowa PGO należy do grona największych w Polsce firm działających w branży metalurgicznej. Jest producentem odlewów żeliwnych i staliwnych oraz odkuwek matrycowych i swobodnie kutych. Nasze zakłady produkcyjne posiadają wieloletnie tradycje na rynku metalurgicznym sięgające 130 lat. Łącząc długoletnie doświadczenie, bogatą tradycję odlewniczą i kuzienniczą, posiadaną wiedzę, zaplecze produkcyjne i nowoczesne metody zarządzania, Grupa PGO oferuje produkty spełniające wysokie standardy i normy europejskie, które cieszą się uznaniem odbiorców zarówno w kraju, jak i na rynkach zagranicznych.

Nasze zakłady realizują wszystkie fazy procesu technologicznego wykonania odlewów i odkuwek, poczynając od zaprojektowania technologii, poprzez dobranie odpowiedniego gatunku materiału, zaprojektowanie i wykonanie oprzyrządowania, po wykonanie odlewu lub odkuwki, jego obróbkę cieplną i mechaniczną oraz badania jakościowe. Możliwości produkcyjne spółek Grupy Kapitałowej pozwalają na wytworzenie łącznie do około 60.000 ton odlewów rocznie oraz około 15.000 ton odkuwek rocznie.

Oddział Pioma-Odlewnia Piotrkowie Trybunalskim wraz z Odlewnią Staliwa oddziałem w Stalowej Woli specjalizuje się w produkcji jednostkowej i krótkoseryjnej wysokiej jakości

odlewów staliwnych o masie od 10 kg do 8 ton. Odlewy staliwne mają zastosowanie jako elementy konstrukcyjne i podzespoły w branży kolejowej i energetycznej, maszyn górniczych, obudowy przekładni, ogniwa gąsienic oraz inne elementy maszyn i urządzeń. Oddział Pioma-Odlewnia posiada własne zaplecze laboratoryjne, które pozwala na przeprowadzanie badań wytrzymałościowych i jakościowych produkowanych elementów.

W spółce Odlewnia Żeliwa „Śrem” Sp. z o.o. w Śremie produkujemy odlewy z żeliwa szarego, sferoidalnego i stopowego o masie od 0,5 kg do 30 ton. Odlewy żeliwne mają zastosowanie jako bębny hamulcowe, korpusy sprężarek, bloki i obudowy silników, obudowy przekładni, turbin, elementy konstrukcyjne maszyn obróbczych, przeciwwagi, tuleje oraz kołnierze części pomp i zaworów oraz elementy armatury przemysłowej.

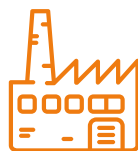
Oddział Kuźnia „Glinik” w Gorlicach produkuje odkuwki matrycowe w zakresie od 0,2 kg do 150 kg, swobodnie i półswobodnie kute w zakresie od 0,5 kg do 8 ton oraz projektuje i wykonuje oprzyrządowanie kuźnicze do ich wytwarzania. Ponadto świadczy usługi w zakresie obróbki cieplnej, obróbki mechanicznej, śrutowania, gięcia oraz badań

mechanicznych i nieniszczących. Odkuwki mają zastosowanie jako podzespoły w samochodach ciężarowych, ciągnikach rolniczych, jako elementy armatury przemysłowej, zespołu łącznikowe do wagonów kolejowych oraz części maszyn i urządzeń.

3 segmenty produkcji:

- odlewy staliwne,
- odlewy żeliwne,
- odkuwki.

4 zakłady produkcyjne

- Odlewnia Żeliwa „Śrem” Sp. z o.o.
- Oddział Pioma-Odlewnia,
- Oddział Odlewnia Staliwa,
- Oddział Kuźnia „Glinik”.

13 głównych branż m.in.:

- przemysł górniczy,
- przemysł kolejowy,
- przemysł rolniczy,
- przemysł motoryzacyjny (heavy truck),
- przemysł stoczniowy,
- technika napędowa,
- przemysł budowlany.

Zakłady naszej Grupy prowadzą działalność w zakresie:

- odlewnictwa żeliwa,
- odlewnictwa staliwa,
- produkcji odkuwek kutych matrycowo, swobodnie oraz półswobodnie.

W przypadku odlewów staliwnych:

- staliwa węglowe konstrukcyjne,
- staliwa stopowe konstrukcyjne odporne na ścieranie, w tym wysokomanganowe i wysokochromowe,
- żaroodporne i żarowytrzymałe,
- staliwa niskostopowe.

Oferta produkcyjna Zakładów Grupy w przypadku odlewów żeliwnych obejmuje:

- żeliwa szare,
- żeliwa sferoidalne,
- żeliwa sferoidalne z gwarantowaną udarnością,
- żeliwa stopowe,
- żeliwa odporne na ścieranie,
- żeliwa wysokostopowe,
- żeliwa niskostopowe.

Odkuwki wykonujemy z następujących materiałów:

- stali węglowych,
- stali stopowych,
- stali wysokostopowych,
- stopów metali kolorowych.

Odkuwki dostarczamy w stanie:

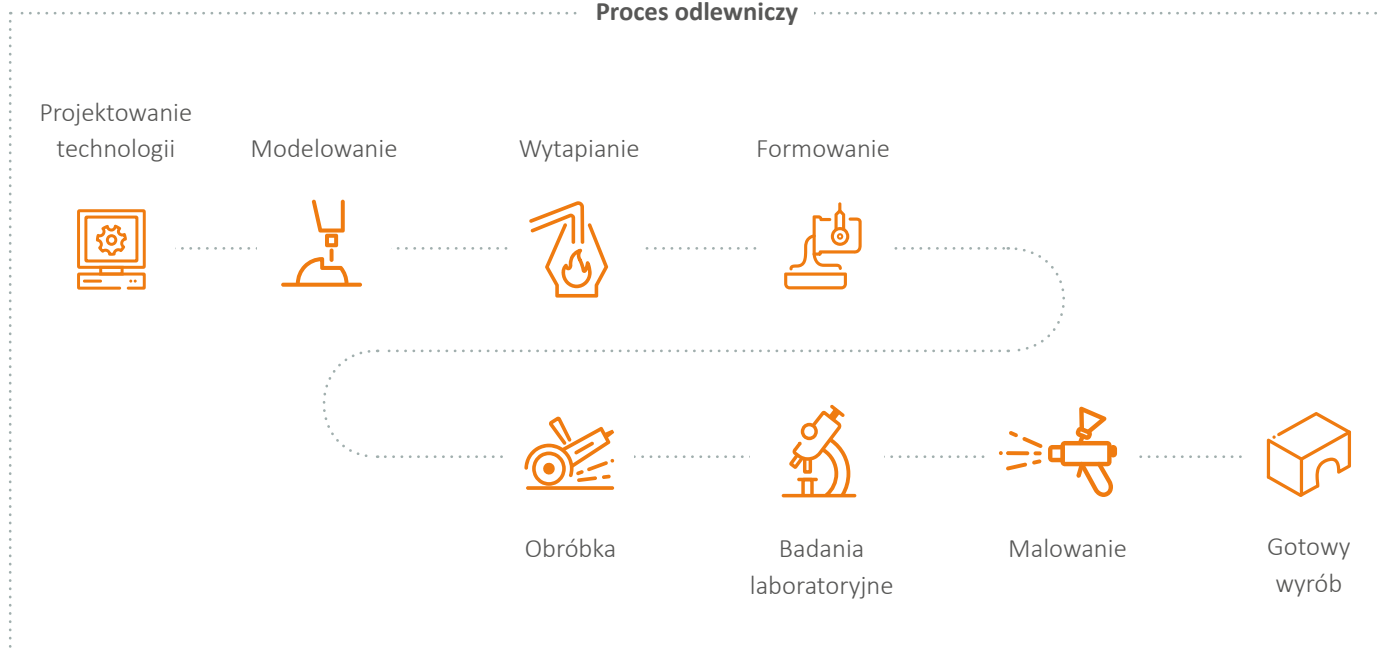
- surowym,
- obrobionym cieplnie,
- obrobionym mechanicznie.

Oferta Grupy dla klientów zewnętrznych obejmuje także:

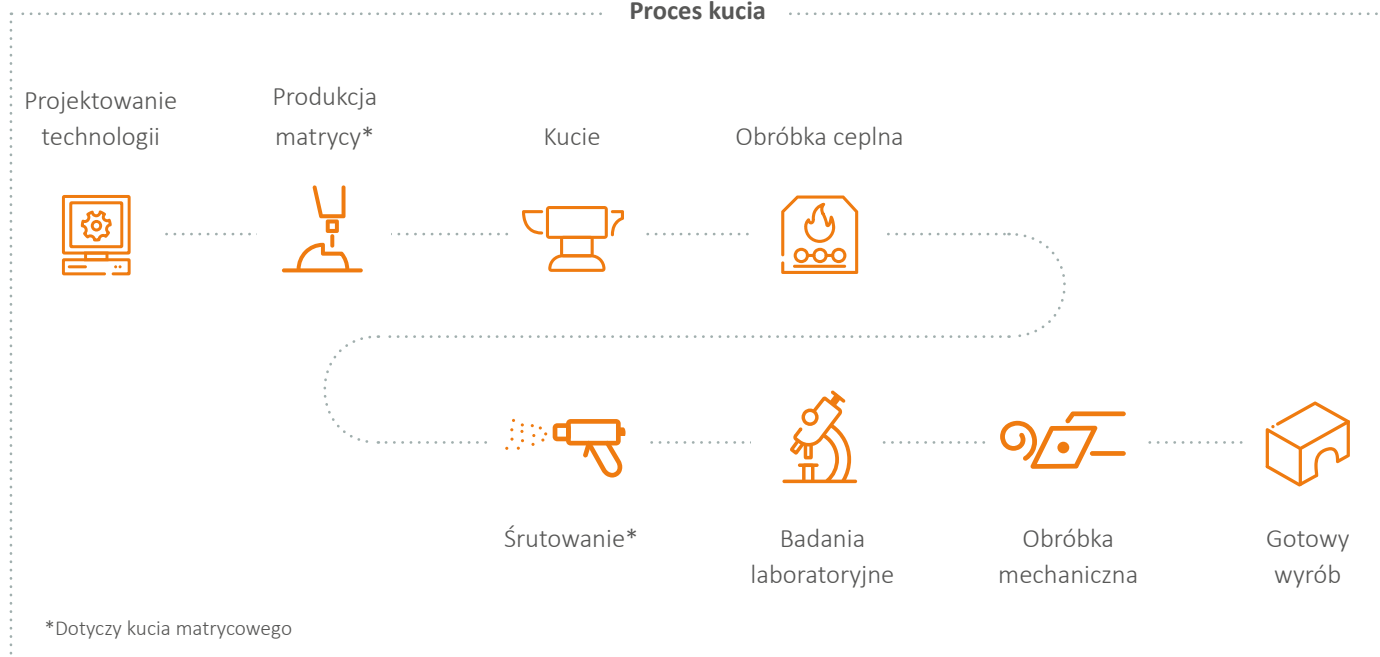
- usługi wytwarzania i adaptacji modeli drewnianych, żywicznych i metalowych,
- usługi w zakresie obróbki mechanicznej (np. obróbka wstępna odlewów wielkogabarytowych) i cieplnej (odprężanie, normalizacja, ulepszanie cieplne itp.) oraz konstrukcji (wyżarzanie odprężające),
- usługi laboratoryjne (analiza składu chemicznego,
- badania jakościowe, wytrzymałościowe i metalograficzne),
- kompleksowe usługi związane z realizacją procesów odlewniczych, kuźniczych oraz obróbką metali świadczone przez PGO Services,
- produkcji oprzyrządowania kuźniczego, niezbędnego w procesie produkcji odkuwek. **(G4-4, GRI 102-2)**

Podstawowe procesy produkcyjne

Proces odlewniczy

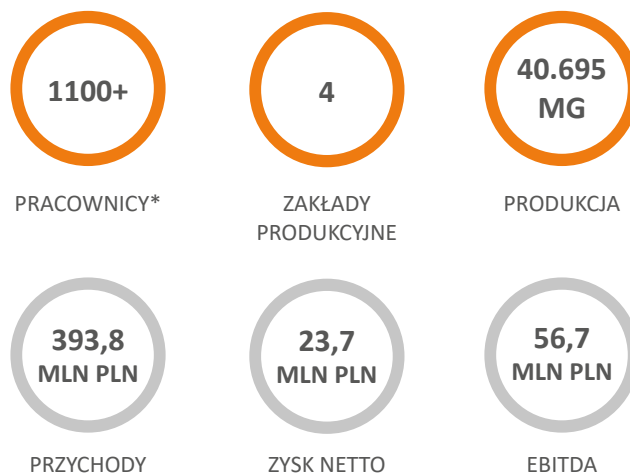
Proces kucia

*Dotyczy kucia matrycowego

Informacje ekonomiczno-finansowe

Główne wielkości ekonomiczno-finansowe charakteryzujące Grupę PGO w 2019 r. (G4-9, GRI 102-7)

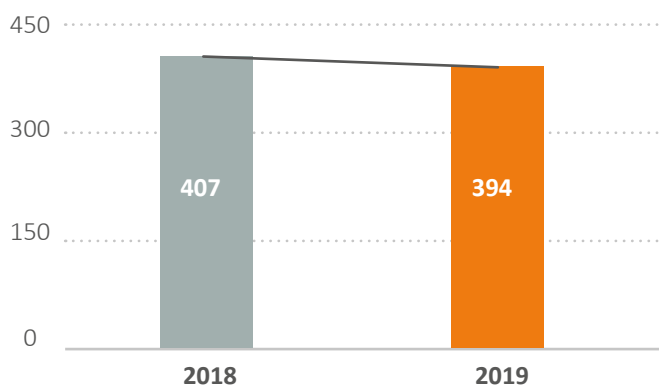
W 2019 roku wartość skonsolidowanych przychodów ze sprzedaży była niższa od skonsolidowanych przychodów ze sprzedaży w 2018 roku o 3,3%. Niższe przychody są m.in. efektem odczuwalnego, zwłaszcza w drugiej połowie roku pogorszenia koniunktury w branży metalowej i wynikający stąd spadek zamówień. Jednocześnie obniżeniu uległ koszt własny sprzedaży o 5,8% co w efekcie przełożyło się na wyższy zysk brutto na sprzedaży o 5,7%. Ostateczny wynik finansowy netto

w 2019 roku ukształtował się na poziomie 23.757 tys. zł i był wyższy od wyniku w 2018 roku o 70,4 % przy czym na wynik w roku 2018 wpływ miały zdarzenia jednorazowe – odpis aktualizujący na majątek Odlewni Żeliwa „Śrem” Sp. z o.o. przeznaczony do zbycia lub likwidacji oraz rozwiązanie aktywa na podatek odroczony. Natomiast wynik finansowy za 2019 r. został obciążony z tytułu rezerwy utworzonej w związku z trwającymi postępowaniem podatkowym.

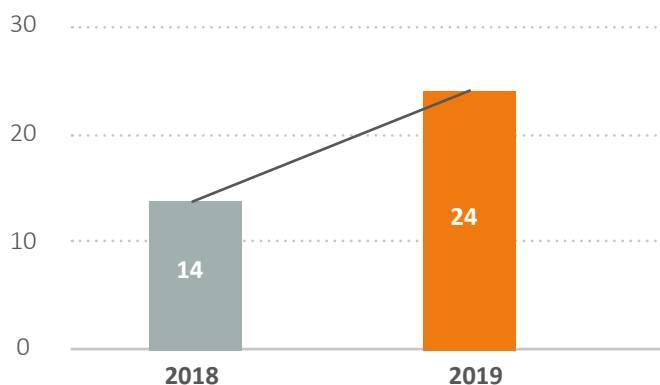
Wartość ekonomiczna wytworzona i podzielona (G4-EC1, GRI 201-1)

Wartość ekonomiczna wytworzona i podzielona	2018	2019
Przychody ze sprzedaży	407 248	393 859
Koszt własny sprzedaży	(317 803)	(299 298)
Wynagrodzenia i świadczenia pracownicze	(98 321)	(96 354)
Dywidenda wypłacona	0	0
Podatek dochodowy	(8 140)	(13 486)
Zysk netto	13 944	23 757

Przychody ze sprzedaży (mln zł)

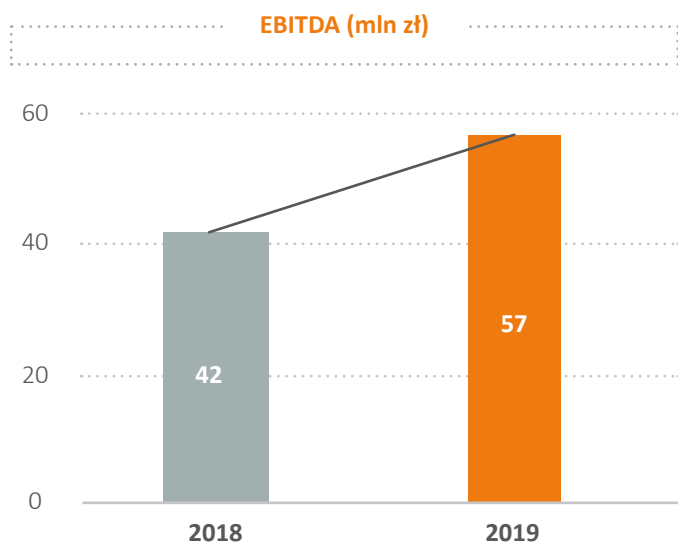
Zysk netto (mln zł)

Poziom kapitałów własnych na koniec 2019 roku wynosi 282.144 tys. zł co stanowi 66,5% udziału w pasywach ogółem. Natomiast poziom zobowiązań długo i krótkoterminowych wraz z rezerwami wynosi 141.907 tys. zł co stanowi 33,5% udziału w pasywach ogółem, z czego zobowiązania krótkoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek wynoszą 53.334 tys. zł.

Kluczowe wskaźniki efektywności Grupy PGO

W okresie 2019 r. do istotnych zdarzeń, które będzie miało w kolejnych okresach wpływ na uzyskiwane przez Grupę wyniki finansowe, należało sfinalizowanie połączenia PGO S.A. ze spółkami zależnymi Pioma-Odlewnia Sp. z o.o. z siedzibą w Piotrkowie Trybunalskim oraz Kuźnia „Glinik” Sp. z o.o. z siedzibą w Gorlicach co było elementem strategii mającej na celu integrację procesów w Grupie PGO w obszarze produkcji, zakupów czy finansowania potrzeb inwestycyjnych i dzięki temu zwiększenie skuteczności realizowanych działań operacyjnych. W efekcie połączenia Grupa uzyskała prostszą i czytelniejszą strukturę organizacyjną, która będzie lepiej przygotowana na zaspokajanie rosnących oczekiwań klientów przy jednoczesnym podniesieniu efektywności operacyjnej i konkurencyjności w ramach branż, produktów, rynków. W perspektywie kolejnego roku istotnym czynnikiem, który może mieć wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową Grupy PGO będzie pandemia koronawirusa COVID-19 i jej skutki społeczno-gospodarcze. Kluczowe znaczenie będzie miał okres, w którym będą się utrzymywały ograniczenia aktywności gospodarczej przedsiębiorstw i im będzie on dłuższy tym skutki gospodarcze będą poważniejsze, a powrót do normalnego stanu gospodarki będzie znacznie trudniejszy i długotrwały.

Kluczowe wskaźniki efektywności	2018	2019
Wartość księgową na akcję (zł) (kapitał własny/liczbę akcji)	2,67	2,93
Zysk na akcję (zł) (zysk netto/liczbę akcji)	0,14	0,25
Rentowność sprzedaży ROS (%) (zysk netto/przychody ze sprzedaży*100)	3,4%	6,0%
Marża EBITDA (%) (EBITDA/przychody ze sprzedaży*100)	10,3%	14,4%
Udział sprzedaży zagranicznej w przychodach ze sprzedaży (%) (przychody ze sprzedaży zagranicznej/przychody ze sprzedaży ogółem*100)	46,5%	40,5%
Wskaźnik produktywności pracowników (tys. zł) (przychody ze sprzedaży ogółem/liczba pracowników ogółem)	301,9	352,3

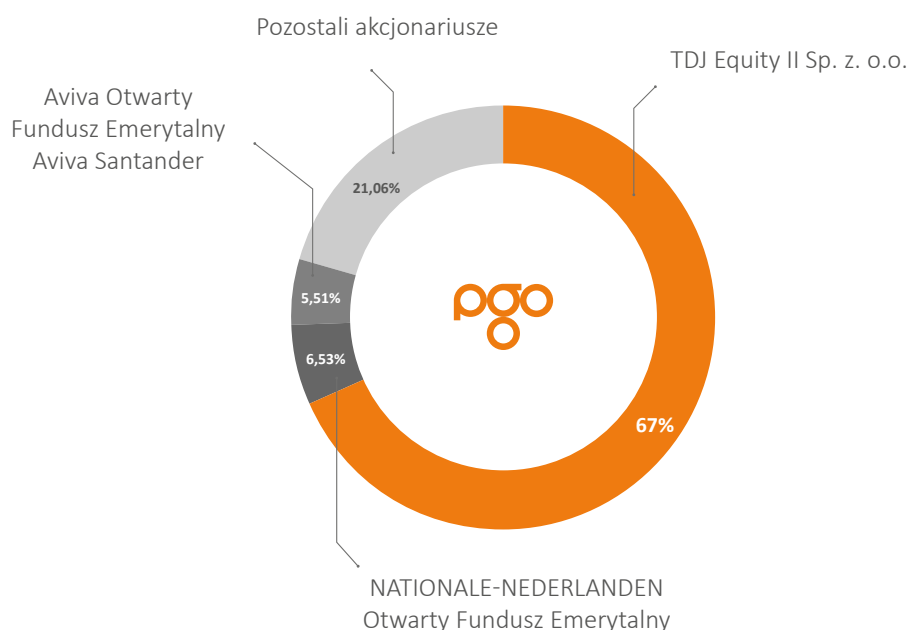
Akcjonariat PGO

Spółka PGO S.A. jest spółką akcyjną, prywatną, której akcje są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie od 2011 roku (ISIN: PLPGO000014). Na dzień 31 grudnia 2019 r. kapitał zakładowy Spółki wynosił 96.300.000 zł i dzielił się na 96.300.000 akcji serii A i B o wartości nominalnej 1,00 zł każda.

Wszystkie wyemitowane akcje są akcjami zwykłymi bez uprzywilejowania co do udziału w podziale zysku. (G4-7, GRI 102-5)

W okresie 2019 r. nie nastąpiły znaczące zmiany w akcjonariacie PGO S.A., o których spółka została poinformowana przez akcjonariuszy.

Struktura akcjonariatu PGO S.A. na dzień 31 grudnia 2019 r.*

*Na dzień 31 grudnia 2019 r., zgodnie z otrzymanymi przez Spółkę zawiadomieniami na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzenia instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach.

W okresie 2019 roku Spółka nie dokonywała emisji nowych akcji ani emisji nieudziałowych i kapitałowych papierów wartościowych. W 2019 roku Spółka dokonała wypłaty odsetek

od obligacji korporacyjnych w łącznej kwocie 1,56 mln zł oraz dokonała wykupu 42.200 obligacji zwykłych na okaziciela serii A1 o kodzie PLPGO0000022 za łączną kwotę 42,2 mln zł.

Dane giełdowe za 2019 r.

Kurs max	2,45
Kurs min	1,06
Cena na koniec roku	1,16
Średnia cena akcji w roku	1,59
Liczba wyemitowanych akcji	96 300 000,00
Kapitalizacja na koniec roku	111 708 000,00
Średnia wartość obrotu	27 334,56
Średni wolumen obrotu	16 760,25

Notowanie akcji PGO S.A. w 2019 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z serwisu www.infostrefa.com

..... ”

Jako spółka, której akcje notowane są na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie rzetelnie wypełniamy wynikające z tego faktu obowiązki spółki publicznej w zgodzie z przyjętymi przez nas politykami i zasadami etycznymi. Staramy się w naszych działaniach uwzględniać oczekiwania różnych grup interesariuszy w oparciu m.in. o prowadzony z nimi dialog.

Grzegorz Kozub, Dyrektor ds. relacji inwestorskich

” .....

Strategia PGO

„Strategia PGO na lata 2017-2020” została przyjęta przez Zarząd i zatwierdzona przez Radę Nadzorczą PGO S.A. w kwietniu 2017 r. „Strategia PGO na lata 2017-2020” to kompleksowy dokument określający kierunki rozwoju całej Grupy PGO w oparciu o misję i wizję oraz wartości, jakimi Grupa kieruje się w prowadzeniu swojej działalności. Kształtowanie nowoczesnego przemysłu, wsparcie partnerów biznesowych i pracowników w osiąganiu wspólnego sukcesu poprzez ciągłe doskonalenie i rozwój oraz budowanie społeczności PGO opartej na wartościach jest filozofią, która inspiruje Grupę do działania. PGO stale dąży do osiągnięcia pozycji preferowanego partnera biznesowego, pożądanego pracodawcy oraz innowacyjnej organizacji.

Zwiększanie konkurencyjności w stosunku do producentów zachodnioeuropejskich PGO upatruje w: innowacyjnych technologiach, wyżej przetworzonych wyrobach, oferowaniu klientom wsparcia już na etapie projektowania produktów oraz zautomatyzowanych procesach produkcyjnych.

„Strategia PGO na lata 2017-2020” przewiduje realizację dwóch podstawowych celów strategicznych:

- wykorzystanie maksymalnych mocy produkcyjnych w 70% od 2020 roku,
- skuteczna produkcja oraz sprzedaż odlewów stalowych z materiałów o podwyższonych parametrach co będzie odpowiedzią na oczekiwania rynku co do aktywnego uczestnictwa producentów w redukcji kosztów produkcji przy jednoczesnym spełnieniu wyższych wymagań jakościowych i możliwości stosowania materiałów w ekstremalnych warunkach pracy (np. niska i wysoka temperatura, wysokie obciążenie statyczne i dynamiczne, wysokie ciśnienie, agresywne środowisko i substancje). Spełnienie tych oczekiwań

umożliwi Grupie PGO wejście na nowe, rozwojowe rynki zbytu, ograniczenie zapotrzebowania na pracowników, awans do czołówki technologicznej Europy, a tym samym osiągnięcie pozycji innowacyjnej organizacji oraz preferowanego dostawcy.

Ponadto jedną z kluczowych zmian pozwalających na dalsze działania w kierunku osiągnięcia zakładanych wyników będzie zmiana aktualnego modelu biznesowego na model macierzowy, który zakłada specjalizację produktową w segmentach oraz specjalizację handlową w branżach na poziomie Grupy.

W ramach przyjętej Strategii oraz wyznaczonych w niej celów strategicznych w latach 2017-2019 realizowano następujące cele operacyjne, przedsięwzięcia i działania:

- zawarta została przez spółkę zależną Pioma-Odlewnia Sp. z o.o. (obecnie oddział PGO S.A.) z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju „Umowa o dofinansowanie projektu ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój”, której przedmiotem jest dofinansowanie realizacji projektu pt. „Demonstracja technologii wytwarzania innowacyjnych odlewów stalowych przeznaczonych do zastosowania w ekstremalnych warunkach eksploatacji”. W drugiej połowie 2019 r. projekt wszedł w kluczową fazę badawczą dzięki zakończeniu odbiorów elementów linii demonstracyjnej, co umożliwiło wykonanie próbnich wytopów i testowanie linii.
- zawarta została przez spółkę zależną Odlewnię Żeliwa „Śrem” S.A. (obecnie Odlewnia Żeliwa „Śrem” Sp. z o.o.) z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju „Umowa o dofinansowanie projektu w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój”, której przedmiotem jest dofinansowanie realizacji projektu pt.

„Innowacyjna, wykorzystująca analizę termiczną ATD, technologia wytwarzania samozasilającego się, wysokojakościowego żeliwa do produkcji odlewów nowej generacji o podwyższonych parametrach jakościowych”. W ramach realizacji projektu w ciągu 2019 r. rozpoczęła się instalacja najważniejszych elementów linii demonstracyjnej, a kolejnym krokiem będzie jej uruchomienie i prowadzenie prac badawczych, których celem jest potwierdzenie możliwości uzyskania podwyższonych parametrów jakościowych odlewów z żeliwa szarego i sferoidalnego.

- prowadzona była reorganizacja Grupy, w ramach której uporządkowano strukturę własnościową w Grupie eliminując pośrednie stopnie kontroli pomiędzy PGO S.A. a spółkami zależnymi, ujednociono formę prawną produkcyjnych spółek zależnych, zintegrowano wiele procesów w ramach spółki PGO S.A. (handel – front office, zarządzanie znakami towarowymi, finanse, księgowość, controlling, kadry, płace), w wyniku czego nastąpił wzrost efektywności działania (w tym także wzrost sprzedaży i wyników).
- przeprowadzone zostało połączenie spółek produkcyjnych Pioma-Odlewnia Sp. z o.o. i Kuźnia „Glinik” Sp. z o.o. z PGO S.A. co stanowiło kolejny element integracji procesów realizowanych w Grupie PGO, m.in. w obszarze procesów produkcyjnych, centralizacji zakupów czy finansowania potrzeb inwestycyjnych.

..... ”

Strategia PGO na lata 2017 - 2020 to swoisty wyznacznik i plan naszych działań do bycia lepszą firmą. Mam na myśli w zasadzie wszystkie aspekty - nie tylko biznesowe, ale także personalne, środowiskowe czy społeczne. Dzięki niej, wszyscy jako organizacja podążamy w tym samym, wspólnie nakreślonym kierunku.

Łukasz Petrus, Prezes Zarządu PGO S.A.

” .....

Dzięki realizacji projektów badawczo-rozwojowych Grupa będzie, zgodnie z założeniami Strategii i w terminie w niej przewidzianym, posiadała odpowiednie możliwości techniczne i technologiczne dla skutecznej produkcji swoich odlewów z materiałów o podwyższonych parametrach. Realizowane projekty badawczo-rozwojowe mają również umożliwić w przyszłości wdrożenie technologii produkcyjnych,

które pozwolą na ograniczenie materiało- i energochłonności procesów co powinno korzystnie wpłynąć na ograniczenie negatywnego wpływu działalności Grupy PGO na środowisko naturalne. Automatyzacja procesów produkcyjnych, oprócz poprawy efektywności, ma również wpłynąć na poprawę warunków pracy oraz przyczynić się do dalszego ograniczania naszego negatywnego oddziaływania na otoczenie.

W wyniku przeprowadzonej konsolidacji PGO staje się większym, stabilnym i wiarygodnym podmiotem będącym preferowanym partnerem biznesowym dla dużych odbiorców na rynku krajowym, europejskim i światowym.

W ramach działań przewidzianych w Strategii PGO znajduje się także obszar związany z opracowaniem, wdrożeniem oraz stałą poprawą polityki zrównoważonego rozwoju Grupy PGO. Realizacja tego celu stanowi wyraz wagi przykładanej przez PGO do społecznej odpowiedzialności biznesu, która buduje wartości dla firmy, otoczenia biznesowego, społeczeństwa, środowiska. Celem realizacji tej polityki jest otwarcie naszej organizacji na potrzeby otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego, podkreślenia znaczenia dialogu społecznego i wagi poszukiwania szans wspólnego rozwoju.

Efektom takich działań ma być wzmocnienie wizerunku Grupy PGO jako:

- organizacji dbającej o środowisko,
- wspomagającej rozwój społeczności na poziomie lokalnym poprzez działania na rzecz edukacji, sport i kultury,
- wspomagającej regionalny rozwój gospodarczy. **(G4-1, GRI 102-14)**

WSPÓŁPRACA

- Darzymy się zaufaniem i tworzymy zgrany zespół.
- Słuchamy i uczymy się od innych, biorąc pod uwagę każdy głos w dyskusji.
- Po podjęciu decyzji wspólnie działamy na rzecz realizacji celu.
- Cieszymy się z sukcesów naszych ludzi, promując ich w organizacji.

WIARA

- Wierzymy w realizację wspólnej wizji.
- Postępujemy zgodnie z naszym systemem wartości.
- Koncentrujemy się na przyszłości.
- Wierzymy, że inwestycja w edukację i rozwój jest najwyższą wartością dla społeczeństwa.

OTWARTOŚĆ

- Jesteśmy wobec siebie lojalni, komunikujemy się otwarcie i szczerze.
- Szanujemy różnorodność poglądów.
- Jesteśmy otwarci na zmianę i innowacje.
- Rozmawiamy o popełnianych błędach i się na nich uczymy.

WIARYGODNOŚĆ

- Zawsze dotrzymujemy słowa
- Jesteśmy rzetelni i uczciwi
- Kierujemy się zasadami fair play
- Wywiązujemy się z naszych zobowiązań

ODPOWIEDZIALNOŚĆ

- Podejmujemy odważne i przemyślane decyzje.
- Bierzemy odpowiedzialność za decyzje i działania nasze i naszego zespołu.
- Wymagamy od siebie inicjatywy.
- Działamy zawsze w najlepszym interesie firmy.

(G4-56, GRI 102-16)

Grupa PGO popiera inicjatywy, które kształtują pożądane zachowania i działania biznesowe związane ze zrównoważonym rozwojem. Grupa PGO w swoich działaniach dąży do zachowania równowagi pomiędzy osiąganiem celów ekonomiczno-finansowych a obszarami jej wpływu społecznego i środowiskowego wpisując się w realizację Celów ONZ.

Łącznie zdefiniowano 17 celów zrównoważonego rozwoju przyjętych na szczycie Organizacji Narodów Zjednoczonych w 2015 roku, wyznaczając kierunek zmian na lata 2015-2030. W 2019 roku Grupa PGO realizowała następujące cele zrównoważonego rozwoju:

Aspekt Społeczny

- Podejmujemy odważne i przemyślane decyzje.
- Bierzemy odpowiedzialność za decyzje i działania nasze i naszego zespołu.
- Wymagamy od siebie inicjatywy.
- Działamy zawsze w najlepszym interesie firmy.

Aspekt Społeczny, Pracowniczy

- Współpraca ze szkołami technicznymi w celu edukacji młodzieży z zakresu odlewnictwa i kuziennictwa.
- Współpraca z instytucjami szkolnictwa wyższego – współtworzenie kierunku „Inżynieria procesów odlewniczych i obróbki plastycznej” na Politechnice Śląskiej.
- Wsparcie projektu Łazika Marsjańskiego, budowanego przez Studenckie Koło Sztucznej Inteligencji SKN AI-METH.
- Organizacja corocznego konkursu „Kształtujemy, malujemy”, adresowanego do najmłodszych dzieci pracowników Grupy PGO.
- Organizacja programu stażowego „We shape your future” skierowanego do studentów ostatnich lat i absolwentów kierunków technicznych.
- Dofinansowanie dla pracowników do kursów językowych oraz studiów wyższych i podyplomowych.
- Organizacja szkoleń kompetencji miękkich i twardych dla pracowników Grupy PGO.

Aspekt **Spoleczny**

- Zapewnienie pracownikom dostępu do pakietu świadczeń socjalnych.
- Dodatkowe ubezpieczenia na życie.
- Funkcjonowanie Programu „Witamy w Rodzinie PGO” adresowanego dla nowo narodzonego dziecka pracownika.
- Wprowadzenie programu zapobiegania występowaniu wypadków przy pracy.
- Stosowanie Analizy TOL i 5 Why.

Aspekt **Działalność biznesowa**

- Realizacja przez Odlewnie Żeliwa „Śrem” Sp. z o. o. projektu „Innowacyjna, wykorzystująca analizę termiczną ATD, technologia wytwarzania samozasilającego się, wysokojakościowego żeliwa do produkcji odlewów nowej generacji o podwyższonych parametrach jakościowych”.
- Realizacja przez Pioma- Odlewnia Sp. z o. o. projektu: „Demonstracja technologii wytwarzania innowacyjnych odlewów stalowych przeznaczonych do zastosowania w ekstremalnych warunkach eksploatacji”.

Aspekt **Spoleczny, Pracowniczy**

- Przyjęto i zaczęto stosować zapisy polityk: personalnej, poszanowania praw człowieka, przeciwdziałania korupcji, różnorodności, społecznej oraz środowiskowej.

Aspekt **Działalność biznesowa, Środowisko**

- Uwzględnienie danych z zakresu zrównoważonego rozwoju w cyklicznych raportach.
- Wdrażanie nowych, mniej materiał- i energochłonnych technologii.
- Automatyzacja części procesów produkcyjnych dla zmniejszenia ilości odpadów i skrócenia czasu wytwarzania.
- Realizacja projektów dofinansowanych ze środków UE, dzięki którym możliwe będzie wytwarzanie produktów mniej szkodliwych dla środowiska przy jednoczesnym zapewnieniu wyższej jakości.

Aspekt **Środowisko**

- Posiadanie certyfikatów PN-EN ISO 9001 (System Zarządzania Jakością) i PN-EN ISO 14001 (System Zarządzania Środowiskiem).
- Działanie zgodnie z zasadą przejrzystości – „na korzyść środowiska”.
- Minimalizacja odpadów technologicznych.
- Prowadzenie bezpiecznej dla środowiska gospodarki odpadami poprzez optymalizację procesu produkcji.
- Segregacja, składowanie i przekazywanie odpadów do przerobienia lub utylizacji w wyspecjalizowanych zakładach.
- Monitoring wskaźników emisji pyłów i gazów do powietrza.

PGO w otoczeniu makroekonomicznym

Branże odlewnicza i kuziennicza należą do ważnych branż przemysłowych zaopatrujących wiele sektorów gospodarki w tym motoryzacyjny, kolejowy, energetyczny, petrochemiczny, morski, obronny i rolniczy, a także lotniczy czy medyczny.

Można zaryzykować stwierdzenie, że w zasadzie nie ma gałęzi współczesnego przemysłu, w której w mniejszym lub większym stopniu nie znajdowałyby zastosowania wyroby PGO.

Branża odlewnicza

Wybrane możliwości zastosowania odlewów:

Automotive

Automotive – bardzo szeroki zakres stosowania i duża różnorodność odlewów zarówno w samochodach osobowych jak i ciężarowych m.in. w silnikach, układach napędowych i podwoziach, a także w nadwoziach.

Inżynieria ogólna

W szczególności w obszarze projektowania i budowania maszyn różnego typu. W obszarze tym w związku z koniecznością spełniania coraz bardziej rygorystycznych wymagań znajdują zastosowanie innowacyjne i zaawansowane technologicznie odlewy. W tym obszarze można wymienić następujące sektory przemysłu maszynowego: armatura budowlana i przemysłowa, układy napędowe, sprężarki i pompy, maszyny budowlane, maszyny do hutnictwa i walcowania, pompy i zawory oraz urządzenia hydrauliczne, maszyny do produkcji papieru i drukarskie, maszyny do obróbki drewna, maszyny do przetwarzania i pakowania żywności.

Maszyny rolnicze

Bardzo istotny segment klientów branży odlewniczej z uwagi na podstawowy charakter rolnictwa w wielu gospodarkach światowych. Odlewy służą jako koła, piasty, bębny hamulcowe, elementy hydrauliczne, zespoły napędowe, itp.

Budownictwo

Odlewy znajdują zastosowanie głównie przy wykonywaniu różnego rodzaju instalacji eksploatacyjnych w budownictwie mieszkaniowym takich jak rury ciśnieniowe i drenażowe, odlewy kanalizacyjne, odlewy do grzejników, kotłów, kuchenek i pieców, odlewy sanitarne.

Elektryka i elektrotechnika

Elementy odlewane znajdują się w wielu produktach codziennego użytku np. ekspresach do kawy, pralkach, odkurzaczach, itp., choć najczęściej nie są widoczne na pierwszy rzut oka to są niezbędne dla prawidłowego działania tych urządzeń. Odlewy znajdują się również m.in. zastosowanie w transformatorach i generatorach, a także w silnikach elektrycznych.

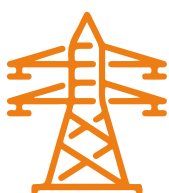
Inżynieria medyczna

Jest to obszar, w którym najlepiej widać, że odlewy również bezpośrednio pomagają ludziom znajdując zastosowanie w urządzeniach ratujących ich zdrowie i życie. Zastosowanie odlewów obejmuje elementy urządzeń do tomografii komputerowej i skanerów, elementy protez lanych, takich jak stawy kolanowe i biodrowe, elementy stosowane w infrastrukturze szpitalnej np. węzły w łóżkach szpitalnych.

Przemysł stalowy

Produkcja stali nadal jest monitorem tętna rozwoju gospodarczego, ponieważ stal dostarczana jest do przemysłu budowlanego, a także do firm motoryzacyjnych i inżynierii mechanicznej. Jednym z bardziej zaawansowanych technologicznie odlewów są rolki używane w liniach produkcji stali do transportu pomiędzy kolejnymi etapami procesu produkcyjnego w hutach na całym świecie.

Energetyka

Odlewy są stosowane w wielu obszarach przemysłu energetycznego m.in. w pompach i zaworach dla sektora naftowego i gazowego, jako elementy infrastruktury offshore, w piastach turbin wiatrowych oraz w konstrukcjach falowych instalacji energetycznych.

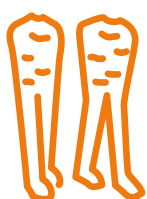
Przemysł kolejowy

W dużej mierze dzięki odlewom transport kolejowy jest jedną z najbezpieczniejszych infrastruktur komunikacyjnych. Odlewy w zastosowaniach kolejowych obejmują bloki silników do silników elektrycznych, a także silników Diesla, a także elementy podwozia, hamulców oraz zespołów łączeniowych wagonów.

Przemysł górniczy

Odlewy są niezbędne dla przemysłu wydobywczego i robót ziemnych. Operacje wydobywcze wymagają często złożonych odlewów. Niestandardowe odlewy odporne na ścieranie odlewy, części do koparek, ciężarówek górniczych i kruszarek spełniają wysokie wymagania tej ważnej branży.

Sztuka

Być może nie jest to oczywisty obszar zastosowania odlewów jednak do dzisiaj technika odlewnicza pozostaje jedną z form wykorzystywanych przez artystów do tworzenia swoich dzieł takich jak pomniki czy posągi, a także często jako nowoczesnej sztuki użytkowej.

Przemysł stoczniowy

Transport morski, zarówno pasażerski jak i towarowy związany jest z odlewami, które są podstawowym elementem budowy silników okrętowych, a także elementów układów sterujących.

Przemysł lotniczy

Nowoczesne odlewy znajdują zastosowanie w turbinach i silnikach odrzutowych, a także w kadłubach, podwoziu i wyposażeniu wnętrza

Światowy przemysł odlewniczy

Zgodnie z danymi The European Foundry Association (CAEF), organizacji zrzeszającej 23 krajowe stowarzyszenia odlewnicze z 22 krajów europejskich, odlewnie żelaza, stali i żeliwa ciągliwego w krajach członkowskich CAEF produkują około 12,3 mln ton odlewów rocznie. Waga produkowanych odlewów rośnie o około 1,3% r/r. Sześć krajów, które dominują w branży pod względem masy, a mianowicie Niemcy, Turcja, Francja,

Włochy, Hiszpania i Polska, odpowiadają za 84,6% produkcji odlewów metali żelaznych.

W przypadku odlewnie metali nieżelaznych w krajach członkowskich CAEF odnotowują one wzrost produkcji o 5,1% i wielkości produkcji na poziomie około 4,5 mln ton. W krajach, które dominują w produkcji odlewów metali nieżelaznych, a mianowicie w Niemczech i we Włoszech, produkcja stanowi 48,3% całkowitej wielkości.

..... ”

Realizowanie polityki zrównoważonego rozwoju, uwzględniającej potrzeby naszych pracowników, kontrahentów i akcjonariuszy pozwala na wypracowanie zasobów finansowych niezbędnych do dalszego rozwoju. A to systematycznie zwiększa poczucie bezpieczeństwa całej społeczności w której działamy i która bierze udział w budowaniu naszej organizacji.

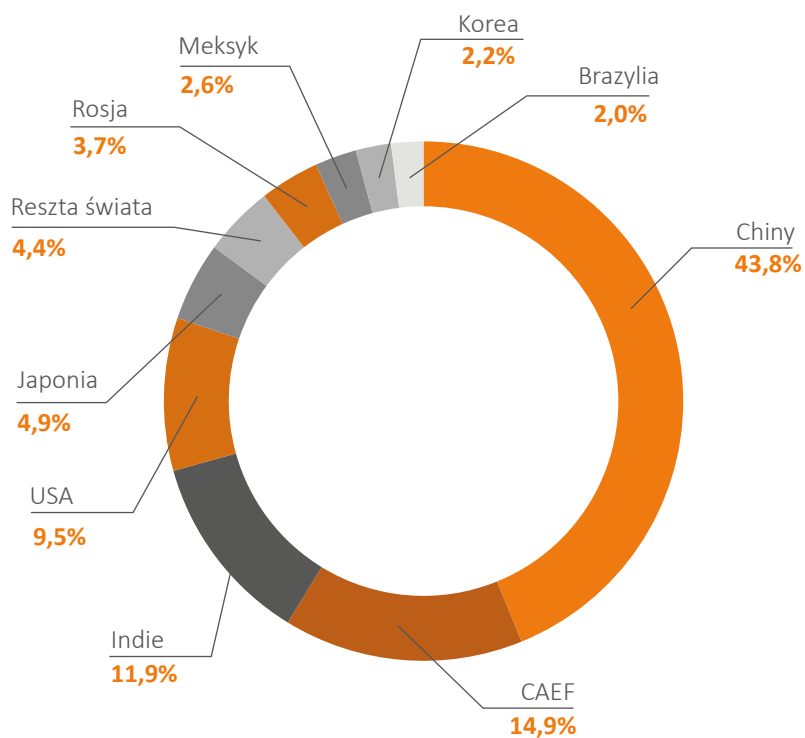
Lucjan Augustyn, Wiceprezes Zarządu PGO S.A.
ds. finansowych

” .....

Struktura światowej produkcji odlewniczej

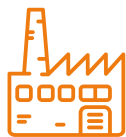
Źródło: dane ze strony CAEF www.caef.eu/statistics.

Światowa wielkość produkcji odlewniczej, z uwzględnieniem metali lekkich sięga 112,7 mln ton z czego 16,8 mln ton odlewane jest w państwach zrzeszonych w CAEF.

Źródło: dane ze strony CAEF www.caef.eu/statistics.

Przemysł odlewniczy w Europie w liczbach

Liczba odlewni – 4,7 tys.

Liczba pracowników – 290 tys.

Wartość odlewów produkowanych w Europie – 43 miliardy EURO

Branża kuziennicza

Zastosowania odkuwek

Odkuwki są niezawodnymi i wytrzymałymi komponentami, które ze względu na korzystne właściwości materiałowe, wysoką powtarzalność procesu podczas ich produkcji znajdują szerokie zastosowanie w wielu branżach. Są one wdrażane

wszędzie tam, gdzie ważna jest niezawodność i żywotność oraz wysokie właściwości mechaniczne. Wybrane możliwości zastosowania odkuwek:

Automotive

Wytrzymałość, niezawodność i ekonomiczność kutych części sprawiają, że są one idealne do zastosowań w samochodach osobowych i ciężarowych, w których można znaleźć ponad 250 różnego rodzaju odkuwek w większości produkowanych ze stali węglowych lub stopowych. Kute elementy są powszechnie spotykane w miejscach narażonych na wstrząsy i naprężenia, takich jak wrzeciona kół, sworznie królewskie, sworznie kulowe, belki i wały osi, drążki skrętne. Innym powszechnym zastosowaniem są układy napędowe, gdzie m.in. kute są korbowody, wały i przekładnie, przekładnie różnicowe, wały napędowe, piasty sprzęgła i przeguby uniwersalne.

Maszyny rolnicze

Siła, wytrzymałość i oszczędność są również ważne w przypadku narzędzi rolniczych. Oprócz elementów silnika i skrzyni biegów, odkuwki są kluczowe w elementach podlegających naprężeniom, podatnym na uderzenia i pracującym na zmęczenie. Stosuje się je od kół zębatach, wałów, dźwigni i wrzecion po końce drążków, zęby brony kłowej i wały kultywatora.

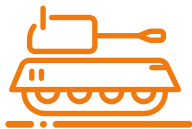
Maszyny budowlane i górnicze

Dzięki bardzo dobrym parametrom technicznym, w szczególności wytrzymałości i niezawodności, a także z uwagi na koszty elementy kute stosowane są w maszynach budowlanych, drogowych oraz w maszynach górniczych. Oprócz części silnika i przekładni stosowane są odkuwki do kół zębatach, kół łańcuchowych, dźwigni, wałów, wrzecion, przegubów kulowych, piast kół, rolek, jarzm, belek osi, uchwytów łożysk i łączników.

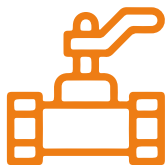
Energetyka (w tym ze źródeł odnawialnych)

Odnawialne źródła energii takie jak energia wiatru, energia słoneczna (ciepła, fotowoltaiczna i skoncentrowana), energia hydroelektryczna, energia pływów, energia geotermalna i biomasa są podstawowymi alternatywami dla paliw kopalnych. Ich zastosowanie zmniejsza naszą emisję gazów cieplarnianych, dywersyfikuje nasze dostawy energii i zmniejsza naszą zależność od niewiarygodnych i niestabilnych rynków paliw kopalnych (w szczególności ropy i gazu). Kute elementy znajdują się praktycznie w każdym urządzeniu wykorzystującym energię odnawialną w szczególności, jako łopatki generatora, pierścienie łożyskowe i wiele części w układzie napędowym układu generatora turbiny wiatrowej.

Przemysł zbrojeniowy

Kute elementy znajdują się w szeroko rozumiany sprzęcie obronnym, od urządzeń spustowych w karabinach po wały napędowe nuklearnych łodzi podwodnych. Czołgi mogą zawierać ponad 550 oddzielnych odkuwek, a transportery opancerzone ponad 250.

Zawory i armatura

W przypadku zaworów i armatury właściwości mechaniczne odkuwek i ich brak porowatości są szczególnie odpowiednie do zastosowań wysokociśnieniowych. Do kołnierzy, zaworów i trzpieni, trójników, kolanek, reduktorów, siodła i innych kształtek stosuje się materiały odporne na korozję i żaroodporne. W przemyśle naftowym znajdują zastosowanie jako sprzęt wiertniczy oraz zawory i złączki wysokociśnieniowe.

Urządzenia i maszyny przemysłowe, sprzęt i narzędzia

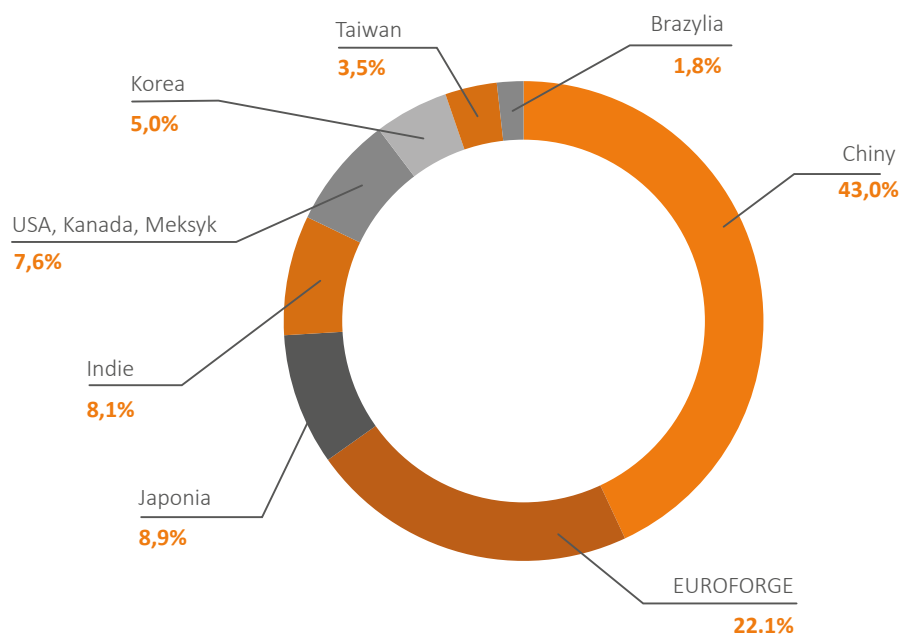
W urządzeniach przemysłowych wykorzystuje się odkuwki w systemach transportu bliskiego, przenośnikach, zespołach wciągników łańcuchowych i wózkach podnośnikowych. Silniki zaburtowe, motocykle i piły elektryczne oferują przykłady intensywnego stosowania odkuwek w mniejszych silnikach. „Kute” to znak jakości narzędzi ręcznych i sprzętu, których typowymi przykładami są szczypce, młotki, klucze i narzędzia ogrodowe, a także klipsy i nasadki z drutu stalowego, haki, napinacze i śruby oczkowe. Siła, odporność na uderzenia i zmęczenie oraz doskonały wygląd to powody, dla których odkuwki były standardem jakości już od dawna. Dotyczy to także instrumentów chirurgicznych.

Lotnictwo

Wysoki stosunek wytrzymałości do masy oraz niezawodność strukturalna poprawiająca osiągi, zasięg i możliwości użytkowe samolotu to cechy, które powodują, że odkuwki żelazne i nieżelazne są stosowane w śmigłowcach, samolotach, odrzutowcach i naddźwiękowych samolotach wojskowych. Wiele samolotów jest projektowana z dużym udziałem odkuwek i zawierają nawet ponad 450 odkuwek konstrukcyjnych, a także setki kutych części silnika. Części kute obejmują grodzie, dźwigary skrzydeł, zawiasy, mocowania silnika, wsporniki, belki, wałki, przegrody, cylindry i rozpórki podwozia, koła, wsporniki i tarcze hamulcowe oraz haki zatrzymujące. W silnikach turbinowych odrzutowych superstopy na bazie żelaza, na bazie niklu i na bazie kobaltu są kute w łopaty, sprzęgła, tarcze, kolektory, pierścienie, komory, koła, i wały - wszystkie wymagające jednakowej wytrzymałości na rozciąganie i pękanie, a także dobrej plastyczności w wysokich temperaturach.

Struktura światowej produkcji kuzienniczej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze strony EUROFORGE www.euroforge.org

Rodzaj technologii	Świat		Euroforge*		Polska	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Kucie matrycowe	19 431	19 744	4 337	4 361	186	189
Kucie swobodne	6 085	6 587	976	974	119	115
Kucie na zimno	1 206	1 256	702	743	0	0
Kucie matrycowe nieżelazne	462	478	121	133		
RAZEM	27 184	28 065	6 136	6 211	305	304
Liczba kuźni	2 434	2 388	564	561	31	31
Zatrudnienie	587 668	583 595	66 938	68 235	3 200	3 100

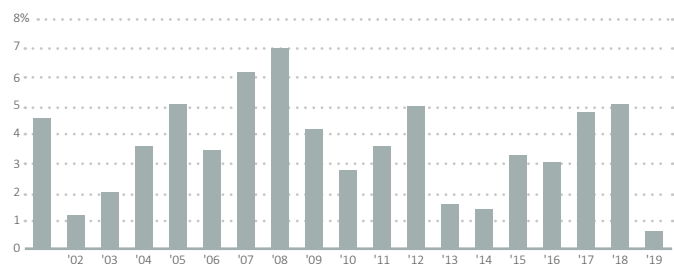
* EUROFORGE to organizacja patronacka europejskich krajowych stowarzyszeń przemysłu kuźniczego zrzeszająca 10 krajów (Hiszpania, Francja, Wlk. Brytania, Belgia, Niemcy, Włochy, Czechy, Polska, Finlandia, Turcja). Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze strony EUROFORGE www.euroforge.org.

Ogólna sytuacja gospodarcza

W 2019 roku Polska gospodarka, według danych szacunkowych GUS, zanotowała wzrost PKB na poziomie 4 proc. co było wynikiem niższym od oczekiwanego i niższym niż w 2018 r. kiedy to PKB wzrosło o 5,1 proc. Zdaniem ekspertów ekonomicznych rok 2019 był rokiem hamowania naszej gospodarki wpisującego się w widoczne w skali globalnej

spowolnienie gospodarcze. Spadek produkcji i zamówień w gospodarkach strefy euro wynikał z niepewności związanej z „wojnami handlowymi” na linii USA - Chiny, trudnymi perspektywami w przemyśle motoryzacyjnym oraz problemami z ostatecznym zamknięciem tematu „brexitu” i zawarciu umowy o partnerstwie. Dla polskiej gospodarki szczególne znaczenie miały kłopoty gospodarki niemieckiej, która jest naszym najważniejszym partnerem handlowym.

Realny wzrost produktu krajowego Brutto (PKB)

Źródło: dane GUS, wykres PAP.

Wskaźnik PMI dla polskiego sektora przemysłowego w okresie 2019 roku utrzymywał się poniżej progu 50,0 pkt., tzn. poniżej progu przyjmowanego jako neutralny i na koniec roku wynosił 48,0 pkt. W ostatnim miesiącu 2019 roku wskaźnik odbił się z rekordowo niskiego poziomu zarejestrowanego w listopadzie (46,7 pkt.) ale i tak grudniowy odczyt był czwartym najniższym w historii badań. Słabe prognozy wiązano głównie z obawami odnośnie spowolnienia gospodarczego oraz „brexitu”. Polski przemysł przechodził najdłuższy okres spowolnienia gospodarczego w historii badań wskaźnika PMI. Również na rynku niemieckim, będącym szczególnie ważnym dla sprzedaży Grupy PGO, wskaźnik PMI koniunktury w branży przemysłowej na przestrzeni 2019 roku utrzymywał się poniżej progu neutralnego.

PMI Sektor przemysłowy

Wskaźnik sezonowo modyfikowany, .50= poprawa w stosunku do poprzedniego miesiąca

Źródło: IHS Markit.

Kurs Euro

Źródło: Business Insider Polska.

Kształtowanie się kursów walut ma duże znaczenie dla Grupy PGO z uwagi na znaczący udział sprzedaży eksportowej w przychodach. W 2019 roku kurs euro charakteryzował się stosunkowo dużą zmiennością prowadząc do przejściowego umocnienia i osłabienia złotego co utrudniało wycenę zamówień eksportowych oraz wprowadzało niepewność co do poziomu przyszłych przepływów pieniężnych. Dla przeciwdziałania ryzykom walutowym Grupa PGO stosuje finansowe instrumenty pochodne oraz kredyty bankowe w walutach obcych.

Szczególnym problemem w perspektywie kolejnych lat dla prowadzonej przez Grupę PGO działalności gospodarczej będzie miało kształtowanie się poziomu cen nośników energii a także rosnące koszty transportu z uwagi na charakter tej działalności, cechującej się dużą energo- i materiałochłonnością. Dlatego koniecznym będzie kontynuacja działań zmierzających do wprowadzania w procesach produkcyjnych rozwiązań ukierunkowanych na ograniczanie zużycia energii i materiałów, co w efekcie powinno prowadzić nie tylko do poprawy wyników finansowych ale również do zmniejszania niekorzystnego oddziaływania na środowisko.

Realizacja planów rozwojowych naszej Grupy oraz osiągnięte przyszłe wyniki finansowe będą silnie uzależnione od czynników makroekonomicznych, w tym od zdarzeń nieprzewidywalnych, silnie oddziałujących na światową gospodarkę (epidemia koronawirusa) i niezależnych od działań Grupy PGO. Do najważniejszych spośród nich zaliczyć możemy wskaźnik inflacji, ogólną kondycję polskiej gospodarki, zmiany legislacyjne, w tym przepisów dotyczących szeroko rozumianej ekologii. W kolejnych latach zmiany regulacji w zakresie prawa ochrony środowiska będą miały coraz większy wpływ na prowadzoną działalność gospodarczą i koszty jej prowadzenia.

ŁAD KORPORACYJNY

Ład organizacyjny

Poprzez ład organizacyjny rozumiemy takie zarządzanie organizacją i nadzór nad całością jej funkcjonowania, które opiera się na najwyższych standardach korporacyjnych i obowiązującym prawie. Jako PGO prowadzimy politykę informacyjną na zasadach otwartej i przejrzystej komunikacji. Realizując ją stosujemy się do wymogów dotyczących poufności i bezpieczeństwa informacji, jakie spoczywają na podmiocie, którego akcje notowane są na Giełdzie Papierów Wartościowych.

PGO stosuje rekomendacje i zasady ładu korporacyjnego zawarte w „Zbiorze Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2016” oparte o najlepsze praktyki rynkowe. Zakres stosowania tych zasad zawarty jest w informacji, którą PGO publikuje na stronie internetowej. Ponadto część ładu korporacyjnego stanowią przyjęte w PGO wewnętrzne kodeksy i polityki, które regulują postępowanie w kluczowych obszarach działalności firmy oraz wspierają proces zarządzania ryzykiem korporacyjnym. Do kluczowych dokumentów w tym zakresie należą: Kodeks Etyki Grupy PGO, Polityka Różnorodności Grupy PGO, Polityka Społeczna i Sponsoringowa Grupy PGO, Polityka Personalna Grup PGO, Polityka Poszanowania Praw Człowieka Grupy PGO, Polityka Przeciwdziałania Korupcji Grupy PGO, Polityka Środowiskowa Grupy PGO. Założeniem naszej polityki korporacyjnej jest budowanie trwałych, opartych na zaufaniu relacji z interesariuszami, w tym: z pracownikami, dostawcami, partnerami i inwestorami.

W ciągu 2019 roku nie odnotowaliśmy przypadków naruszenia przyjętych w naszej organizacji zasad zarówno w obszarze kapitałowym, jak i pozostałych obszarach naszej działalności do których odnoszą się regulacje przyjętych polityk.

Strukturę organizacyjną i zasady legalnego działania PGO określa Regulamin Organizacyjny, który wprowadza podstawową zasadę, że Spółka działa zgodnie z przepisami prawa, zasadami etyki i dobrymi obyczajami, kierując się interesem gospodarczym Spółki i akcjonariuszy. Regulamin nakłada na dyrektorów i kierowników obowiązek znajomości obowiązujących przepisów prawa i wewnętrznych aktów normatywnych w zakresie dotyczącym podległego obszaru oraz nakłada na nich odpowiedzialność za kontrolę realizacji zadań podległych pracownikom również w zakresie ich zgodności z w/w regulacjami.

Organy zarządzające i nadzorujące

Zarząd

Na dzień 31.12.2019 r. w skład Zarządu PGO S.A. wchodziłi: **(G4-38, GRI 102-22)**

- Łukasz Petrus – Prezes Zarządu
- Lucjan Augustyn – Wiceprezes Zarządu
- Andrzej Bulanowski – Wiceprezes Zarządu

Aktualna, trzyletnia kadencja Zarządu rozpoczęła się z dniem 08.06.2017 r.

Członkowie Zarządu PGO S.A. pełnią również funkcję członków Zarządu w spółce zależnej Odlewni Żeliwa „Śrem” Sp. z o.o. oraz, jako członkowie organu reprezentującego komplementariusza – PGO S.A., są uprawnieni do reprezentacji w zależnych spółkach komandytowo-akcyjnych PGO Spółka Akcyjna S.K.A. oraz PGO Spółka Akcyjna Estate S.K.A. **(G4-41, GRI 102-25)**

Prezes Zarządu nie piastuje stanowiska dyrektora zarządzającego. **(G4-39, GRI 102-23)**

Członków zarządu powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza na okres wspólnej kadencji, która wynosi trzy lata.

Grupa PGO kieruje się zasadami równego traktowania oraz przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji, a różnorodność i otwartość to wartości stanowiące fundament zarówno działań biznesowych Grupy, jak i jej polityki zatrudniania.

W odniesieniu do władz PGO kryteriami, którymi kierują się organy dokonujące ich wyboru to przede wszystkim wysokie umiejętności, profesjonalizm, wiedza i kompetencje zawodowe kandydatów, zapewniające zatrudnienie osób o możliwie najwyższych kwalifikacjach. Dokonywanie wyboru członków Zarządu lub Rady Nadzorczej dążąc do zapewnienia wszechstronności i różnorodności tych organów pod względem płci, wieku i wykształcenia nie może być przeprowadzane ze szkodą dla kwalifikacji osób wchodzących w ich skład, a co za tym idzie wpływać niekorzystnie na poziom zarządzania Spółką. Informacja o udziale kobiet i mężczyzn w Zarządzie i w Radzie Nadzorczej PGO S.A. publikowana jest także na stronie internetowej Spółki. **(G4-40, GRI 102-24)**

W Grupie PGO przyjęte zostały dokumenty „Polityka przeciwdziałania korupcji Grupy PGO” oraz „Kodeks Etyki Grupy PGO”, które regulują m.in. zasady dotyczące postępowania pracowników w sytuacji konfliktu interesów oraz zasady etyczne, którymi kieruje się Spółka i jej pracownicy. „Kodeks Etyki Grupy PGO” zobowiązuje pracowników do przestrzegania najwyższych standardów etycznych, a każde podejmowane działanie pracowników Grupy PGO jest rozpatrywane pod względem jego etycznego wymiaru oraz zgodności z przyjętymi w organizacji politykami. W ramach „Polityki przeciwdziałania korupcji Grupy PGO” zdefiniowany został konflikt interesów, który ma miejsce w przypadku, gdy pracownik posiada osobiste lub finansowe powiązania bądź innego rodzaju interesy, które mogą mieć faktyczny wpływ lub być postrzegane jako wywierające wpływ na decyzje lub działania, które nie służą interesom Grupy PGO, bądź też w przypadku, gdy pracownik wykorzystuje swoją pozycję w Grupie dla osobistych korzyści. Grupa PGO oczekuje od wszystkich swoich pracowników, współpracowników i przedstawicieli ujawniania wszelkie konfliktów interesów swoim bezpośrednim przełożonym oraz podejmowania działań mających na celu wyeliminowanie wszelkich osobistych konfliktów interesów przed przystąpieniem do danej sprawy. Ujawnieniu podlegają wszystkie konflikty interesów, niezależnie od tego, czy zdaniem pracownika mają one istotne znaczenie gdyż mogą być postrzegane jako mające wpływ na podejmowane decyzje lub działania przez innych pracowników lub osoby trzecie.

Przy podejmowaniu uchwał członek Zarządu, co do zasady, nie może wstrzymać się od głosowania. Członek Zarządu powinien jednak powstrzymać się od udziału w głosowaniu oraz może żądać wpisania tego faktu do protokołu, w przypadku spraw osobistych dotyczących tego członka Zarządu, jego małżonka, krewnych lub powinowatych do drugiego stopnia, a także w każdym innym przypadku możliwości wystąpienia konfliktu interesów. (G4-41, GRI 102-25)

Rada Nadzorcza

Na dzień 31.12.2019 r. w skład Rady Nadzorczej wchodziłi: (G4-38, GRI 102-22)

- Tomasz Domogała – Przewodniczący Rady Nadzorczej
- Czesław Kisiel – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
- Magdalena Zajączkowska-Ejsymont – Członek Rady Nadzorczej
- Jacek Leonkiewicz – Członek Rady Nadzorczej
- Dorota Wyjadłowska – Członek Rady Nadzorczej
- Tomasz Kruk – Członek Rady Nadzorczej

Aktualna, dwuletnia kadencja Rady Nadzorczej rozpoczęła się z dniem 29.06.2018 r.

Rada Nadzorcza składa się z pięciu lub większej liczby członków powoływanych na okres wspólnej kadencji trwającej dwa lata. Członków Rady Nadzorczej powołuje i odwołuje Walne Zgromadzenie. Każdy członek Rady Nadzorczej może być w każdym czasie odwołany przez Walne Zgromadzenie.

Rada Nadzorcza wykonuje stały nadzór nad działalnością Spółki. Kryterium niezależności w stosunku do Spółki określone w art. 129 ust. 3 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1089 ze zm.), zgodnie ze złożonymi oświadczeniami, spełniają Tomasz Kruk i Dorota Wyjadłowska.

W ramach Rady Nadzorczej działają trzy komitety: Komitet Audytu, Komitet Nominacji i Wynagrodzeń, Komitet ds. Strategii i Inwestycji. Pełnią one pomocniczą funkcję w przygotowywaniu ocen i opinii oraz stanowisk i decyzji, które podejmuje Rada Nadzorcza. (G4-40, GRI 102-24)

Komitet Audytu – jest ciałem doradczym i opiniotwórczym działającym kolegialnie w ramach struktury Rady Nadzorczej wspierającym działania Rady Nadzorczej w szczególności poprzez przedstawianie Radzie Nadzorczej rekomendacji, wniosków, opinii i sprawozdań. Zadaniem Komitetu Audytu jest doradztwo w kwestiach procesu sprawozdawczości finansowej, procesu zarządzania ryzykiem oraz procesu badania sprawozdań finansowych.

W skład Komitetu Audytu w 2019 roku wchodziłi:

- Tomasz Kruk – Przewodniczący Komitetu Audytu
- Magdalena Zajączkowska-Ejsymont – Wiceprzewodniczący Komitetu Audytu
- Dorota Wyjadłowska – Sekretarz Komitetu Audytu

Większość Członków Komitetu Audytu, w tym jego Przewodniczący, spełnia kryteria niezależności określone w art. 129 ust. 3 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1089 ze zm.). Ponadto, przynajmniej jeden Członek Komitetu Audytu posiada wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych oraz przynajmniej jeden Członek Komitetu Audytu posiada wiedzę i umiejętności z zakresu branży, w której działa Spółka lub poszczególni Członkowie w określonych zakresach posiadają wiedzę i umiejętności z zakresu tej branży.

Pośród członków Komitetu Audytu ustawowe kryterium niezależności, zgodnie ze złożonymi oświadczeniami, spełniają Dorota Wyjadłowska i Tomasz Kruk. Wiedzę i umiejętności

w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych posiadają Dorota Wyjadłowska, Magdalena Zajączkowska-Ejsymont oraz Tomasz Kruk, a wiedzę i umiejętności z zakresu branży, w której działa PGO posiadają Tomasz Kruk i Magdalena Zajączkowska-Ejsymont.

Komitet Nominacji i Wynagrodzeń – jest ciałem konsultacyjno-doradczym i wspierającym Rady Nadzorczej w szczególności poprzez przedstawianie Radzie Nadzorczej rekomendacji, wniosków, opinii i sprawozdań. Zadaniem Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń jest wspieranie Rady Nadzorczej w szczególności w zakresie:

- kontroli i nadzoru nad systemem wynagrodzeń, w tym monitorowania polityki płacowej i premiowej kluczowej kadry kierowniczej;
- nadzorowania polityki zmiennych składników wynagrodzeń kluczowej kadry kierowniczej;
- wyboru członków Zarządu.

W skład Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń w 2019 roku wchodził:

- Magdalena Zajączkowska-Ejsymont – Przewodniczący Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń
- Czesław Kisiel – członek Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń
- Jacek Leonkiewicz – członek Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń

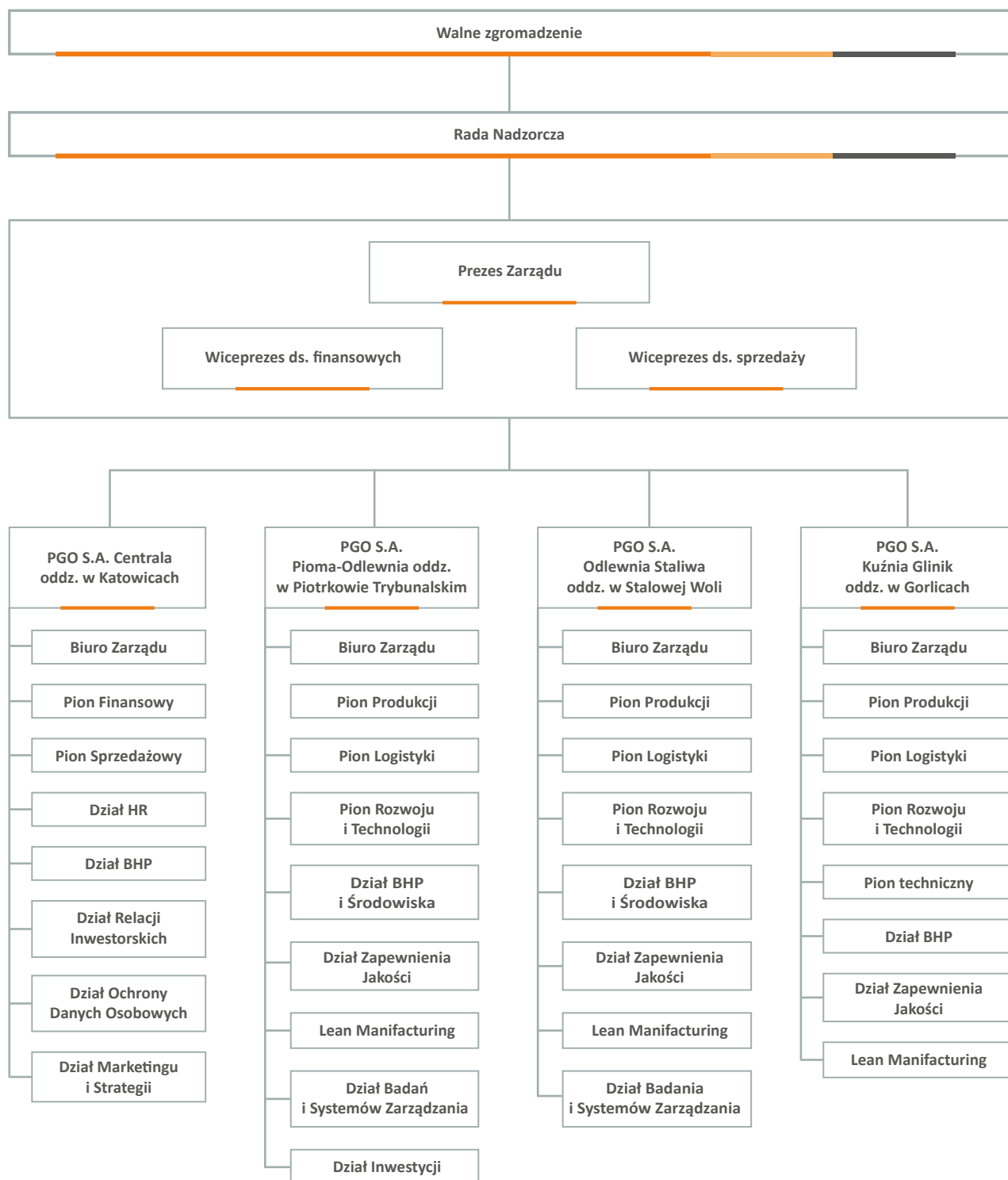
Komitet ds. Strategii i Inwestycji – jest ciałem konsultacyjno-doradczym i wspierającym Rady Nadzorczej w szczególności poprzez przedstawianie Radzie Nadzorczej rekomendacji, wniosków, opinii i sprawozdań. Zadaniem Komitetu ds. Strategii i Inwestycji jest wspieranie Rady Nadzorczej w szczególności w zakresie:

- opiniowanie rekomendowanej przez Zarząd strategii Spółki i Grupy Kapitałowej;
- opiniowanie rekomendowanych przez Zarząd projektów strategicznych związanych z rozwojem Spółki i Grupy Kapitałowej;
- opiniowanie rekomendowanych przez Zarząd inwestycji i dezinwestycji mających istotny wpływ na aktywa lub działalność operacyjną Spółki i Grupy Kapitałowej;
- monitorowanie poziomu realizacji i efektów realizowanej przez Spółkę i Grupę Kapitałową strategii, projektów strategicznych oraz inwestycji i dezinwestycji mających istotny wpływ na aktywa lub działalność operacyjną.

W skład Komitetu ds. Strategii i Inwestycji w 2019 roku wchodził:

- Magdalena Zajączkowska-Ejsymont – Przewodniczący Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń
- Czesław Kisiel – członek Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń
- Jacek Leonkiewicz – członek Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń

Struktura organizacyjna PGO S.A.

(G4-34, GRI 102-18)

Zarządzanie ryzykiem w Grupie PGO

Jako firma, która prowadzi działalność na rynku międzynarodowym, duże znaczenie ma dla nas ryzyko niepewnej sytuacji makroekonomicznej, w tym rosnącej konkurencji, presji cenowej i dynamiki popytu, na które mamy ograniczony wpływ.

Na naszą sytuację ekonomiczną mają również wpływ takie czynniki ryzyka, jak: zmiana cen surowców i nośników energii, ryzyko walutowe, ryzyko prawne, ryzyka związane z zachowaniem płynności finansowej, problemy kadrowe związane z trudnościami w zapewnieniu kadry pracowniczej o odpowiednich kwalifikacjach.

W celu kontrolowania i ograniczania ryzyka na jakie narażona jest działalność Grupy PGO prowadzona jest stała analiza otoczenia biznesowego pozwalająca na bieżąco reagować na zmieniające się otoczenie gospodarcze i dostosowywać organizację aby mogła efektywnie i skutecznie realizować działalność biznesową.

System kontroli wewnętrznej i system zarządzania ryzykiem stosowany przez Emitenta oparty jest przede wszystkim na podziale kompetencji w zakresie podejmowania kluczowych decyzji gospodarczych i ich weryfikacji przez Zarząd oraz, w przypadku decyzji o strategicznym charakterze, zatwierdzania przez Radę Nadzorczą. Zarząd Emitenta na bieżąco dokonuje czynności kontrolnych, które polegają w szczególności na:

- na analizie materiałów dotyczących bieżącej działalności Grupy obejmujących wszystkie obszary jej funkcjonowania,
- kontroli finansowej działalności pod kątem celowości i racjonalności,
- uzyskiwaniu szczegółowych wyjaśnień ze strony menedżerów i pracowników,
- monitorowaniu realizacji budżetu oraz sprawozdawczości finansowej,
- bieżącym zapoznawaniu się ze zmianami w przepisach dotyczących działalności Grupy celem odpowiedniego ich stosowania i ograniczania ryzyka prawnego działalności.

Ryzyka operacyjne i gospodarcze Grupa PGO stara się ograniczać poprzez dywersyfikację produkcji w zakresie:

- produktów (odlewy żeliwne, odlewy staliwne, odkuwki swobodne, odkuwki matrycowe),
- branż (prowadzone działania zmierzające do ograniczenia udziału poszczególnych branż w portfelu PGO na poziomie nie przekraczającym 30%),
- geograficznym.

W zakresie ograniczenia ryzyka dostępu do kadry pracowniczej o odpowiednich kwalifikacjach Grupa PGO podejmuje szereg działań:

- wzmacnianie pożądanego wizerunku, w tym działania Employer Branding,
- współpraca ze szkołami zawodowymi, średnimi oraz uczelniami wyższymi,
- udział w targach pracy, wydarzeniach HR-owych,
- zatrudnianie obcokrajowców,
- permanentne rekrutacje zewnętrzne i wewnętrzne,
- automatyzacja procesów.

Równie istotne są ryzyka związane z funkcjonowaniem zakładów produkcyjnych w Grupie w szczególności wynikające z charakteru prowadzonej działalności i jej oddziaływania na środowisko, w tym możliwością wystąpienia poważnych awarii. W celu kontrolowania i ograniczania ryzyka związanych z działalnością zakładów prowadzone są działania kontrolne oraz sukcesywnie wprowadzane rozwiązania mające na celu poprawę w zakresie oddziaływania naszych zakładów na środowisko.

Zgodnie z regulaminem organizacyjnym na dyrektorów i kierowników nałożony jest obowiązek znajomości obowiązujących przepisów prawa i wewnętrznych aktów normatywnych w zakresie dotyczącym podległego obszaru i są oni odpowiedzialni za kontrolę realizacji zadań podległych pracownikom również w zakresie ich zgodności z w/w regulacjami. W ramach sprawowanej kontroli dyrektorzy i kierownicy w ramach nadzoru nad powierzonymi komórkami organizacyjnymi dokonują:

- określenia stanu obowiązującego,
- ustalenia stanu faktycznego,
- weryfikacji oraz zebrania istniejących nieprawidłowości,
- przygotowania planu wdrożenia działań naprawczych, zmierzającego do usunięcia wszelkich nieprawidłowości oraz wskazanie środków koniecznych do wdrożenia w celu uzyskania oczekiwanego stanu,
- wdrożenia działań zapobiegających powstawaniu nieprawidłowości w przyszłości.

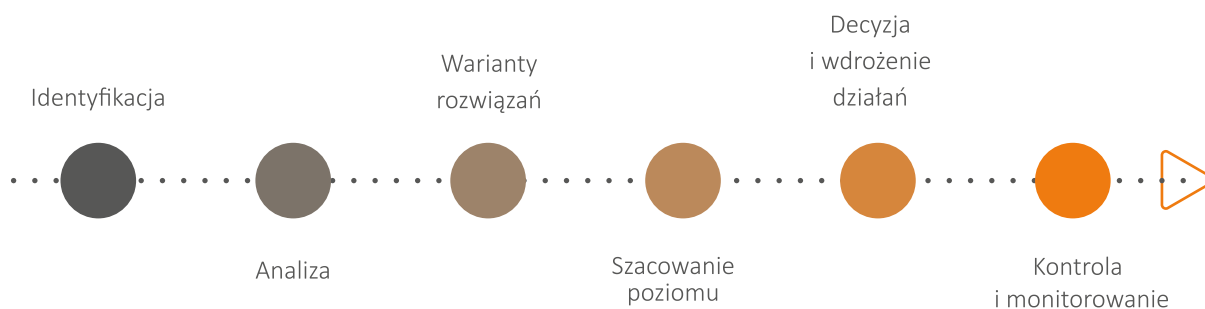
Narzędziem wykorzystywanym przez Grupę PGO w bieżącym działaniu jest kilkuetapowy proces zarządzania ryzykiem, w którym identyfikujemy i dokonujemy oceny ryzyka, określamy odpowiedni sposób reagowania, monitorujemy skuteczność podjętych działań i ich efektów. Proces zarządzania ryzykiem składa się z następujących elementów:

- identyfikacja ryzyka (przyczyna, rodzaj ryzyka, następstwa ryzyka),
- analiza ryzyka (prawdopodobieństwo zaistnienia, konsekwencje i skutki),

- warianty rozwiązań, w tym analiza nakładów finansowych,
- oszacowanie poziomu ryzyka,
- podjęcie decyzji i działania dotyczące ryzyka,
- kontrola i monitorowanie podjętych działań.

Należy przy tym zauważyć, że ryzyko rozumiane jest jako zdarzenie niepewne, co niekoniecznie zawsze oznacza zagrożenie. Identyfikujemy również potencjalne szanse – w tym przypadku nasze działania mają na celu zwiększanie możliwości ich zaistnienia.

Proces zarządzania ryzykiem jest zgodny ze schematem:

W Grupie PGO identyfikujemy możliwość wystąpienia ryzyka na etapie planowania nowych przedsięwzięć oraz w trakcie realizacji projektów. W związku z tym analizujemy:

- ryzyka strategiczne związane z rozwojem firmy, gdzie brane są pod uwagę:
- regulacje prawne,
- regulacje międzynarodowe,
- polityka rynkowa,
- planowane zmiany w obowiązujących przepisach,
- prognozy dotyczące kosztów i czasu realizacji zadań,
- ryzyka procesowe (operacyjne) związane z bieżącą działalnością i mogące oddziaływać na środowisko lub doprowadzić do powstawania ewentualnej szkody również z opóźnieniem. **(G4-45, GRI 102-29) (G4-46, GRI 102-30)**

Zarząd Spółki wykonuje obowiązki kolegalnie. Członkowie Zarządu solidarnie odpowiadają za rezultaty osiągnięte przez Spółkę. W związku z tym Spółka nie posiada i nie publikuje schematu podziału zadań i odpowiedzialności pomiędzy poszczególnych członków Zarządu. Zasady działania Zarządu określone są w „Regulaminie Zarządu PGO S.A.” dostępnym na stronie internetowej Spółki.

W PGO nie została wyodrębniona w strukturze organizacyjnej komórka odpowiedzialna za zarządzanie ryzykiem, audyt wewnętrzny i compliance. Zgodnie z regulaminem organizacyjnym Spółki kontrola wewnętrzna oznacza zespół

metod stosowanych systematycznie, zmierzających do zapobiegania powstawaniu przejawów naruszania obowiązujących przepisów prawa, regulacji wewnętrznych, niegospodarności i bieżącego usuwania powstałych nieprawidłowości. Kontrolę wewnętrzną realizują dyrektorzy i kierownicy w ramach nadzoru nad powierzonymi komórkami organizacyjnymi. Ponadto kontrola wewnętrzna może być również realizowana przez zespół audytorów, będących pracownikami Spółki wyznaczonych przez Zarząd Spółki.

Zarząd dokonuje corocznego przeglądu ekonomicznego, środowiskowego, społecznego, a także ryzyk i szans Grupy PGO w trakcie sporządzania sprawozdania finansowego, sprawozdania z działalności oraz sprawozdania danych niefinansowych. Ponadto na bieżąco dokonywane są analizy wszystkich istotnych aspektów działalności Grupy, które mogą mieć istotny wpływ na powyższe aspekty. **(G4-47, GRI 102-31)**

Z uwagi na charakter działalności gospodarczej prowadzonej przez Grupę PGO do najistotniejszych czynników ryzyka (szans i zagrożeń) należą **(G4-2, 102-15)**:

Lp.	Zidentyfikowane zjawisko	Sposoby reakcji w przypadku jego materializacji
1	Ryzyko braku pracowników o odpowiednich kwalifikacjach	Nasze działania w obszarze kadrowym obejmują szeroko rozumiany Employer Branding. Inwestujemy w potencjalnych pracowników poprzez organizację staży i fundowanie stypendiów. Wybrane osoby, po skończeniu stażu, mogą otrzymać propozycję pracy w strukturach Grupy. Tego typu rozwiązanie pozwala nam na pozyskiwanie przyszłych pracowników o odpowiednich kwalifikacjach. Oddzielnym działaniem niwelującym możliwe braki kadrowe w obszarze produkcyjnym jest automatyzacja i robotyzacja procesów wytwórczych.
2	Ryzyko negatywnego wpływu na środowisko	Działalność Grupy prowadzona jest zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. W Grupie wdrożony jest Zintegrowany System Zarządzania Jakością i Środowiskiem zgodny z wymaganiami normy ISO 14001 oraz ISO 9001. Sposoby postępowania oraz wskazane cele w ramach procedur ISO minimalizują prawdopodobieństwo zaistnienia ryzyka. Dodatkowo Zarząd zdecydował o przeprowadzaniu niezależnych audytów środowiskowych w Zakładach Grupy, dzięki czemu mamy możliwość bieżącego reagowania na ewentualne nieprawidłowości.
3	Dostarczenie Klientom wyrobów o niższej jakości	Na jakość wyrobów Grupy duży wpływ mają materiały wsadowe. Dlatego od dostawców wymagamy przedstawienia odpowiednich atestów i kart charakterystyk potwierdzających spełnienie przez dany materiał określonych przez nas kryteriów. Ponadto, po dostawie, jakość materiału jest weryfikowana przez Dział Jakości pod kątem spełnienia wymagań wskazanych każdorazowo w zamówieniu. Nasze procesy produkcyjne podlegają restrykcyjnym i wieloetapowym kontrolom jakości na różnych etapach. Dzięki temu dostarczamy naszym kontrahentom wyroby o żądanej przez nich jakości.
4	Ryzyko wypadków pracowników	W całej Grupie PGO realizujemy założenia wdrożonego programu poprawy BHP, mającego na celu zapobieganie wypadkom. Program pozwala na wczesną identyfikację potencjalnych sytuacji wypadkowych. W jego ramach odbywają się m. in. szkolenia pracowników w zakresie wykrywania zagrożeń oraz, raz w tygodniu, organizowany jest „kwadrans bezpieczeństwa” pozwalający na utrwalenie zasad bezpiecznej pracy w Grupie.
5	Ryzyko reputacyjne związane z podejrzeniem wystąpienia korupcji i łapownictwa	Grupa PGO jest świadoma, że każde podejrzenie o działania korupcyjne może mieć negatywny wpływ na wizerunek i dobre imię Grupy. Dlatego też, w 2017 roku Grupa wdrożyła politykę przeciwdziałania korupcji, która jasno definiuje potencjalne zachowania korupcyjne i jest drogowskazem dla pracowników, jak mają postępować w przypadku tego typu sytuacji. W okresie objętym raportowaniem nie odnotowaliśmy żadnych przypadków korupcji w spółkach wchodzących w skład Grupy PGO, co potwierdza skuteczność naszych działań w tym zakresie.
6	Konkurencja na rynku powodująca znaczną presję na obniżanie cen	Kompleksowość usług od projektu po badania laboratoryjne i wykończenie pozwala nam dostarczać naszym klientom produkty finalne, tj. gotowe do montażu. Prowadzone badania R&D umożliwią nam rozszerzenie oferty o innowacyjne odlewy, o niespotykanych do tej pory własnościach wytrzymałościowych, które znajdą zastosowanie w branżach o dotychczas niskim udziale w sprzedaży. Dzięki temu możemy docierać do branż dotychczas dla nas niedostępnych, z wyrobami o nowych, znacznie podwyższonych parametrach.

7	Kształtowanie się sytuacji gospodarczej i tempa wzrostu gospodarczego w kraju oraz na rynkach zagranicznych	Nieustanna analiza trendów w otoczeniu makro i mikroekonomicznym, dostosowanie strategii handlowej do dynamicznie zmieniających się warunków, ekspansja na nowe rynki zagraniczne - te działania pozwalają nam na skuteczne prowadzenie działalności w międzynarodowym systemie gospodarczym. Nie oznacza to jednak, że w obliczu ogólnego spadku tempa wzrostu gospodarczego w kraju oraz na rynkach europejskich nie zachowujemy odpowiedniego stopnia ostrożności przy planowaniu naszych wyników finansowych.
8	Wzrost cen energii i surowców	Nasze działania o obliczu dynamiki wzrostu cen energii i surowców obejmują: negocjacje cen i zawieranie korzystnych, długoterminowych umów z możliwością renegocjacji. W polityce Grupy stosowany jest również mechanizm zmian cen wyrobów w przypadku istotnych i trwałych zmian cen czynników energetycznych. Inwestujemy również w instalacje pozwalające na obniżenie materiałochłonności i energochłonności produkcji np. linia wtórnej metalurgii lub stacja regeneracji piasków formierskich. Dzięki temu możemy w określonym zakresie skorygować koszty wytwarzania produktów.
9	Możliwość wystąpienia awarii	Codzienny przegląd techniczny maszyn i urządzeń przeprowadzany przez pracowników je obsługujących, regularny serwis i renowacja maszyn i urządzeń, bieżące naprawy realizowane przez Dział Utrzymania Ruchu oraz inwestycje w modernizację parku maszynowego. To nasza odpowiedź na ryzyko przestoju wywołanego wystąpieniem awarii.
10	Wystąpienie globalnego zagrożenia w postaci pandemii	Wobec mającej początek w ostatnich miesiącach 2019 roku światowej pandemii wywołanej wirusem, Zarząd Grupy PGO rozpoczął działania łagodzące skutki niemożliwej do przewidzenia na obecny moment sytuacji. Przede wszystkim najważniejsze jest zadbanie o bezpieczeństwo i zdrowie pracowników, stąd zapadły decyzje m. in. o odwołaniu wielu spotkań (przeniesienie ich na formę telekonferencji), ograniczenie możliwości przebywania kontrahentów (głównie dostawców) na terenie Zakładów, zabezpieczenie odpowiedniej ilości środków odkażających. Planowane jest również wprowadzenia innych form promocji działalności, jak np. publikacje oraz szersze użycie social mediów, zamiast udziału w odwoływanych lub przesuwanych na późniejsze terminy targach. Dynamika wydarzeń związanych z epidemią koronawirusa sprawia, że prognozowanie skutków gospodarczych obarczone jest dużym ryzykiem przyjęcia błędnych założeń. Kluczowe znaczenie będzie miał okres, w którym będą obowiązywały administracyjne ograniczenia aktywności gospodarczej i im będzie on dłuższy tym skutki gospodarcze będą poważniejsze, a powrót do normalnego stanu gospodarki będzie znacznie trudniejszy i długotrwały. W przypadku zrealizowania się złego scenariusza realnym będzie wystąpienie w gospodarce recesji oznaczającej spadek PKB w ujęciu rocznym. Epidemia koronawirusa COVID-19 określana już jest „czarnym łabędziem” gospodarki, czyli zdarzeniem, którego prawdopodobieństwo wystąpienia jest niewielkie, lecz skala oddziaływania – ogromna
11	Wprowadzenie na rynek innowacyjnej technologii	Aby wzmocnić swoją pozycję na rynku, Grupa prowadzi szereg prac badawczo-rozwojowych, które mogą zaowocować nowymi technologiami, a co za tym idzie – również nowymi produktami dostarczanymi do nowych branż i kontrahentów. Dla kluczowych prac rozwojowych Grupa pozyskała zewnętrzne finansowanie w postaci dotacji z EFRR, co znacząco zwiększa szansę na zakończenie projektów sukcesem.

Innowacyjność

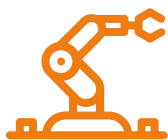
Pojęcie innowacji w PGO definiujemy w oparciu o klasyczną teorię podażową Joseph'a Schuempeter'a. Innowacją J. Schumpeter definiował jako fundamentalne lub radykalne zmiany w produkcji i dystrybucji towarów. Innowacją może więc być:

Wprowadzenie nowego produktu

Poprawa jakości produktu

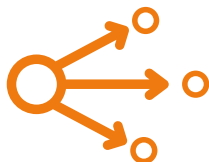
Opracowanie i wdrożenie nowoczesnych technologii

Wprowadzenie nowej metody produkcji

Wykorzystanie nowych surowców

Znalezienie i rozwój nowych rynków zbytu

Od 2017 roku kontynuujemy realizację dwóch projektów R&D, których celem jest opracowanie nowych technologii wytwarzania odlewów stalowych i żeliwnych. Dzięki uzyskanym rozwiązaniom będziemy mogli produkować odlewy żeliwne i stalowe o podwyższonych parametrach jakościowych i wytrzymałościowych, co z kolei pozwoli nam na znalezienie oraz rozwój nowych rynków zbytu.

Wszystkie Zakłady wchodzące w skład naszej Grupy posiadają komórki R&D. Pozwala to na planowanie i koordynowanie wszystkich działań o aspekcie innowacyjnym. Oprócz realizacji samodzielnych prac badawczych, komórki R&D odpowiadają za planowanie oraz prawidłową realizację projektów dofinansowanych. Dzięki zatrudnionym w tych działach specjalistom, nasze przedsięwzięcia są „w dobrych rękach” od etapu przygotowania wniosków o dofinansowanie, procedury

wyboru, aż po sprawną realizację, zarówno w aspekcie technicznym, jak i proceduralnym. To również te działy stanowią bodziec do nawiązywania oraz rozszerzania współpracy z jednostkami naukowymi.

Efektami prac badawczo-rozwojowych realizowanych w 2019 roku są liczne projekty udoskonalające i rozszerzające naszą działalność. Większość z nich nakierowana jest na wyjście naprzeciw oczekiwaniom naszych obecnych oraz potencjalnych kontrahentów oraz chęcią budowania pozycji lidera w naszych branżach. Ze względu na rosnącą skalę działalności R&D w Grupie zdecydowano o przygotowaniu do wdrożenia procedur pozwalających na skorzystanie z dostępnej dla przedsiębiorców ulgi na działalność badawczo-rozwojową.

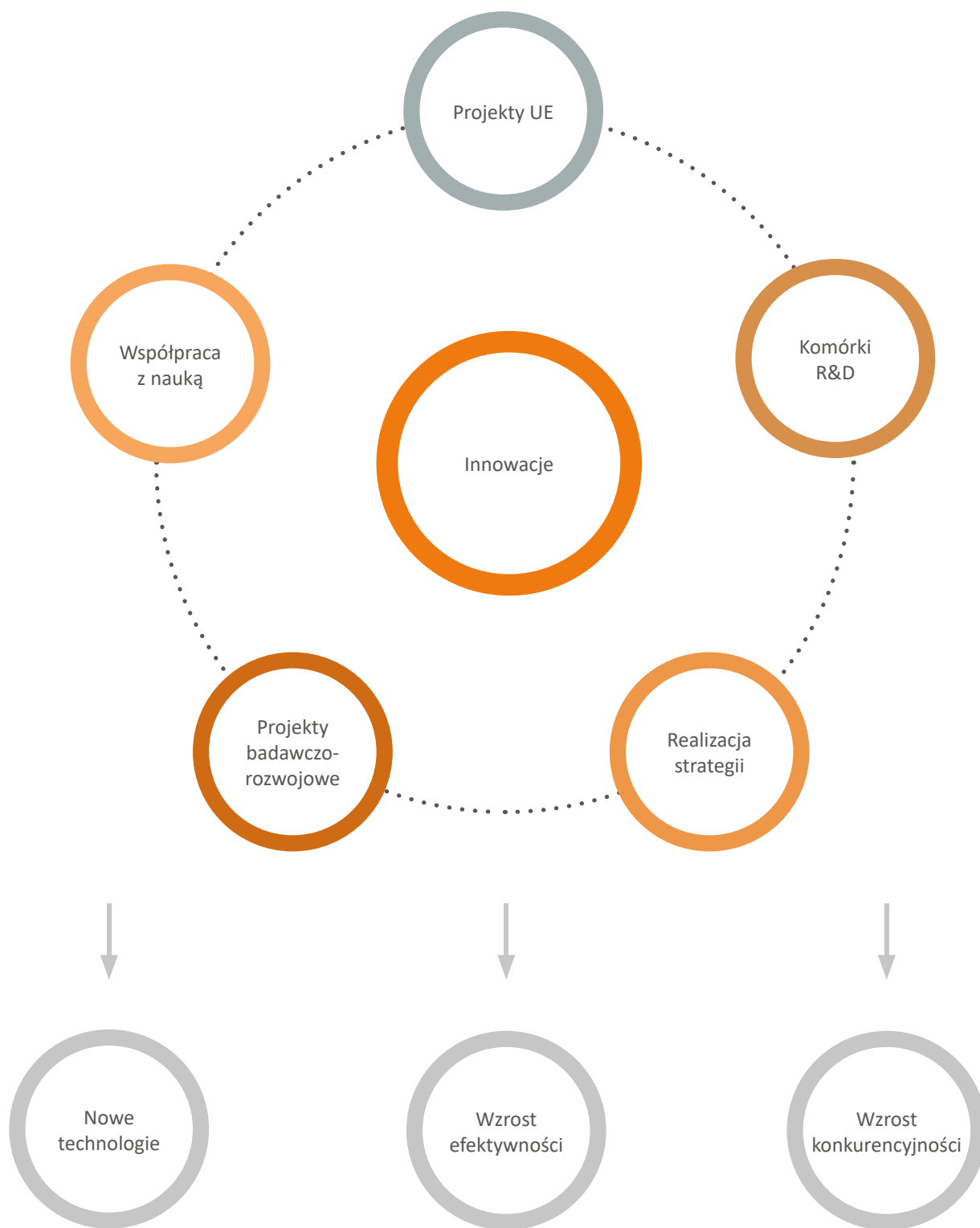
Klub Polskich Laboratoriów Badawczych POLLAB

ZWIĄZEK KUŹNI POLSKICH

PGO S.A. Pioma-Odlewnia oddział w Piotrkowie Trybunalskim, PGO S.A. Odlewnia Staliwa oddział w Stalowej Woli oraz Odlewnia Żeliwa "Śrem" Sp. z o.o. należą do Stowarzyszenia Technicznego Odlewników Polskich. PGO S.A. Kuźnia Glinik oddział w Gorlicach jest członkiem rzeczywistym Związku Kuźni Polskich. PGO S.A. Pioma-Odlewnia oddział w Piotrkowie Trybunalskim jest członkiem rzeczywistym Klubu Polskich Laboratoriów Badawczych Pollab (G4-16, GRI 102-13).

W Grupie PGO realizujemy projekty badawczo-rozwojowe współfinansowane przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020.

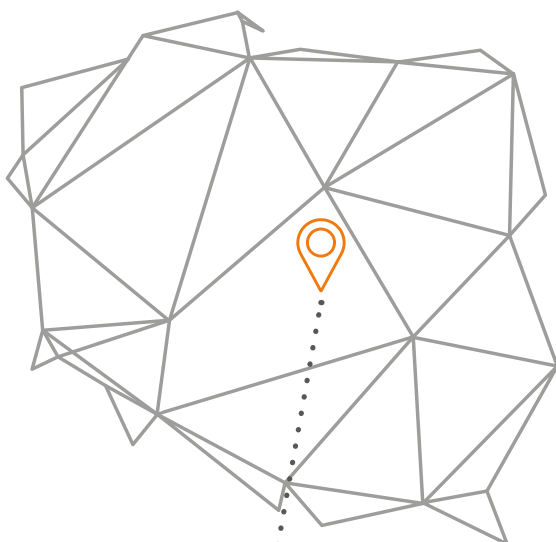
Wsparcie przekazywane za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju przeznaczamy na opracowanie innowacyjnych technologii. Dzięki temu możemy wprowadzać do komercyjnej działalności unikalne rozwiązania i jeszcze lepiej odpowiadać na rosnące potrzeby naszych partnerów biznesowych.

Projekty dofinansowane

Realizacja projektów współfinansowanych z Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020

„Demonstracja technologii wytwarzania innowacyjnych odlewów stalowych przeznaczonych do zastosowania w ekstremalnych warunkach eksploatacji”.

Miejsce realizacji projektu

PGO S.A. Pioma-Odlewnia
oddz. w Piotrkowie Trybunalskim

Celem projektu jest uzyskanie technologii pozwalającej na:

produkcję staliw nisko- i wysokostopowych o podwyższonych parametrach wytrzymałościowych i udarowości

produkcję nadstopów na bazie niklu, a także nowych gatunków staliwa wysokostopowego z azotem typu duplex i superduplex

uzyskanie wysokiej czystości metalurgicznej dzięki zastosowaniu wtórnej metalurgii (konwertora AOD)

Cechy nowych produktów:

Unikalne cechy produktu to przede wszystkim podwyższona wytrzymałość i udarność w skrajnych warunkach eksploatacji, takich jak:

temperatura poniżej -60°C ,

wysokie ciśnienie na głębokościach poniżej 3000 m,

bardzo inwazyjne środowiska pracy cechujące się np. dużym zasoleniem,

instalacje wykorzystujące skrajnie agresywne media (takie jak kwasy, ropa naftowa, para wodna o wysokim ciśnieniu).

Zastosowanie

Produkty wytwarzane przy zastosowaniu tej technologii będą mogły znaleźć zastosowanie m.in.:

nowoczesnej energetyce

transporcie kolejowym

w morskiej energetyce wiatrowej

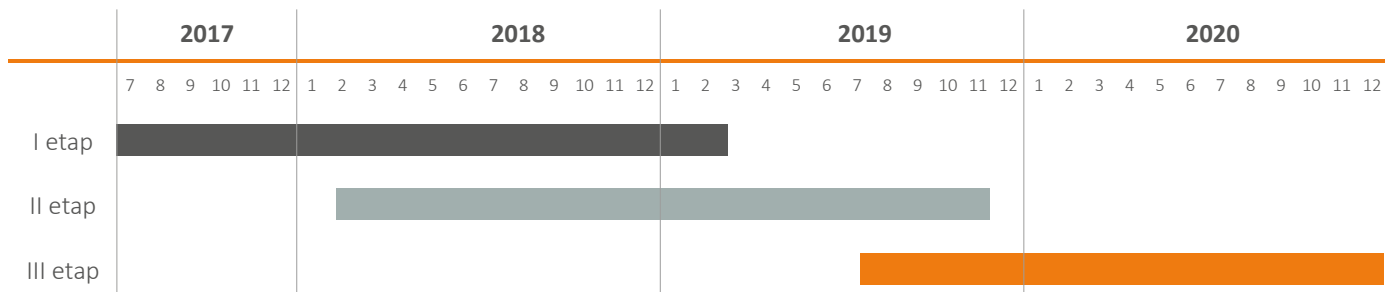
armaturze przemysłowej

pracach wydobywczych w segmencie Oil&Gas

Harmonogram realizacji projektu

Projekt w 2019 r. realizowany był zgodnie z harmonogramem. Zakończono instalację kluczowych elementów linii demonstracyjnej, dzięki której możliwe jest badanie nowej technologii, opracowywanej w ramach przedsięwzięcia.

Realizacja projektu przewidziana jest na lata 2017-2020.

Realizacja budżetu na koniec 2019 roku

co oznacza rozliczenie 28,6 mln PLN kosztów kwalifikowanych.

w 2019 roku otrzymaliśmy zaliczki i refundacje kosztów poniesionych w projekcie w wysokości 6 015 995,34 zł. **(G4-EC4, GRI 201-4)**

Każdy ze składanych wniosków o płatność przechodzi kontrolę zleconą przez NCBR. Wszystkie dotychczasowe kontrole **zakończyły się pozytywnie** – brakiem stwierdzenia wydatków niekwalifikowanych.

„Innowacyjna, wykorzystująca analizę termiczną ATD, technologia wytwarzania samozasilającego się, wysokiej jakości żeliwa do produkcji odlewów nowej generacji o podwyższonych parametrach jakościowych”.

Z uwagi na sytuację związaną z epidemią koronawirusa COVID-19 prawdopodobnie nastąpią opóźnienia w realizacji obu projektów badawczo-rozwojowych i konieczne będzie wystąpienie do Narodowego Centrum Badań i Rozwoju z wnioskiem o przedłużenie realizacji tych projektów. Ewentualne wnioski w tym zakresie będą mogły zostać złożone po ustaniu przeszkód w realizacji projektów i opracowaniu nowych harmonogramów

Miejsce realizacji projektu

Celem projektu jest uzyskanie technologii pozwalającej na:

Zautomatyzowanie wytopów żeliwa

Wyeliminowanie wad stosowanych obecnie technologii

Eliminacja zdegradowanego grafitu Chunky oraz nadlewów i zasilaczy

Cechy nowych produktów:

Unikalne cechy produktu to przede wszystkim podwyższona wytrzymałość i udarność w skrajnych warunkach eksploatacji, takich jak:

zminimalizowania zawartości zdegradowanego grafitu Chunky,

zmniejszenie porowatości,

zwiększenie wytrzymałości,

większenie granicy plastyczności,

zwiększenie wydłużenia.

Zastosowanie

Produkty wytwarzane przy zastosowaniu tej technologii będą mogły znaleźć zastosowanie m.in.:

branży maszyn rolniczych

motoryzacji

przemysłu stoczniowym

przemysłu energetycznym

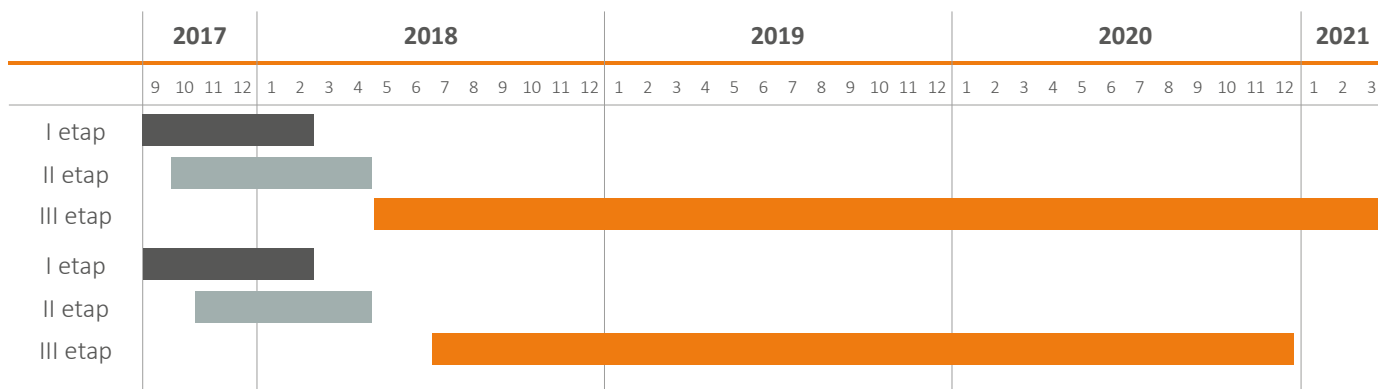

branży budowy maszyn

Harmonogram realizacji projektu

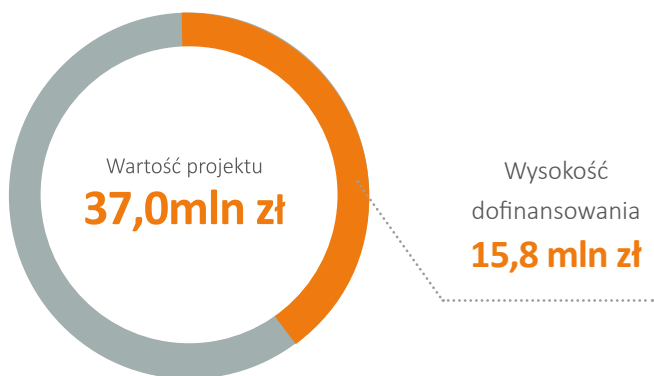
Projekt w 2019 r. wszedł w kluczową fazę realizacji. Uzyskano wszelkie niezbędne pozwolenia oraz wyłoniono kluczowych wytwórców elementów linii pilotażowej, na której testowana będzie nowa technologia. Jednocześnie złożono wniosek do NCBR o przedłużenie realizacji 3 etapu projektu, w związku

z opóźnieniami powstałymi w 2018, na skutek przedłużających się procedur administracyjnych. Wniosek został zaakceptowany. Obecnie projekt jest realizowany bez opóźnień i zgodnie z aktualnym harmonogramem.

Realizacja projektu przewidziana jest na lata 2017-2021.

Realizacja budżetu na koniec 2019 roku

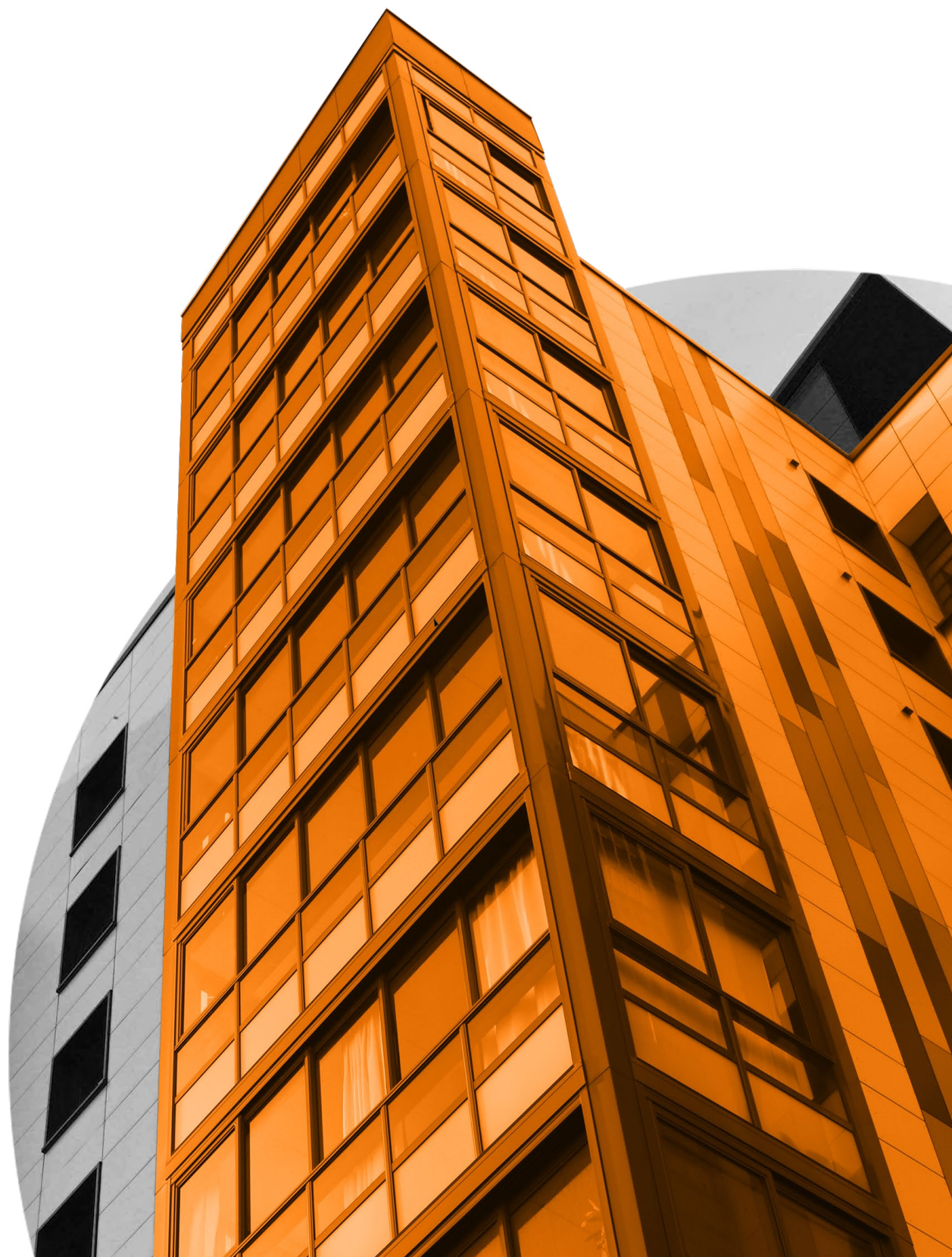

co oznacza rozliczenie 23,4 mln PLN kosztów kwalifikowanych.

w 2019 roku otrzymaliśmy zaliczki i refundacje kosztów poniesionych w projekcie w wysokości 8 288 847,77 zł (**G4-EC4, GRI 201-4**)

Każdy ze składanych wniosków o płatność przechodzi kontrolę zleconą przez NCBR. Wszystkie dotychczasowe kontrole **zakończyły się pozytywnie** – brakiem stwierdzenia wydatków niekwalifikowanych.

NASI INTERESARIUSZE

Nasi interesariusze

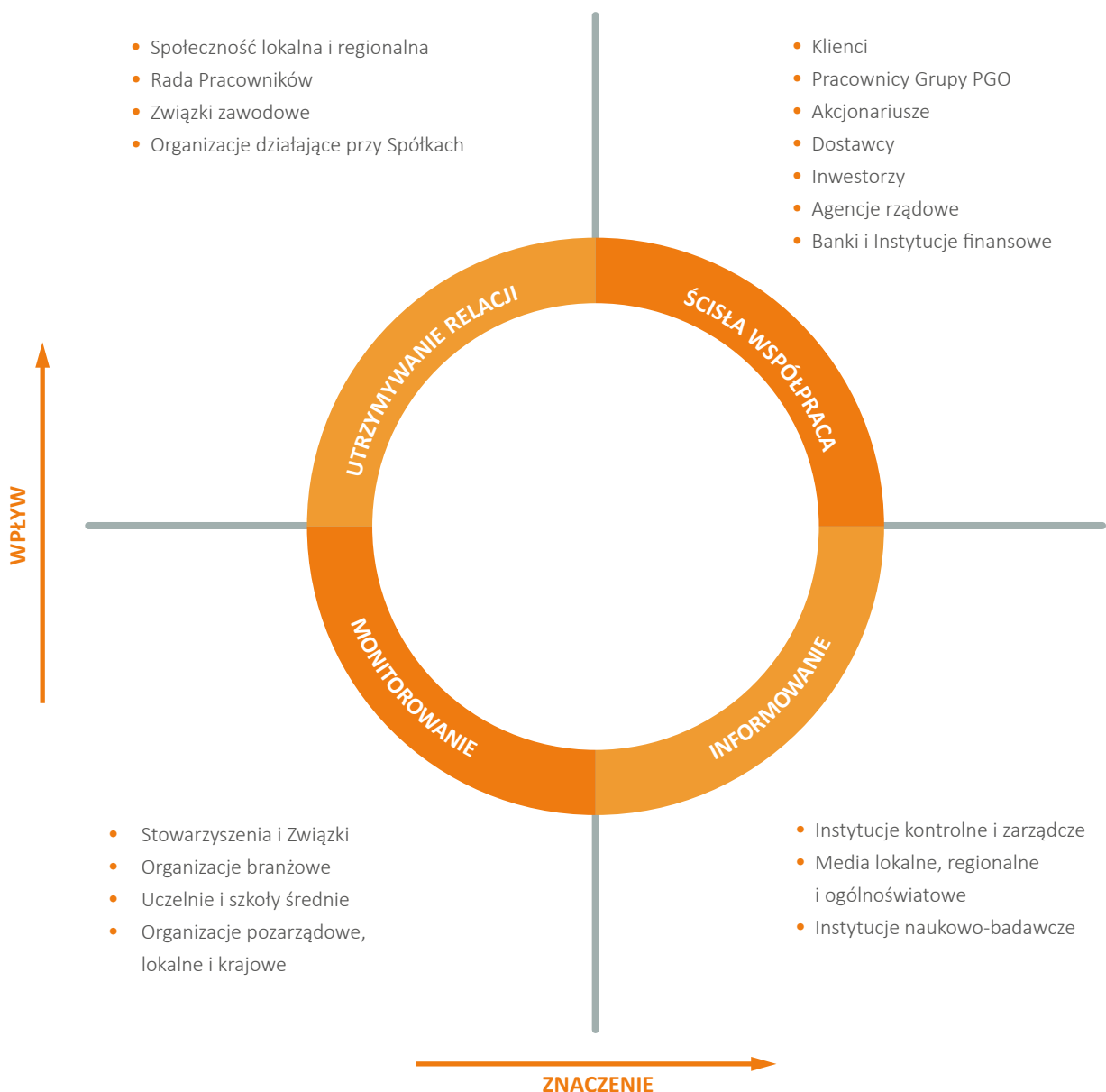
W Grupie PGO przykładamy wagę do współpracy i dialogu z naszymi interesariuszami. Łączą nas więzi wzajemnych wpływów i relacji.

Identyfikujemy ich w oparciu o:

- wpływ, jaki wywierają na naszą organizację,
- wpływ, jaki nasza organizacja wywiera na nich,
- regiony, na które nasza organizacja wywiera wpływ.

Interesariusze zostali zidentyfikowani w oparciu o procesy produkcyjne i handlowe Grupy PGO, na podstawie regulacji prawnych oraz polityk wdrożonych w Grupie. **(G4-25, GRI 102-42)** Interesariusze zostali przyporządkowani do pól mapy interesariuszy według wpływu i znaczenia dla funkcjonowania Grupy PGO.

WPŁYW I ZNACZENIE INTERESARIUSZY DLA GRUPY PGO

(G4-24, GRI 102-40)

Grupa interesariuszy	Typ zaangażowania	Obszary poruszane przez interesariuszy
Akcjonariusze, inwestorzy, analitycy, banki i instytucje finansowe	<ul style="list-style-type: none"> • Raporty bieżące, • Raporty okresowe, • Raport zrównoważonego rozwoju, • Korporacyjna strona internetowa, • WZA, • Spotkania indywidualne, • Konferencje. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sytuacja finansowa Grupy, • Przejrzystość i transparentność działania, • Strategia i cele Grupy, • Działania rozwojowe, • Wartość Grupy.
Pracownicy Spółek	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpośrednie spotkania z Pracownikami i ich rodzinami, • Bezpośrednie rozmowy z przełożonymi, • Ocena okresowa, • Szkolenia i warsztaty, • Spotkania integracyjne, • Programy zaangażowania społecznego (wolontariat), • Wewnętrzne komunikaty mailowe, • Raport zrównoważonego rozwoju, • Magazyn firmowy o Grupie PGO i jej pracownikach „Druga Strona Metalu”. 	<ul style="list-style-type: none"> • Warunki zatrudnienia, • Polityka płacowa, • Możliwość rozwoju, • Wsparcie i benefity, • Polityka prorodzinna, • Stabilność i pewność zatrudnienia, • Ważne wydarzenia i dokonania Grupy i jej pracowników.
Rada Pracowników, związki zawodowe, organizacje działające przy Spółkach	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania bezpośrednie, • Spotkania ze Związkami Zawodowymi, • Raport zrównoważonego rozwoju. 	<ul style="list-style-type: none"> • Plany rozwojowe, • Strategia operacyjna, • Warunki zatrudnienia i wynagradzania, • Polityka płacowa, • Poszanowanie praw człowieka.
Klienci	<ul style="list-style-type: none"> • Kontrakty, • Strona internetowa, • Badanie satysfakcji Klientów, • Bezpośrednie spotkania, • Rozmowy telefoniczne, • Kontakt mailowy, • Spotkania branżowe, targi, • Raport zrównoważonego rozwoju. 	<ul style="list-style-type: none"> • Warunki współpracy, • Jakość oferowanych produktów, • Planowany rozwój produktów, • Satysfakcja ze współpracy.
Organizacje pozarządowe lokalne, regionalne i krajowe, uczelnie, organizacje społeczne, uczelnie, szkoły średnie	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja otwartych programów stażowych, np. We shape your future, • Wspólne przedsięwzięcia ze szkołami technicznymi na poziomie szkolnictwa wyższego, • Magazyn firmowy o Grupie PGO i jej pracownikach „Druga Strona Metalu”. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wpływ na rozwój społeczności lokalnych, • Wsparcie w rozwój edukacyjny społeczności, • Wspólne inicjatywy i projekty.
Dostawcy	<ul style="list-style-type: none"> • Raporty okresowe, • Kontrakty, • Relacje bezpośrednie z Pracownikami wyznaczonymi do kontaktów, • Raport zrównoważonego rozwoju. 	<ul style="list-style-type: none"> • Warunki współpracy, • Transparentne zasady współpracy i wyboru dostawców, • Warunki przyjęcia i reklamacji dostawy, • Wspólne inicjatywy branżowe.

Grupa interesariuszy	Typ zaangażowania	Obszary poruszane przez interesariuszy
Społeczność lokalna	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w wydarzeniach społecznych, • Programy wolontariatu, • Konferencje, • Bezpośrednie spotkania, • Patronaty i sponsoring, • Raport zrównoważonego rozwoju. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie finansowe, • Wspólne inicjatywy społeczne, • Wpływ na społeczności oraz środowisko.
Instytucje kontrolne i zarządcze, agencje rządowe	<ul style="list-style-type: none"> • Dokumentacja potwierdzająca wypełnianie obowiązków informacyjnych, • Spotkania bezpośrednie, • Raporty okresowe, • Raport zrównoważonego rozwoju. 	<ul style="list-style-type: none"> • Działalność zgodnie z normami i przepisami prawa, • Wpływ na gospodarkę krajową, • Wpływ na rozwój rynku.
Media lokalne, regionalne i ogólnopolskie	<ul style="list-style-type: none"> • Biuro prasowe, • Bieżąca komunikacja, • Strona internetowa www.pgosa.pl oraz Social Media, • Konferencje prasowe, • Raport zrównoważonego rozwoju. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wyniki finansowe, • Strategia i cele Grupy, • Działania rozwojowe, • Wartość Grupy • Wpływ na społeczność oraz środowisko.

Mimo kluczowego wpływu regulacji prawnych na działalność Grupy PGO, w 2019 roku nie udzieliliśmy żadnego wsparcia na rzecz partii politycznych, polityków, czy instytucji o podobnym charakterze. Grupa PGO jest konsekwentnie apolityczna i w żaden sposób nie próbuje oddziaływać na środowiska polityczne. **(G4-SO6, GRI 415-1)**

Przykładamy dużą wagę do wewnętrznej komunikacji. Jednym z narzędzi, które pomagają w integracji oraz poznawaniu się pracowników od strony prywatnej jest Biuletyn Informacyjny Grupy PGO „Druga Strona Metalu”, który wydawany jest w cyklu półrocznym.

Znaczenie dialogu

Angażujemy się w dialog z interesariuszami w oparciu o otwartą komunikację. Wierzymy, że taka forma przynosi obustronne korzyści. Budujemy trwałe, oparte na zaufaniu relacje z otoczeniem podejmując następujące działania: **(G4-26, GRI 102-43)**

- systematyczne badania satysfakcji klientów,
- budowa kultury bezpośrednich spotkań z kontrahentami,
- stały dialog z pracownikami,
- zaangażowanie w działania społeczne,
- spotkania z pracownikami i ich rodzinami,
- współpraca ze szkołami technicznymi na poziomie szkolnictwa średniego i wyższego,
- organizacja otwartych programów stażowych dla studentów.

PGO S.A. od 2011 roku jest notowana na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Wymiana informacji z inwestorami odbywa się w ramach organizowanych spotkań, przy okazji Walnych Zgromadzeń Akcjonariuszy oraz za pośrednictwem strony www.pgosa.pl.

Kodeks Etyki

W 2019 został przyjęty Kodeks Etyki Grupy PGO, który jest usystematyzowanym zbiorem wartości, norm i zasad, którymi kierujemy się w stosunku do otoczenia Grupy. Jest to nasze zobowiązanie do przestrzegania najwyższych standardów etycznych oraz wyraz odpowiedzialności, którą ponosimy jako jedna z największych w Polsce grup przemysłowych działających w branży metalurgicznej. W trakcie jego tworzenia uznaliśmy za priorytet wyznawane w Grupie PGO wartości, a opisane w nim zachowania i normy dotyczą każdego pracownika, bez względu na zajmowane stanowisko

czy staż pracy. Każde podejmowane działanie pracowników Grupy PGO jest rozpatrywane pod względem jego etycznego wymiaru oraz zgodności z przyjętymi w organizacji politykami. Kodeks został podzielony na działania w obszarze

wewnętrznym, czyli zachowania i odpowiedzialność w miejscu pracy, działania w otoczeniu biznesowym oraz społecznym.

(G4-56, GRI 102-16)

Obszary zdefiniowane w Kodeksie:

Miejsce pracy

Dbłość o powierzone aktywa

Należyta postawa wobec dostawców

Dbłość o zdrowie i bezpieczeństwo

Otoczenie biznesowe

Otoczenie społeczne

Równe traktowanie i równe szanse

Unikanie konfliktów interesów

Komunikacja

Ochrona danych osobowych

Przeciwdziałanie korupcji

Ochrona środowiska

Tajemnica przedsiębiorstwa

Przeciwdziałanie praniu brudnych pieniędzy

Dobroczynność

W Spółce przyjęte zostały dokumenty „Polityka przeciwdziałania korupcji Grupy PGO” oraz „Kodeks Etyki Grupy PGO”, które regulują m.in. zasady dotyczące postępowania pracowników w sytuacji konfliktu interesów oraz zasady etyczne, którymi kieruje się Grupa i jej pracownicy. „Kodeks Etyki Grupy PGO” zobowiązuje pracowników do przestrzegania najwyższych standardów etycznych, a każde podejmowane działanie pracowników Grupy PGO jest rozpatrywane pod względem jego etycznego wymiaru oraz zgodności z przyjętymi w organizacji politykami. W ramach „Polityki przeciwdziałania korupcji Grupy PGO” zdefiniowany został konflikt interesów, który ma miejsce w przypadku, gdy pracownik posiada osobiste lub finansowe powiązania bądź innego rodzaju interesy, które mogą mieć faktyczny wpływ lub być postrzegane jako wywierające wpływ na decyzje lub działania, które nie służą interesom Grupy PGO, bądź też w przypadku, gdy pracownik wykorzystuje swoją pozycję w Grupie dla osobistych korzyści. Grupa PGO oczekuje od wszystkich swoich pracowników, współpracowników i przedstawicieli ujawniania wszelkich konfliktów interesów swoim bezpośrednim przełożonym oraz podejmowania działań mających na celu wyeliminowanie wszelkich osobistych konfliktów interesów przed przystąpieniem do danej sprawy. Ujawnieniu podlegają wszystkie konflikty interesów, niezależnie od tego, czy zdaniem pracownika mają one istotne znaczenie

gdyż mogą być postrzegane jako mające wpływ na podejmowane decyzje lub działania przez innych pracowników lub osoby trzecie.

Spółka przy transakcjach z wszelkimi podmiotami kieruje się przyjętymi zasadami dot. Polityki antykorupcyjnej i etyki. Wszyscy pracownicy Grupy PGO muszą w sytuacjach biznesowych działać mając na względzie obowiązujące przepisy oraz zabezpieczając szeroko rozumiany interes całej Grupy PGO.

O potencjalnych sytuacjach korupcyjnych lub innych zdarzeniach o charakterze nadużycia pracownicy każdej spółki Grupy PGO mogą informować mając do dyspozycji różne kanały. W pierwszej kolejności osobą informowaną o przypadku podejrzenia zachowania o charakterze korupcyjnym jest bezpośredni przełożony lub kolejne osoby wyżej od niego w hierarchii podmiotu, a następnie właściwy Zarząd spółki Grupy. Każdy pracownik dokonujący zgłoszenia, ma zapewnioną anonimowość i nie mogą być w stosunku do niego wyciągnięte żadne konsekwencje. Pracownik taki jest zobowiązany do zachowania informacji dotyczących zgłoszenia w tajemnicy. Wszyscy pracownicy, w tym również osoby pracujące nad wyjaśnieniem sprawy, nie mogą przekazywać informacji o postępowaniu sprawdzającym osobom, w stosunku do których zostało ono wszczęte.

Proces postępowania w odniesieniu do zgłoszonych zdarzeń jest następujący:

- Zarząd weryfikuje otrzymane informacje,
- Zarząd powołuje komisję do spraw wyjaśnienia okoliczności zgłoszonego zdarzenia,
- pracownik podejrzany o działanie sprzeczne z Polityką ma prawo do przedstawienia swojego stanowiska w sprawie,
- zarząd podejmuje działania naprawcze, które mają za celu zapobieżenie w przyszłości podobnym zdarzeniom,
- jeśli zostanie ustalone, że badane zdarzenie stanowi działanie korupcyjne, Zarząd zawiadomi o zdarzeniu uprawnione organy ścigania.

W Grupie PGO została wprowadzona „Procedura anonimowego zgłaszania naruszeń prawa, procedur wewnętrznych i standardów etycznych”. Procedura przewiduje możliwość dokonywania przez osoby zatrudnione w Spółce zgłoszeń zidentyfikowanych przypadków naruszeń przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz zasad etyki bezpośrednio do członka Zarządu (w postaci papierowej lub elektronicznej), a w przypadku gdy sprawa dotyczy co najmniej jednego z członków Zarządu bezpośrednio do członka Rady Nadzorczej (w postaci papierowej lub elektronicznej). W przypadku dokonanego zgłoszenia naruszenia dokonywana jest jego szczegółowa weryfikacja. Członek Zarządu lub członek Rady Nadzorczej mają możliwość powołania komisji wyjaśniającej, której członkami będą osoby właściwe z uwagi na charakter zgłoszenia oraz będą upoważnione do zapoznania się ze szczegółami zgłoszenia. Ponadto przeprowadzane są rozmowy z osobami, które zostały wskazane w zgłoszeniu jako podejrzane o dokonanie naruszenia, ze świadkami naruszenia, osobami które miały wiedzę na temat naruszenia oraz, o ile jest to możliwe, z osobą która dokonała zgłoszenia.

Wszelka dokumentacja związana ze zgłoszeniem o naruszeniu oraz prowadzonym dochodzeniem jest przechowywana przez 5 lat od roku następującego po roku, w którym nastąpiło zgłoszenie. Dokumentacja związana ze zgłoszeniem jest traktowana jako poufna i właściwie zabezpieczana, a dostęp do niej mają jedynie upoważnione osoby. W przypadku negatywnej weryfikacji zgłoszenia naruszenia, dane osobowe zamieszczone w zgłoszeniu są usuwane niezwłocznie. **(G4-57, GRI 102-17), (G4-58, GRI 102-17)**

Polityki Grupy PGO

Polityka przeciwdziałania korupcji

Grupa PGO zobowiązuje się prowadzić działalność opartą na szczerości, uczciwości, zaufaniu i odpowiedzialności. Pracownicy Grupy mają obowiązek przestrzegać wszystkich obowiązujących przepisów antykorupcyjnych w krajach, w których jesteśmy obecnie. Grupa PGO dokłada starań by zapobiegać, przeciwdziałać i wykrywać łapownictwo, zarówno czynne, jak i bierne. Reputacja Grupy, wiarygodność i etyka postępowania w biznesie mają dla nas ogromne znaczenie. Nasza renoma i dobre imię są wynikiem wieloletnich starań wszystkich pracowników. Grupa PGO przyjęła zasadę „zero tolerancji” wobec naruszeń niniejszej polityki. Nadzór nad niniejszą polityką sprawuje bezpośrednio Zarząd PGO S.A.

Polityka poszanowania praw człowieka

Polityka Grupy PGO dotycząca poszanowania praw człowieka określa zasady działań i zachowań, mające na celu stworzenie środowiska, w którym prawa człowieka są szanowane oraz zapobieganie sytuacjom, w których nasze działania bezpośrednio lub pośrednio mogłyby je naruszać. Jej założenia i zasady są także propagowane wśród podwykonawców i dostawców w ramach łańcucha dostaw oraz innych interesariuszy Grupy. W 2019 roku Grupa PGO, w ramach procedur związanych z weryfikacją potencjalnych dostawców, domagała się informacji o praktykach dotyczących

zatrudniania pracowników i poszanowania praw człowieka u dostawców. Z uzyskanych informacji nie stwierdzono przypadków współpracy z podmiotami dopuszczającymi się naruszeń praw człowieka. Grupa w kolejnych latach planuje wdrożyć jednolite zasady weryfikacji dostawców, w ramach których jednym z istotnych aspektów będzie zbieranie informacji o posiadaniu przez dostawców polityk i ich stosowaniu.

Polityka środowiskowa

Kwestia poszanowania środowiska to jeden z priorytetów Grupy PGO. Jesteśmy świadomi oddziaływania prowadzonej działalności na środowisko naturalne. Dokładamy starań, aby zminimalizować nasz negatywny wpływ poprzez procesy ukierunkowane na doskonalenie metod zapobiegania negatywnym skutkom naszej działalności. Elementem strategii naszej Grupy jest wprowadzenie i utrzymanie systemu zarządzania środowiskiem, zgodnego z obowiązującymi normami.

Prowadząc działalność opieramy się na poniższych zasadach:

- zgodność z obowiązującymi przepisami i normami dotyczącymi ochrony środowiska,
- minimalizacja odpadów technologicznych oraz prowadzenie bezpiecznej dla środowiska gospodarki odpadami poprzez: optymalizację procesu produkcji, a także segregację, składowanie i przekazywanie odpadów do przerabiania lub utylizacji,
- racjonalne gospodarowanie surowcami, w tym: wodą, energią elektryczną i ciepłą,
- minimalizacja ilości zanieczyszczeń emitowanych do powietrza,
- uwzględnienie nowoczesnych urządzeń i technologii, w tym energooszczędnych i sprzyjających ochronie środowiska, przy procesach inwestycyjnych i modernizacjach,
- edukacja pracowników i ich angażowanie do działań sprzyjających ochronie środowiska,
- dążenie do współpracy z dostawcami stosującymi wysokie standardy w zakresie ochrony środowiska,

- dążenie do minimalizacji ryzyka wystąpienia poważnych awarii mogących niekorzystnie wpłynąć na środowisko naturalne.

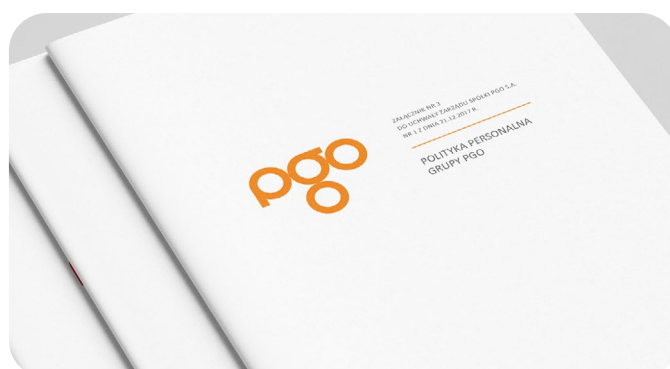
Polityka różnorodności

Grupa PGO w polityce różnorodności kieruje się zasadami równego traktowania oraz przeciwdziałania dyskryminacji. Różnorodność i otwartość to wartości stanowiące fundament zarówno działań biznesowych Grupy, jak i jej polityk zatrudniania. Jej celem jest upowszechnianie równego traktowania, różnorodności, stworzenie w miejscu pracy atmosfery i kultury organizacyjnej, które zapewniają szacunek i poczucie bezpieczeństwa. Polityka prowadzi również do budowania pozytywnych relacji i w konsekwencji pozwala m.in. na osiągnięcie celów biznesowych.

Polityka różnorodności wpisuje się w strategię zrównoważonego rozwoju i odpowiedzialności biznesu, która stanowi część strategii rozwoju Grupy.

Polityka personalna

Polityka personalna Grupy PGO opracowana została w oparciu o misję, wizję i wartości organizacji. Opiera się na następujących źródłach: Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka, Deklaracji Międzynarodowej Organizacji Pracy w sprawie podstawowych zasad i praw w pracy, polskiego prawa, ze szczególnym uwzględnieniem Kodeksu Pracy oraz dokumentów

wewnętrznych regulujących zatrudnienie pracowników spółek tworzących Grupę PGO.

Polityka społeczna i sponsoringowa

Polityka społeczna i sponsoringowa została oparta na wartościach wyznawanych w Grupie PGO, wizji oraz misji Grupy. Jej kluczowymi celami są budowanie i umacnianie relacji oraz inspirowanie do pozytywnych zmian w obrębie Grupy PGO oraz w jego otoczeniu. Do pozostałych celów należą:

- podkreślanie wagi społecznej odpowiedzialności budującej wartości dla firmy, jej pracowników oraz otoczenia,
- podkreślanie współzależności naszej Grupy ze społecznościami lokalnymi i środowiskiem,
- otwarcie na potrzeby, dialog społeczny oraz szukanie szans wzajemnego rozwoju,
- umacnianie relacji pracowników Grupy PGO,
- budowanie pozytywnej relacji pracownik- pracodawca,
- budowanie wizerunku Grupy PGO jako organizacji odpowiedzialnej społecznie.

Z końcem 2018 roku działania PGO zostały ustrukturyzowane i podzielone na obszary, w ramach których Grupa PGO wspiera zarówno pracowników, jak społeczności lokalne i interesariuszy. Od początku 2019 roku Grupa PGO angażowała się w akcje społeczne i sponsoringowe, które można przypisać do następujących kategorii:

1. Edukacja, sport i zdrowie.
2. Kultura.
3. Społeczności lokalne oraz środowisko.

Grupa w ramach zasad należytej staranności oraz zgodnie z przyjętymi narzędziami dotyczącymi zarządzania ryzykiem dokonuje oceny stopnia realizacji przyjętych polityk i na bieżąco wprowadza w swojej działalności zmiany konieczne dla zapewnienia ich przestrzegania. Narzędziem wykorzystywanym przez Grupę PGO w procedurze należytej staranności w odniesieniu do przyjętych polityk jest kilkietapowy proces

zarządzania ryzykiem, w którym identyfikujemy i dokonujemy oceny również ryzyka wystąpienia naruszeń zasad i wartości w ramach polityk oraz określamy odpowiedni sposób reagowania, monitorujemy skuteczność podjętych działań i ich efektów. Proces zarządzania ryzykiem składa się z następujących elementów:

- identyfikacja ryzyka (przyczyna, rodzaj ryzyka, następstwa ryzyka),
- analiza ryzyka (prawdopodobieństwo zaistnienia, konsekwencje i skutki),
- warianty rozwiązań, w tym analiza ewentualnych nakładów finansowych,
- oszacowanie poziomu ryzyka,
- podjęcie decyzji i działania dotyczące ryzyka,
- kontrola i monitorowanie podjętych działań.

W okresie 2019 r. Grupa PGO dążyła do jak najszerszego stosowania zasad określonych w Kodeksie Etyki oraz przyjętych politykach. W naszej ocenie Grupa PGO prowadzi swoją działalność z poszanowaniem tych zasad i w 2019 r. nie stwierdzono istotnych naruszeń zasad etyki oraz wartości przyjętych w ramach polityk.

Zidentyfikowane aspekty

Proces raportowania przeprowadziliśmy w oparciu o etapy identyfikacji, priorytetyzacji i walidacji. Dokonaliśmy analizy otoczenia wewnętrznego, biznesowego i społecznego. Przygotowując się do opracowywania raportów „Zrównoważonego rozwoju Grupy PGO” w kolejnych latach, przeprowadziliśmy w roku 2018 wśród naszych interesariuszy badanie ankietowe. Respondenci ocenili, w skali pięciostopniowej, istotne aspekty. Ankietę on-line wypełniło 116 respondentów. W raporcie szczegółowo zostały ujęte aspekty, które uzyskały średni wynik równy lub większy niż 4,0. Tematy kluczowe z perspektywy Zrównoważonego Rozwoju i Odpowiedzialnego Biznesu określone jako istotne przez Grupę PGO i interesariuszy prezentują się następująco: **(G4-18, GRI 102-46), (G4-19, GRI 102-47), (G4-20, GRI 103-1), (G4-21, GRI 103-2), (G4-27, GRI 102-44)**

Aspekty zidentyfikowane w procesie definiowania treści raportu

Aspekt	Opis aspektu	Wynik punktowy
Ekonomiczno-strategiczny	<ul style="list-style-type: none"> Kreowanie nowych obszarów zastosowania oferowanych produktów lub rozwój nowych obszarów produktowych. 	4,12
	<ul style="list-style-type: none"> Adaptacja organizacji w obliczu wyzwań związanych z rewolucją technologiczną, np. automatyzacja i robotyzacja. 	4,18
Pracowniczy i edukacyjny	<ul style="list-style-type: none"> Podejmowanie działań wpływających na bezpieczeństwo i komfort w miejscu pracy. 	4,47
	<ul style="list-style-type: none"> Rozwój kompetencji i dostarczania wysokospecjalistycznych szkoleń dla pracowników, kursów oraz studiów podyplomowych. 	4,43
	<ul style="list-style-type: none"> Podejmowanie działań wzmacniających poczucie przynależności pracowników do organizacji. 	4,15
	<ul style="list-style-type: none"> Aktywności wpływające na jakość komunikacji i zacieśnianie relacji pomiędzy współpracownikami. 	4,18
Środowisko	<ul style="list-style-type: none"> Inwestycje w badania i rozwój przyczyniające się do ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko. 	4,18
	<ul style="list-style-type: none"> Praktyki i działania na rzecz ochrony środowiska. 	4,09
	<ul style="list-style-type: none"> Wskazane społeczeństwu dobrych praktyk w zakresie odpowiedzialnego korzystania ze środowiska naturalnego w codziennym życiu, np. zgodnie z zasadami gospodarki obiegu zamkniętego, wykorzystania źródeł odnawialnych. 	4,02
Prawa człowieka i przeciwdziałanie korupcji	<ul style="list-style-type: none"> Działania pozwalające na zapewnianie wszystkim pracownikom równego dostępu do szkoleń i rozwoju kompetencji. 	4,28
	<ul style="list-style-type: none"> Aktywności wpływające na budowanie etycznej kultury pracy oraz przeciwdziałanie dyskryminacji. 	4,26
	<ul style="list-style-type: none"> Doskonalenie stosowanych praktyk zakupowych dla dostawców zapewniających transparentne zasady współpracy. 	4,10
	<ul style="list-style-type: none"> Działania przyczyniające się do budowania kultury organizacyjnej opartej o szacunek i wzajemne zaufanie pomiędzy pracownikami, współpracownikami i przełożonymi. 	4,47

W tworzeniu „Raportu zrównoważonego rozwoju Grupy PGO” dążymy aby w kolejnych okresach obejmował on wszystkie istotne aspekty prowadzonej działalności i w możliwie najdokładniejszy sposób oddawał jej specyfikę oraz jej wpływ na interesariuszy i nasze otoczenie. Dlatego też „Raport zrównoważonego rozwoju Grupy PGO” za rok 2019 zawiera

w wielu aspektach informacje w poszerzonym zakresie oraz prezentowane w nowej, dostarczającej większej ilości danych formie, m.in. w zakresie danych dotyczących środowiska, pracowników czy bezpieczeństwa. **(G4-23, GRI 102-49)**

Nasi klienci

Grupa PGO posiada znaczącą pozycję na rynku odlewniczym w Polsce oraz na rynkach europejskich. Duża elastyczność produkcji, szeroka oferta produkcyjna pod względem produktowym, materiałowym i technologicznym, dobre wyposażenie, rozbudowane zaplecze laboratoryjne, posiadane certyfikaty i uznania Towarzystw Klasyfikacyjnych powodują, że odlewnie są atrakcyjnym partnerem na rynku krajowym jak i zagranicznym.

Grupa PGO posiada bogatą ofertę wyrobów w zakresie odlewów żeliwnych i stalowych oraz odkówek matrycowych i swobodnie kutych dzięki czemu możliwa jest obsługa klientów z szerokiego spektrum branż przemysłowych. Odbiorcami naszych odlewów i odkówek są zarówno krajowi, jak i zagraniczni producenci działający w następujących branżach:

(G4-8, GRI 102-6)

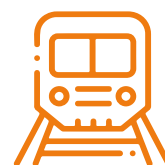
Przemysł górniczy

Rolnictwo

Motoryzacyjny

Kolej

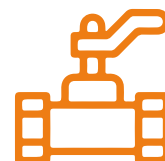
Technika napędowa

Przemysł stoczniowy

Przemysł budowlana

Armatura przemysłowa

Maszyny i urządzenia

Przemysł energetyczny

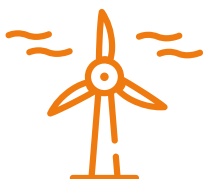
Metalurgia

Przemysł paliwowy

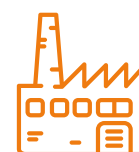
Technika dźwigowa

Siłownie wiatrowe

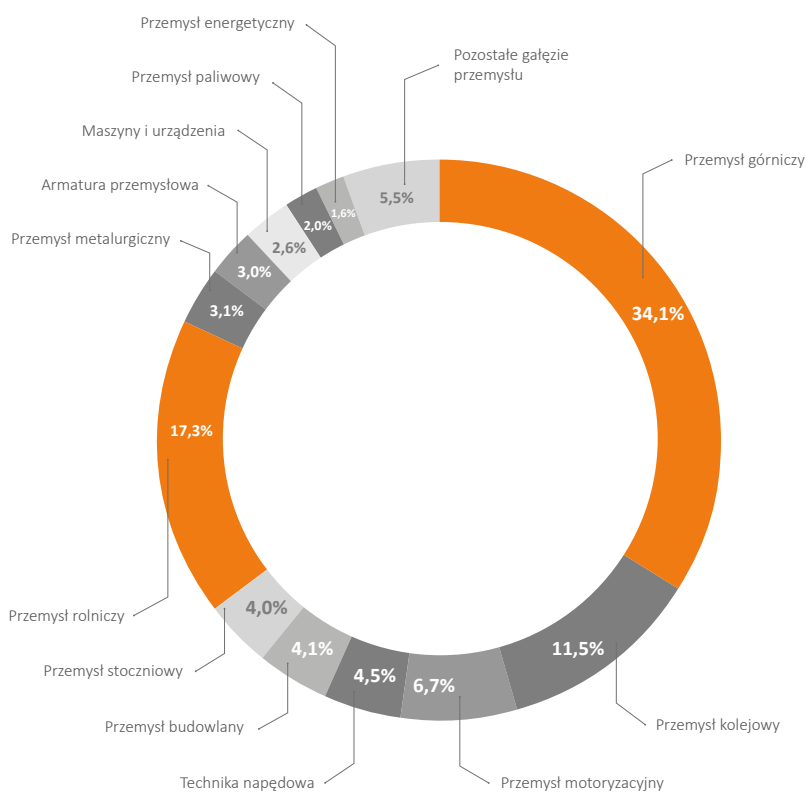

Przemysł maszyn obróbczych

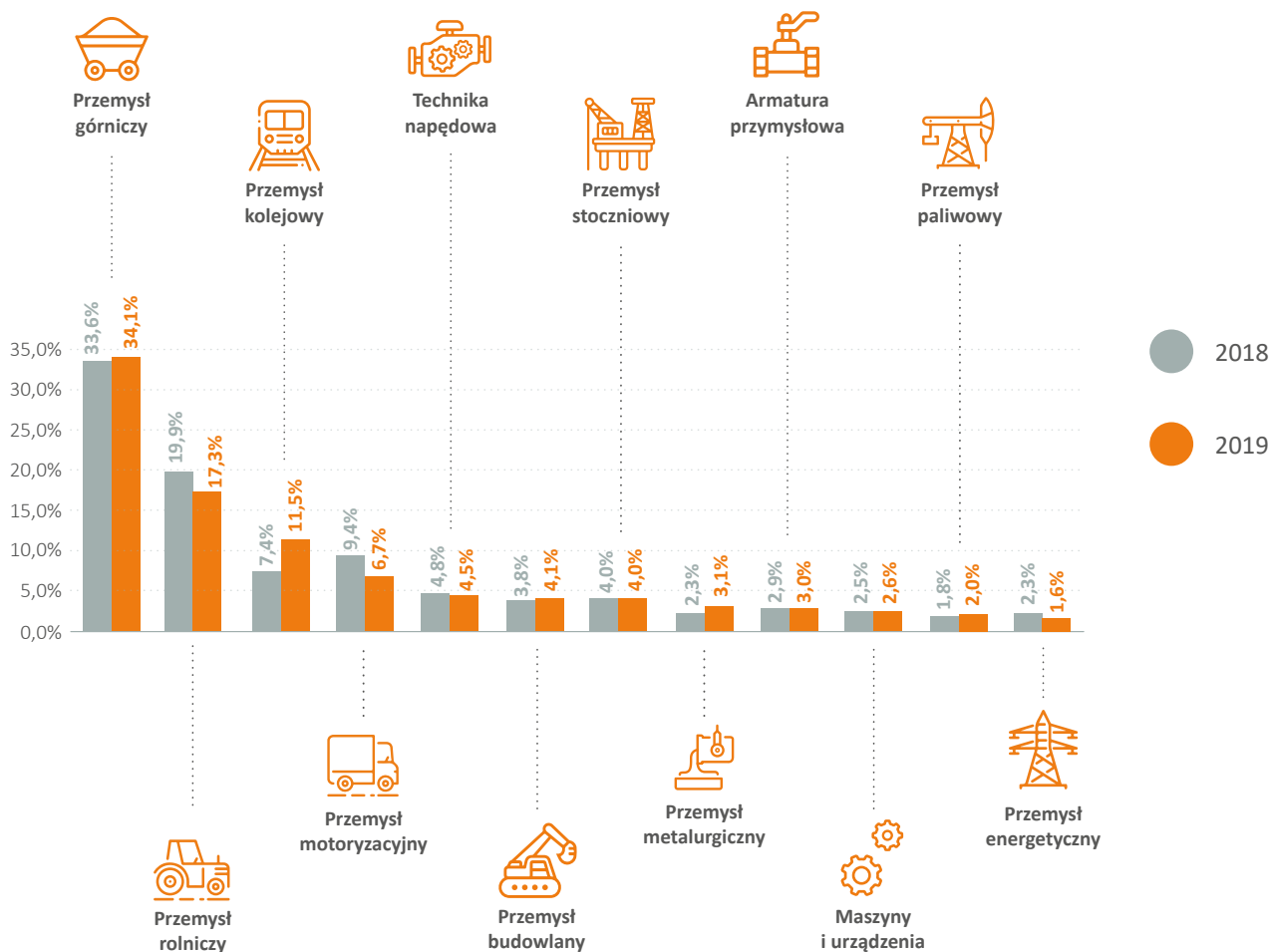

Pozostałe gałęzie przemysłu

Branżowa struktura sprzedaży

Branżowa struktura sprzedaży - porównanie r/r

W Grupie PGO dbamy o dywersyfikację branżową naszych klientów. Chcemy pozostać podmiotem stabilnym na wielu punktach oparcia. Górnicze dziedzictwo naszej grupy to uwarunkowana historycznie współpraca na rynku krajowym i jednocześnie potencjał na którym budujemy nasz, dalszy rozwój. Wychodzimy na rynki europejskie w poszukiwaniu najatrakcyjniejszych dla PGO możliwości sprzedaży, nie zaniedbując potrzeb klientów krajowych. Nic w PGO nie odbywa się kosztem czegoś.

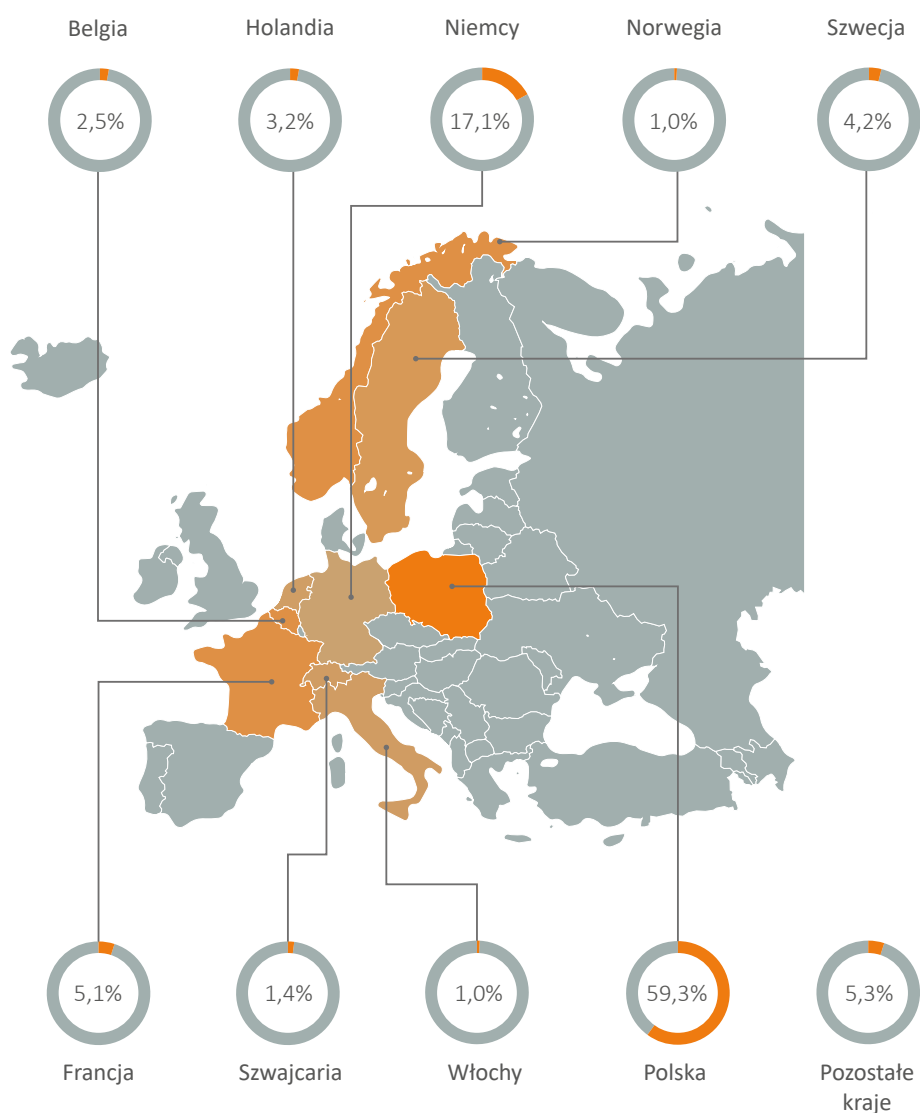
Andrzej Bulanowski, Wiceprezes Zarządu PGO S.A.
ds. sprzedaży

W 2019 r. Grupa PGO współpracowała z około 500 odbiorcami w tym około 200 zagranicznymi. Największym klientem Grupy w 2019 r. była spółka Famur S.A. (przemysł górniczy), której

udział w obrotach Grupy PGO wyniósł około 23% skonsolidowanych przychodów ze sprzedaży.

Geograficzna struktura sprzedaży Grupy PGO

Nasi dostawcy i łańcuch dostaw

Z uwagi na przedmiot działalności Grupy, zarówno wartościowo, jak i ilościowo największy element struktury zakupów zaopatrzeniowych stanowią materiały wsadowe oraz nośniki energii (koks odlewniczy, energia elektryczna, gaz ziemny). Pozostałe zakupy zaopatrzeniowe obejmowały: materiały formierskie, różnego rodzaju materiały pomocnicze oraz materiały do utrzymania ruchu i części zamienne. Grupa PGO w 2019 r. współpracowała z ponad 1.400 dostawcami z czego znacząca część to dostawcy krajowi (około 95%).

Dostawy realizowane przez dostawców krajowych miały średnio w Grupie około 90% udział w zakupach w 2019 r., natomiast dostawców zagranicznych około 10%. **(G4-EC9, GRI 204-1)**

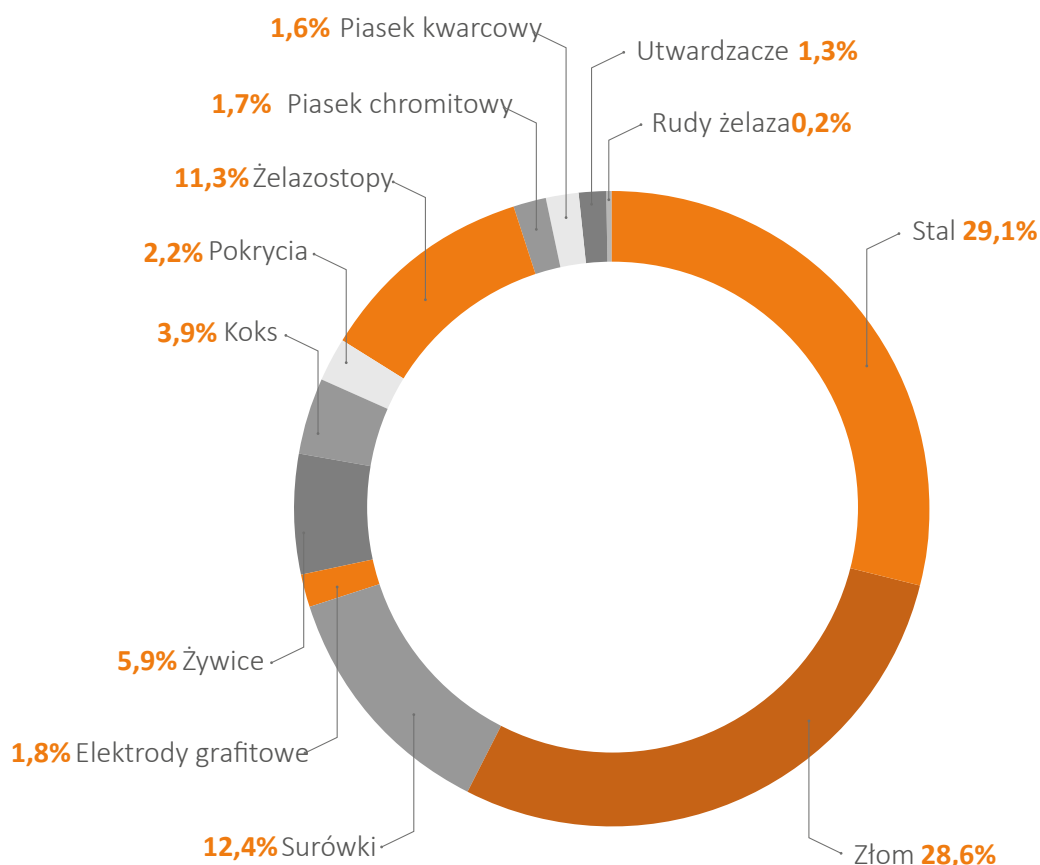
Zaopatrzenie materiałowo-techniczne w odlewniach Grupy jest realizowane w podziale na następujące grupy:

- materiały wsadowe,
- materiały formierskie,
- materiały pomocnicze,
- materiały do utrzymania ruchu i części zamienne,
- nośniki energii.

Największy udział w ilości i wartości zakupów w kuźni stanowią:

- materiały wsadowe – wyroby hutnicze z różnych gatunków stali (węglowe, stopowe, wysokostopowe) w postaci wlewków, prętów, kęsów, kęsisk,
- energia elektryczna – niezbędna do produkcji sprężonego powietrza (zasilanie młotów do produkcji odkuwek) oraz zasilania pozostałych urządzeń zakładu,
- gaz ziemny – wykorzystywany przy obróbce cieplnej odkuwek, nagrzewaniu materiałów.

Procentowy udział poszczególnych surowców w kosztach zakupu

łańcuch dostaw obejmuje aspekty związane z pozyskiwaniem surowców służących do produkcji, ich transportem i przeróbką oraz dostarczeniem gotowych produktów klientom. **(G4-12, GRI 102-9)**

Głównym celem w procesie zakupów jest pozyskanie wysokojakościowych surowców, materiałów, komponentów i usług spełniających wysokie normy technologiczne. Ze względu na jakość surowców oraz minimalizację ryzyka przestojów w produkcji, dywersyfikujemy źródła zakupów. Jednocześnie stawiamy na regularną współpracę ze sprawdzonymi dostawcami, którzy wpisywani są na wewnętrzne listy dostawców kwalifikowanych, podlegających ciągłej ocenie.

Zakupy materiałów mających zastosowanie w bezpośrednim procesie produkcji realizowane są u zatwierdzonych dostawców na podstawie zapotrzebowań lub minimalnych stanów magazynowych generowanych przez komputerowy system magazynowy. Materiały wsadowe oraz materiały formierskie do produkcji odlewniczej, dopuszczone do użytku, znajdują się w stworzonym przez Dział Technologii wykazie materiałów wsadowych oraz formierskich, zawierającym precyzyjne wymagania fizyczne, chemiczne oraz inne konieczne w stosowanej technologii. Na podstawie wymagań, przygotowywane są zapytania ofertowe do dostawców, znajdujących się na liście kwalifikowanych dostawców. Lista dostawców jest weryfikowana i zatwierdzana raz w roku na podstawie przeprowadzonej oceny uwzględniającej kilka aspektów współpracy m.in. jakość, cena, obsługa sprzedaży. Potencjalny dostawca materiału spełniającego wymagania, zobowiązany jest przysłać ofertę z warunkami realizacji oraz odpowiednie dokumenty (atesty, karty charakterystyki), potwierdzające spełnienie przez dany materiał kryteriów technologicznych i jakościowych. Zamówienia są następnie lokowane u producenta spełniającego określone założenia techniczne, a jednocześnie oferującego najlepsze warunki. Po dostawie jakość materiału jest weryfikowana przez Dział Jakości pod kątem spełnienia wymagań określonych każdorazowo na zamówieniu.

Podstawą produkcji kuźniczej w naszej Grupie są materiały hutnicze, których zakupy są dokonywane bezpośrednio u producentów stali (95%) oraz od dystrybutorów (5%). Dane do zapytań i zamówień są tworzone przez Dział/Zespół Inżynierski lub Dział/Zespół Zaopatrzenia i zapisywane w technologii. Zapytania kierujemy do producentów materiałów walcowanych lub wlewków, będących na liście kwalifikowanych dostawców. Wszyscy dostawcy z listy głównych dostawców są dobierani i oceniani pod względem spełniania kryteriów wpływu na środowisko, praktyk zatrudnienia pracowników, poszanowania praw człowieka, wpływu na społeczeństwo.

Pozostałe materiały (BHP, IT, farby, paliwa, elektronarzędzia, narzędzia pomocnicze, opakowania, części maszyn itp.) są nabywane w oparciu o dane do zapytań i zamówień określone przez dział zgłaszający zapotrzebowanie. Zamówieni składane jest po rozpoznaniu rynku pod kątem warunków dostawy u dostawcy oferującego najkorzystniejsze warunki jego realizacji.

Usługi kooperacyjne (obróbka mechaniczna) zlecane są do zleceńbiorców, którzy pomyślnie przeszli proces weryfikacji. W procesie weryfikacji zobowiązani są dostarczyć wzorcowe produkty spełniające określone wymagania technologiczne. Dobór kooperanta odbywa się na podstawie jego możliwości w zakresie wykonywanej usługi, tj. posiadania odpowiedniej technologii, oprzyrządowania, maszyn i urządzeń, kontroli jakości oraz precyzji wykonania zgodnej z dostarczoną dokumentacją. Po dokonaniu oceny jakości dostarczonych partii próbnych, dokonujemy wyboru kooperanta, który proponuje najkorzystniejsze warunki współpracy. Na podstawie dokumentacji dostarczonej przez Dział Technologiczny, kooperanci zarejestrowani w bazie składają również oferty na wykonanie omodelowania. Następnie dokonuje się wyboru kooperanta, który proponuje najkorzystniejsze warunki współpracy.

Zapytania o transport kierowane są do dostawców usług transportowych, będących na liście kwalifikowanych dostawców lub poprzez giełdę transportową. Logistyk ma obowiązek ulokować zamówienie w firmie transportowej spełniającej wymagania w zakresie transportu naszych wyrobów i oferującej najkorzystniejsze warunki.

Prowadzimy okresową ocenę dostawców pod względem terminowości i kompletności dostaw oraz ilości reklamacji.

W 2019 r. przeprowadzono 6 auditów dostawców w Oddziale Pioma-Odlewnia w Piotrkowie Trybunalskim. Zgodnie z procedurą dotyczącą zasad przeprowadzania auditów dostawców każdy auditowany dostawca jest weryfikowany w zakresie swojego zaangażowania w kwestie dotyczące ochrony środowiska oraz jakie podejmuje działania na rzecz ochrony środowiska. Wobec dostawców poddanych auditom nie stwierdzono naruszeń w w/w zakresie. W kolejnym roku planowana jest aktualizacja ankiety dla dostawców o elementy związane z przestrzeganiem zasad BHP, poszanowania praw człowieka i przeciwdziałania korupcji.

W Oddziale Odlewnia Staliwa w Stalowej Woli w 2019 r. ocena dostawców pod względem ich wpływu na środowisko i stosowanych praktyk zatrudniania pracowników była jednym z kryteriów oceny i wyboru dostawcy.

”

W PGO skupiamy uwagę głównie na wysokiej jakości pozyskiwanych materiałów i jeżeli to tylko możliwe, kupujemy je na rynku krajowym. Ceniemy sobie długotrwałe relacje biznesowe z naszymi partnerami, dzięki którym wspólnie rozwijamy naszą działalność, nie tylko w obszarze łańcucha dostaw, ale również w zakresie stosowanych technologii.

Tomasz Worsztynowicz, Dyrektor logistyki

”

Podstawę do potwierdzania spełnienia tych kryteriów stanowiły posiadane i udostępniane przez dostawców certyfikaty wystawiane przez podmioty certyfikujące, w oparciu o które dokonywana była ich weryfikacja.

W 2019 r. w Odlewni Żeliwa „Śrem” auditowi zostało poddanych 5 zakładów. W ramach procedur związanych z weryfikacją dostawców wypełniana jest ankieta zawierająca m.in. pytania dotyczące różnych zagadnień środowiskowych (np. aspekty środowiskowe, spełnienie wymagań prawnych, gospodarka odpadami itp.), praktyk dotyczących zatrudnienia pracowników i poszanowania praw człowieka (np. posiadania stosowych polityk czy kodeksów postępowania, przyjętej misji, wizji i wartości u danego dostawcy, itp.), wpływu na

społeczeństwo (kontekst organizacji, ocena interesariuszy wewnątrz i na zewnątrz organizacji, ich oczekiwania i możliwości ich spełnienia). W trakcie przeprowadzonych auditów nie zanotowano żadnych niezgodności.

W 2019 r. 14 dostawców potwierdziło wymagania jakościowe oddziału Kuźni Glinik w Gorlicach, które m.in. zobowiązują dostawców do przestrzegania międzynarodowych norm dotyczących w/w kryteriów. W 2019 r. nie zidentyfikowano żadnego dostawcy, który naruszałaby te kryteria. **(G4-LA14, GRI 414-1); (G4-HR10, GRI 414-1); (G4-SO9, GRI 414-1); (G4-EN32, GRI 308-1)**

ŚRODOWISKO

Zasada przezorności

Nasza Grupa w swojej działalności stosuje zasady przezorności. **(G4-14, GRI 102-11)**

Zasada przezorności, zgodnie z prawem unijnym (Traktatem o Unii Europejskiej) zobowiązuje, aby każdy, kto planuje, wyraża zgodę lub podejmuje działalność, której negatywne oddziaływanie na środowisko nie jest w pełni rozpoznane, kierując się przezornością, podjął wszelkie możliwe środki zapobiegawcze. Zasada ta ma znaczenie przy realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Zasada przezorności jest powszechnie przyjmowaną w Europie zasadą podejścia do ochrony środowiska. W przypadku prowadzenia ocen oddziaływania na środowisko, w szczególności na obszary Natura 2000, polega na tym, że racjonalne wątpliwości zawsze interpretuje się „na korzyść środowiska”.

Również polskie przepisy dotyczące ochrony środowiska odnoszą się do kwestii konieczności stosowania zasady przezorności w aspekcie możliwego niekorzystnego wpływu prowadzonej działalności na środowisko. Zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska:

1. Kto podejmuje działalność mogącą negatywnie oddziaływać na środowisko, jest obowiązany do zapobiegania temu oddziaływaniu.
2. Kto podejmuje działalność, której negatywne oddziaływanie na środowisko nie jest jeszcze w pełni rozpoznane, jest obowiązany, kierując się przezornością, podjąć wszelkie możliwe środki zapobiegawcze.

Zasady przezorności w Grupie PGO oparte są na postanowieniach przyjętych w Zintegrowanym Systemie Zarządzania Jakością i Środowiskiem. Zasady te mają odzwierciedlenie w corocznie opracowywanych i systematycznie realizowanych celach, zadaniach i programach zarządzania środowiskiem. Realizacja tych postanowień jest oceniana w ramach rocznych Sprawozdań z przeglądu kierownictwa. W/w przeglądy wykonywane są zgodnie z wymaganiami norm PN-EN ISO 9001 (jakość) oraz elementami systemu PN-EN ISO 14001 (środowisko).

Weryfikacja realizacji zasady przezorności odbywa się w ramach audytów jednostki certyfikującej zakłady oraz przeprowadzanych audytów wewnętrznych w organizacji. Istotnym elementem przestrzegania zasady przezorności jest systematyczna weryfikacja zmian prawnych w omawianym obszarze. Nadzór nad powyższymi działaniami posiada Pełnomocnik Zarządu ds. Zintegrowanego Systemu Zarządzania, dla którego wsparciem jest Specjalista ds. Ochrony Środowiska.

Zakłady Grupy PGO korzystają ze środowiska w ramach przyznaných uprawnień w pozwoleniu wodnoprawnym,

pozwoleniu na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza oraz pozwoleniu na wytwarzanie odpadów.

Zakłady Grupy PGO zlokalizowane są poza obszarami chronionymi i poza obszarami o dużej wartości pod względem bioróżnorodności. **(G4-EN11, GRI 304-1)**

Rodzaj i skala działalności oraz lokalizacja zakładów Grupy PGO na terenie przemysłowym nie wpływa negatywnie na siedliska i gatunki chronione w ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 oraz na inne formy ochrony przyrody uregulowane w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Prowadzona w zakładach Grupy PGO działalność nie wpływa bezpośrednio ani pośrednio na bioróżnorodność na obszarach chronionych przyrodniczo. Substancje wprowadzane do powietrza nie mają znaczącego wpływu na bioróżnorodność na obszarach chronionych zlokalizowanych w dalszej odległości od zakładów. Do wód powierzchniowych nie są uwalniane wraz ze ściekami substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego, co potwierdzają wykonywane regularnie badania ścieków oraz wód poniżej i powyżej miejsca zrzutu ścieków. Wody opadowe przed zrzutem do rzeki są podczyszczane w separatorach, a niewielka ilość ścieków przemysłowych pochodzących od innych podmiotów jest poddana neutralizacji i nie zawiera w składzie substancji szczególnie szkodliwych.

(G4-EN12, GRI 304-2)

Działalność zakładów Grupy PGO w 2019 r. nie spowodowała degradacji środowiska. Zakłady nie oddziałują na obszary chronione, ani w zakresie emisji do powietrza, ani w zakresie uwolnień substancji do wód lub do gleby.

Działalność zakładów Grupy nie jest prowadzona na terenie lub w pobliżu terenów występowania gatunków ujętych w Czerwonej Księdze Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody i jej Zasobów oraz na krajowych listach gatunków chronionych, a także na terenie lub w pobliżu siedlisk chronionych i zrewitalizowanych. **(G4-EN13, GRI 304-3); (G4-EN14, GRI 304-4)**

Ochrona środowiska

Nasza Grupa, jako należąca do największych w Polsce firm działających w branży metalurgicznej specjalizującej się w produkcji odlewów i odkuwek nie może i nie chce uchylać się od odpowiedzialności za stan środowiska, w którym żyjemy.

Idee zrównoważonego rozwoju, a w szczególności poszanowania środowiska naturalnego są dla nas szczególnie ważne i stanowią jedną z podstawowych wartości jakimi chcemy się kierować w naszej działalności.

Materiały i surowce wykorzystywane w procesie produkcji [Mg] (G4-EN1, GRI 301-1)

Materiały i surowce	2018	2019
Złom, w tym:	27 101,50	26 871,46
złom stalowy	21 750,91	21 824,46
złom żeliwny	5 350,59	5 047,00
Surówki	13 114,85	8 180,44
Stal	11 782,11	9 399,18
Żelazostopy	1 983,98	1 822,46
Ruda żelaza	173,79	194,79
Koks	3 896,60	3 005,70
Piasek kwarcowy	21 731,93	19 453,87
Piasek chromitowy	685,39	749,05
Żywice	888,96	854,57
Utwardzacz	334,79	334,82
Elektrody grafitowe	129,80	131,65
Pokrycia	324,07	289,29

Z uwagi na przedmiot działalności Grupy, zarówno wartościowo, jak i ilościowo największy element struktury zakupów zaopatrzeniowych stanowią materiały wsadowe (stal, surówki, złom) oraz nośniki energii (koks odlewniczy, energia elektryczna, gaz ziemny). Pozostałe zakupy zaopatrzeniowe obejmowały materiały formierskie, różnego rodzaju materiały pomocnicze oraz materiały do utrzymania ruchu i części zamienne.

Tendencje w zakresie kształtowania się wolumenu zakupów zaopatrzeniowych Grupy są przede wszystkim pochodną zmian w wielkości produkcji odlewów i odkuwek oraz polityki w zakresie gospodarowania zapasami.

W 2019 r. zużycie surowców i materiałów spadło o około 10% w stosunku do roku poprzedniego. Około 27% materiałów

Zużycie energii wewnątrz organizacji [MJ] (G4-EN3, GRI 302-1)

Rodzaj energii	2018	2019
Energia elektryczna	256 191 602,80	236 199 950,32
Energia cieplna	51 099 900,00	42 110 000,00
RAZEM	307 291 502,80	278 309 950,32

Zużycie energii wewnątrz organizacji w wyniku spalania paliw [MJ]		
Rodzaj paliwa	2018	2019
	MJ	MJ
Benzyna	364 095,68	667 094,08
Olej napędowy	3 001 139,28	4 259 205,72
Gaz ziemny	121 764 563,50	115 625 454,53
Gaz skroplony (LPG)	1 646 756,10	1 812 649,84
Koks odlewniczy	109 104 800,00	84 159 600,00
RAZEM	235 881 354,56	206 524 004,17

używanych do produkcji w 2019 to złom lub materiały hutnicze pochodzące ze złomu. (G4-EN2, GRI 301-2)

Przemysł odlewniczy i kuźniczy to przemysł energochłonny. W produkcji używamy przede wszystkim energii elektrycznej oraz gazu ziemnego. Dotychczas nie korzystaliśmy z własnych odnawialnych źródeł energii. Grupa PGO nie posiada floty samochodów ciężarowych, natomiast posiada flotę samochodów osobowych, których zużycie paliwa zostało ujęte we wskaźnikach zużycia energii. Łączna suma całej zużytej energii w Grupie w 2019 r. wyniosła 484.833.954,49 MJ i była niższa od użycia energii w 2018 r. o około 10%.

Całkowity pobór wody według źródła [m³] (G4-EN8, GRI 303-1)

Źródło pozyskiwania wody	2018	2019
Wody powierzchniowe	36 389	88 339
Wody gruntowe	12 105	17 172
Dostawy wody miejskiej	54 734	60 563
RAZEM	103 228	166 074

Woda jest zasobem niezbędnym w produkcji odlewniczej i kuźniczej. W 2019 r. nastąpił wzrost zużycia wody pobieranej z zasobów naturalnych do celów przemysłowych przez Odlewnię Żeliwa „Śrem” z Jeziora Grzymisławskiego. Łącznie w 2019 r. pobrano z jeziora 88.339 m³. Pobór wody z jeziora nie narusza jego ekosystemu ani bioróżnorodności. Oddział w Piotrkowie Trybunalskim pobiera wodę z ujęcia wód podziemnych (studnia). Wykorzystywana w procesach technologicznych woda nie jest przetwarzana i ponownie wykorzystywana przez zakłady produkcyjne Grupy.

Całkowita objętość ścieków według docelowego miejsca przeznaczenia [m³] (G4-EN22, GRI 306-1)

Docelowe miejsce przeznaczenia	2018	2019
Odprowadzane do kanalizacji	58 174	71 308
Odprowadzane do wód powierzchniowych	65 756	128 542
RAZEM	123 930	199 850

Gospodarka ściekowa zakładów Grupy jest prowadzona zgodnie z warunkami udzielonego pozwolenia wodnoprawnego i nie stwarza zagrożenia dla środowiska. Ścieki w działalności Grupy to: zużyte ciecze, roztwory, koloidy, zawiesiny oraz wody opadowe. Zrzucone przez spółki Grupy PGO ścieki nie naruszają ekosystemu ani bioróżnorodności akwenów wodnych i siedlisk, których dotyczy. Ilość zrzucanych ścieków zwiększyła się w stosunku do roku poprzedniego o około 61%. Ścieki odprowadzane przez zakłady PGO to w dużej mierze wody opadowe, dlatego ich ilość jest zależna od ilości opadów w danym roku. (G4-EN26, GRI 306-5)

Działalność gospodarcza prowadzona przez Grupę PGO realizowana jest w oparciu i w zgodzie z regulacjami prawnymi z zakresu ochrony środowiska. W 2019 roku na Grupę PGO nie zostały nałożone istotne kary ani sankcje pozafinansowe z tytułu nieprzestrzegania przepisów prawa dotyczących ochrony środowiska. (G4-EN29, GRI 307-1)

Nasza Grupa w procesie produkcji w zakładach w Gorlicach, Śremie, Stalowej Woli i Piotrkowie Trybunalskim nie przekracza dopuszczalnych norm emisji gazów i pyłów do powietrza. W bieżącej działalności podejmowane są różnorodne działania zmierzające do minimalizacji odpadów technologicznych oraz prowadzenia bezpiecznej dla środowiska gospodarki odpadami poprzez optymalizację procesu produkcji oraz segregację, składowanie i przekazywanie odpadów do przerabiania lub utylizacji w wyspecjalizowanych zakładach. Grupa PGO w roku 2019 nie importowała, eksportowała, ani też nie przetwarzała we własnym zakresie odpadów niebezpiecznych.

Grupa PGO prowadzi systematyczną modernizację swoich zakładów produkcyjnych celem ich unowocześnienia dla możliwości zapewnienia spełniania rosnących wymagań klientów, a także dla dotrzymania rygorystycznych norm środowiskowych. Również realizowane projekty badawczo-rozwojowe oraz wdrożeniowe, związane z nowymi technologiami, a także procesy automatyzacji i robotyzacji produkcji przekładają się na dalsze ograniczenie emisji pyłów i gazów do powietrza oraz przyczyniając się do ograniczania zużycia surowców naturalnych w procesie produkcji.

Realizowany w Oddziale w Piotrkowie Trybunalskim projekt badawczo-rozwojowy zakłada uzyskanie pozytywnego wpływu na realizację zasady zrównoważonego rozwoju sformułowanej w art. 8 Rozporządzenia PE i Rady (UE) nr 1303/2013 z uwagi na rezultat produktu – nowe odlewy stalowe przeznaczone do zastosowania w ekstremalnych warunkach eksploatacyjnych, których technologia produkcji (planowana do opracowania w ramach projektu) pozwoli na zmniejszenie zużycia energii elektrycznej oraz zwiększenie wykorzystania w procesie produkcyjnym surowców odpadowych (złomu odpadowego). Planowana poprawa wskaźnika zużycia energii elektrycznej na Mg płynnej stali to jego zmniejszenie o około 10%. Natomiast zwiększenie wskaźnika wykorzystania złomu odpadowego na rok powinno wynieść około 11%.

Również projekt badawczo-rozwojowy realizowany w Odlewni Żeliwa „Śrem” zakłada uzyskanie pozytywnego wpływu na realizację zasady zrównoważonego rozwoju poprzez zmniejszenie materiałochłonności oraz energochłonności. Projekt przewiduje zmniejszenie tych wskaźników odpowiednio, w przypadku materiałochłonności o około 15% oraz w przypadku energochłonności o około 22%. (G4-EN6, GRI 302-4)

Całkowita waga odpadów według rodzajów oraz metod postępowania z odpadami [w Mg] (G4-EN23, GRI 306-2)

		2018	2019
Rodzaj odpadu	Odpady niebezpieczne, w tym:	14 272,20	13 138,15
	Przetwarzane (przekazywane do odzysku jedną z metod „R”)	14 225,48	13 087,68
	Inne metody utylizacji (unieszkodliwianie jedną z metod „D”)	27,20	31,00
Rodzaj odpadu	Odpady inne niż niebezpieczne, w tym:	27 879,90	24 528,03
	Przetwarzane (przekazywane do odzysku jedną z metod "R")	114,07	12 614,75
	Suma wszystkich odpadów	42 152,10	37 666,18

Ilość wytwarzanych odpadów w stosunku do roku poprzedniego spadła o 10,6% na co wpływ miał m.in. mniejszy wolumen produkcji w stosunku do roku 2018 o około 14%. W 2019 r. żaden z zakładów produkcyjnych Grupy PGO nie przetwarzał we własnym zakresie, nie składował, ani nie przemieszczał transgranicznie odpadów niebezpiecznych.

Całkowita ilość przetransportowanych z zakładów Grupy odpadów niebezpiecznych w 2019 r. wyniosła 100,75 Mg. Oprócz odpadów powstałych bezpośrednio w procesie produkcji do masy odpadów wliczamy także: drewno, papier, plastik, folię itp. (G4-EN25, GRI 306-4)

Bezpośrednie emisje gazów i pyłów [kg] (G4-EN15, GRI 305-1)

Rodzaj emitowanego związku	2018	2019
CO	66 753,24	57 504,04
CO ₂	11 764 928,32	9 640 473,16
NO _x	19 100,14	16 479,57
SO _x	7 664,49	6 422,83
Pyły (w tym PM10, PM2,5)	28 084,16	24 243,79
LZO	29 043,71	30 766,79
Inne	565,97	466,76

Pośrednie emisje gazów i pyłów [kg] (G4-EN16, GRI 305-2)

Rodzaj emitowanego związku	Wskaźnik (kg/MWh)	2019
Dwutlenek węgla (CO ₂)	765	50 192 489,443
Tlenki siarki (SO _x /SO ₂)	0,681	44 681,157
Tlenki azotu (NO _x /NO ₂)	0,631	41 400,602
Tlenek węgla (CO)	0,275	18 043,052
Pył całkowity	0,036	2 362,000

Emisje pośrednie związane ze zużyciem energii elektrycznej zostały wyliczone w oparciu o Wskaźniki emisyjności CO₂, SO₂, NO_x, CO i pyłu całkowitego dla energii elektrycznej na podstawie informacji zawartych w Krajowej bazie o emisjach gazów cieplarnianych i innych substancji za 2018 rok opublikowane w grudniu 2019 r. przez Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami.

i ograniczaniu zanieczyszczeń. Ponadto zakłady posiadają odpowiednie pozwolenie w zakresie wytwarzania odpadów, wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza, pozwolenia wodnoprawne na pobór wód powierzchniowych wprowadzanie ścieków przemysłowych do wód powierzchniowych i wód opadowych i roztopowych do ziemi.

Działalności zakładów Grupy regulowana jest w zakresie ochrony środowiska zintegrowanymi pozwoleniami zgodnymi z Dyrektywą Unii Europejskiej nr 96/61/WE o zapobieganiu

PRACOWNICY

PGO jako pracodawca

Sukces Grupy PGO zależy od kompetencji jej pracowników. W Grupie pracują doświadczeni specjaliści i osoby rozpoczynające karierę zawodową. Współpraca jest oparta na czytelnych zasadach, normach etycznych oraz szacunku dla drugiego człowieka.

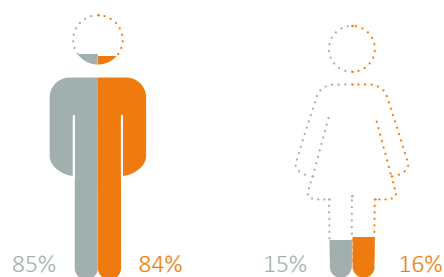
W obszarze zarządzania zasobami ludzkimi wdrożyliśmy nowoczesne narzędzia: system ocen, programy rozwojowe skierowane do pracowników na wszystkich szczeblach organizacji. Menedżerowie dbają o integrację, motywację oraz rozwój kwalifikacji i ambicji zawodowych pracowników.

Każdy pracownik może rozwijać swoje umiejętności m.in. na: studiach podyplomowych, szkoleniach, czy kursach specjalistycznych. Całkowita liczba zatrudnionych w Grupie PGO na pełny i niepełny etat na koniec roku 2019 wyniosła 1.118 osób.

Całkowita liczba pracowników w podziale na typ zatrudnienia i płeć, zatrudnionych na czas nieokreślony w podziale na typ zatrudnienia i płeć, zatrudnionych pracowników i pracowników nadzorowanych w podziale na płeć, zatrudnionych w podziale na regiony i płeć oraz liczba samozatrudnionych i podwykonawców zostało przedstawione w poniższych tabelach. **(G4-10, GRI 102-8)**

Całkowita liczba pracowników w podziale na typ zatrudnienia i płeć

Typ zatrudnienia	2018		2019	
	M	K	M	K
Pełny etat	1016	178	925	173
Niepełny etat	21	4	18	2

Całkowita liczba pracowników zatrudnionych na czas nieokreślony w podziale na typ zatrudnienia i płeć

Typ zatrudnienia	2018		2019	
	M	K	M	K
Pełny etat	847	144	787	141
Niepełny etat	11	1	8	1

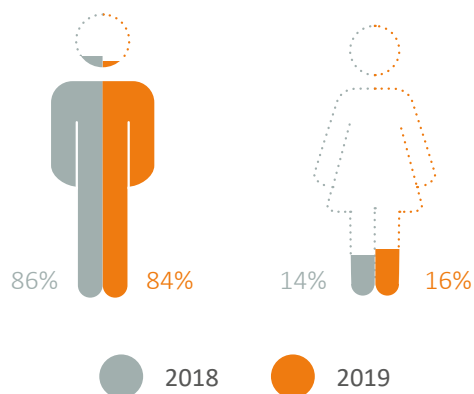

Liczba samozatrudnionych i podwykonawców

Rodzaj	2018	2019
Samozatrudnienie	56	50
Podwykonawstwo	0	0

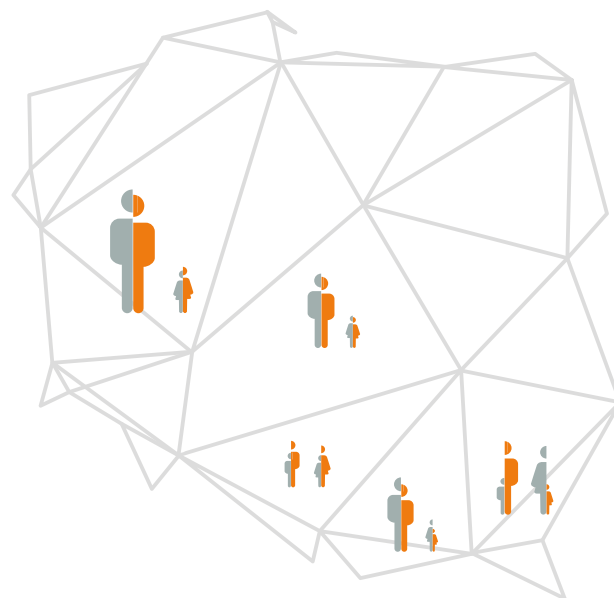
Całkowita liczba zatrudnionych pracowników i pracowników nadzorowanych w podziale na płeć

Podstawa prawna świadczenia pracy	2018		2019	
	M	K	M	K
Pracownicy (umowa o pracę)	1037	182	943	175
Pracownicy nadzorowani (umowa zlecenie, o dzieło, agencyjna)	116	13	155	27

**Całkowita liczba zatrudnionych
w podziale na regiony i płeć**

Regiony	2018		2019	
	M	K	M	K
Wielkopolska	435	68	429	81
Łódzkie	247	35	241	25
Podkarpackie	43	133	126	16
Małopolska	273	24	226	16
Śląsk	44	46	76	64

W Grupie PGO w 2019 r. nie występowały znaczące, okresowe różnice w liczbie zatrudnionych z uwagi na sezonowość.

Całkowita liczba i wskaźniki zatrudnienia nowych pracowników oraz rotacji pracowników w podziale na grupy wiekowe, płeć i region (**G4-LA1, GRI 401-1**)

● 2018 ● 2019

Liczba i wskaźnik zatrudnienia nowych pracowników w podziale na grupy wiekowe, płeć i region

Grupa wiekowa	Region	2018				2019			
		M	Wskaźnik M	K	Wskaźnik K	M	Wskaźnik M	K	Wskaźnik K
do 29 lat	Wielkopolska	2	0,16	27	2,21	7	0,63	5	0,45
	Łódzkie	8	0,66	4	0,33	9	0,81	2	0,18
	Podkarpackie	0	0	0	0	7	0,63	0	0
	Małopolska	25	2,05	2	0,16	8	0,72	1	0,09
	Śląsk	1	0,08	2	0,16	3	0,27	10	0,89
30-50 lat	Wielkopolska	12	0,98	37	3,04	9	0,81	5	0,45
	Łódzkie	18	1,48	5	0,41	5	0,45	3	0,27
	Podkarpackie	50	4,1	8	0,66	14	1,25	0	0
	Małopolska	16	1,31	2	0,16	12	1,07	2	0,18
	Śląsk	12	0,98	8	0,66	29	2,59	54	4,83
powyżej 50 lat	Wielkopolska	2	0,16	18	1,48	3	0,27	0	0
	Łódzkie	3	0,25	0	0	4	0,36	0	0
	Podkarpackie	0	0	0	0	2	0,18	0	0
	Małopolska	1	0,08	0	0	1	0,09	0	0
	Śląsk	5	0,41	0	0	10	0,89	9	0,81

Wskaźnik- liczba pracowników nowo zatrudnionych na podstawie umowy o pracę/liczba pracowników ogółem na 31.12.2019 r. * 100%

Liczba i wskaźnik rotacji pracowników w podziale na grupy wiekowe, płeć i region

Grupa wiekowa	Region	2018				2019			
		M	Wskaźnik M	K	Wskaźnik K	M	Wskaźnik M	K	Wskaźnik K
do 29 lat	Wielkopolska	3	0,25	15	1,23	9	0,81	1	0,09
	Łódzkie	4	0,33	0	0	10	0,89	0	0
	Podkarpackie	10	0,82	1	0,08	7	0,63	1	0,09
	Małopolska	10	0,82	1	0,08	2	0,18	6	0,54
	Śląsk	0	0	1	0,08	3	0,27	4	0,36
30-50 lat	Wielkopolska	5	0,41	33	2,71	17	1,52	5	0,45
	Łódzkie	26	2,13	9	0,74	14	1,25	9	0,81
	Podkarpackie	18	1,48	1	0,08	18	1,61	4	0,36
	Małopolska	18	1,48	1	0,08	10	0,89	4	0,36
	Śląsk	3	0,25	1	0,08	24	2,15	48	4,29
powyżej 50 lat	Wielkopolska	4	0,33	21	1,72	28	2,5	4	0,36
	Łódzkie	20	1,64	0	0	15	1,34	3	0,27
	Podkarpackie	3	0,25	0	0	9	0,81	1	0,09
	Małopolska	11	0,9	0	0	26	2,33	1	0,09
	Śląsk	0	0	0	0	5	0,45	5	0,45

Wskaźnik - liczba pracowników którzy odeszli na własne życzenie, zostali zwolnieni, przeszli na emeryturę lub zmarli (zatrudnieni na podstawie umowy o pracę)/liczba pracowników ogółem na 31.12.2019 r. * 100%

Analizując wskaźniki dotyczące rotacji zatrudnienia pracowników należy uwzględnić dodatkowy czynnik, którym jest rotacja wizowa w przypadku pracowników zatrudnianych przez PGO Services Sp. z o.o. Rotacja wizowa jest spowodowana zasadami przyznawania wiz pracowniczych obcokrajowcom nie będącym obywatelami krajów członkowskich UE. Obywatele m.in. Ukrainy mogą przyjechać do Polski i świadczyć pracę w oparciu o:

- ruch bezwizowy - obcokrajowiec może przybywać na terenie RP przez 90 dni,
- wizę pracowniczą - przyznawana jest na 6 miesięcy.

W obydwu przypadkach po upływie wyznaczonego terminu pracownicy są zobowiązani do powrotu do ojczyzny. Kwestie te reguluje Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. W PGO Services rozumiemy, że rozłąka z bliskimi jest uciążliwa, dlatego pracownicy mają możliwość powrotu na dłuższy czas (1-2 miesiące) do ojczyzny. Na ten okres umowa z pracownikiem zostaje rozwiązana - również ten czynnik wpływa na zwiększenie wskaźnika rotacji.

W roku 2019 w Grupie PGO było 873 pracowników objętych zbiorowym układem pracy co daje 78,1% wszystkich pracowników zatrudnionych w oparciu o umowę o pracę. **(G4-11, GRI 102-41)** Pozostali pracownicy objęci są regulaminami wynagradzania uzgodnionymi w porozumieniu z organizacjami związkowymi.

Grupa PGO nie zatrudnia dzieci i nie korzysta z pracy osób pozbawionych wolności. W roku 2019 r. w Grupie nie zostały odnotowane przypadki dyskryminacji pracowników.

Kwestie związane z okresami wypowiedzenia są w Grupie PGO regulowane zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym w szczególności z przepisami Kodeksu pracy z uwzględnieniem trybów konsultacyjnych wynikających z ustawy o związkach zawodowych. Okresy wypowiedzenia nie są przedmiotem odrębnej regulacji w zakładowych układach zbiorowych pracy.

(G4-LA4, GRI 402-1)

Dodatkowe świadczenia i benefity

(G4-LA2, GRI 401-2)

W Grupie PGO regulacje dotyczące systemu wynagradzania zawarte są w Zakładowych Układach Zbiorowych Pracy (ZUZP) oraz innych regulacjach wewnętrznych takich jak Regulaminy pracy oraz Regulaminy wynagradzania. W przypadku Zarządów Spółek to Rada Nadzorcza ustala zasady ich wynagradzania, które określa odrębny Regulamin.

Grupa PGO prowadzi politykę adekwatnego wynagradzania poprzez prowadzenie benchmarków rynkowych na poziomie województw. Przynajmniej raz w roku prowadzimy negocjacje ze związkami zawodowymi w sprawie wzrostu wynagrodzeń. (G4-53, GRI 102-37) Polityka wynagradzania w Grupie PGO nie różnicuje pracowników ze względu na płeć, wiek czy pochodzenie. Wynagrodzenie zasadnicze naszych wszystkich

pracowników musi zawierać się w określonych widełkach płacowych, widełki określone zostały w ZUZP oraz w Regulaminie wynagradzania. Ustalając indywidualny poziom wynagrodzenia uwzględniamy takie kryteria, jak posiadane przez pracownika kwalifikacje oraz doświadczenie zawodowe. **(G4-52, GRI 102-36)**

Grupa PGO zapewnia swoim pracownikom dostęp do pakietu świadczeń socjalnych, obejmujący m.in.:

- dofinansowanie do wypoczynku pracownika,
- dofinansowanie do wypoczynku dzieci pracownika (kolonie, obozy),
- bezzwrotna zapomoga losowa – pomoc finansowa w nagłych wypadkach losowych, klęsk żywiołowych, choroby pracownika lub członka rodziny,
- dodatki świąteczne (paczki, bony),
- dofinansowanie do szkoleń korekcyjnych.

W ramach programów uruchomionych w wybranych zakładach pracownicy mogą korzystać również m.in. z:

- Pracowniczego Programu Emerytalnego „Pogodna Przyszłość” (PPE),
- Pracowniczego Programu Kapitałowego,
- dodatkowego ubezpieczenia na życie.

W Odlewni Żeliwa „Śrem” do października 2019 r. funkcjonował Pracowniczy Program Emerytalny „Pogodna Przyszłość”. Z programu PPE korzystało 217 pracowników na warunkach określonych w zakładowej umowie emerytalnej. Podstawowa składka opłacana była przez pracodawcę. Przystąpienie do PPE było dobrowolne. PPE było skierowane do pracowników, którzy chcieli zwiększyć swoje świadczenie emerytalne. Każdemu beneficjentowi pracodawca opłacał dodatkową składkę, która była inwestowana przez firmę zarządzającą aktywami PPE według wybranych wariantów. Zgodnie z ustawą z dnia 4 października 2018 r. o Pracowniczych Planach Kapitałowych od lipca 2019 r. w Odlewni Żeliwa „Śrem” oraz w PGO S.A. Kuźnia Glinik oddział w Gorlicach uruchomiony został program emerytalny PPK dla pracowników. Od listopada 2019 r. pracodawca w obu tych zakładach odprowadza składki w wysokości podstawowej 1,5% wynagrodzenia pracownika (podmiot zatrudniający oblicza wysokość wpłaty od wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe).

W Odlewni Żeliwa „Śrem” do PPK przystąpiło 160 pracowników (37,5 %), a w PGO S.A. Kuźnia Glinik do PPK przystąpiło 53 pracowników, co daje 21,3 %.

Przystąpienie do PPK jest dobrowolne.

Nasi pracownicy mają również możliwość uczestniczenia w dedykowanych dla nich programach:

- program „Witamy w rodzinie PGO”. Każde nowo narodzone dziecko pracownika otrzymuje od firmy prezent powitalny, na który składają się interaktywne bujaczki i pluszowy zestaw z logo firmy. Każdy pracownik ma możliwość skorzystania w dogodnym dla siebie terminie z urlopu wychowawczego.
- Program Poleceń Pracowniczych zakłada, że każdy w organizacji może być rekruterem. Polecając osobę do pracy w odpowiedzi na ogłoszenia rekrutacyjne w Grupie PGO pracownik może zyskać dodatkowe benefity dla siebie.
- PGO Biega to program sportowy, którego celem jest promowanie wśród pracowników aktywności fizycznej, integracji, wzmacnianie przynależności sportowej i budowanie wartości team spirit.

Wskaźnik powrotu do pracy po urlopie macierzyńskim/tacierzyńskim w podziale na płeć **(G4-LA3, GRI 401-3)**

Pracownicy na urloпах rodzicielskich w podziale na płeć		
	2018	2019
liczba pracowników uprawnionych do urlopu rodzicielskiego		
kobiety	6	7
mężczyźni	0	2
liczba pracowników, którzy skorzystali z urlopów rodzicielskich		
kobiety	5	7
mężczyźni	0	2
liczba pracowników, którzy powrócili z urlopów rodzicielskich		
kobiety	1	3
mężczyźni	0	0

Rozwój kompetencji

Jeżeli nie wiesz, dokąd zmierzasz, nigdy tam nie dojdiesz. A nawet jak się tam znajdziesz, nie będziesz o tym wiedział. W naszej pracy podstawą jest wyznaczanie jasno sprecyzowanych celów do realizacji i angażowanie zespołów, aby te cele były na bieżąco weryfikowane i realizowane z najwyższą starannością. Podejmując każde działanie flagową rolę odgrywają wartości PGO: współpraca, otwartość, wiarygodność, wiara i odpowiedzialność. Wartości były również fundamentem w wyznaczaniu strategicznych celów organizacji t.j rozwój kompetencji menedżerskich, handlowych, czy technicznych. We wszystkich Oddziałach należących do Grupy PGO uruchomiliśmy pakiety szkoleń rozwojowych, językowych, technicznych. Co więcej w 2019 r. powstał pilotażowy projekt GROW PGO, zakładający rozwój kompetencji na różnych szczeblach organizacji, w tym m.in. Akademia Lidera Sprzedaży. Jestem dumna z tego, jak wiele zrobiliśmy oraz jak wiele programów HR-owych zostało wdrożonych.

To kolejny krok naprzód, do tego, aby być jeszcze lepszym pracodawcą.

Monika Sudoł-Żukowska, Dyrektor HR

Skuteczna realizacja strategii biznesowej nie jest możliwa bez zaangażowanej oraz kompetentnej kadry. Rok 2019 wyraźnie pokazał jak ważne w Grupie PGO jest ciągłe podnoszenie kwalifikacji i kompetencji, budowanie zaangażowania wśród pracowników i tworzenie takiej organizacji, w której ludzie pełnią najważniejszą rolę.

Rozwój pracownika w dużej mierze zależy od niego samego – w jakie działania/projekty chciałby się zaangażować, jak chciałby pokierować rozwojem swojej kariery w PGO, ale przede wszystkim na ile aktywnie szuka możliwości rozwoju i jest otwarty na wyzwania, które oferuje mu Grupa.

Kolejnym istotnym elementem jest to na ile dana organizacja wspiera i pomaga pracownikowi w odkrywaniu jego potencjału, angażuje w działania rozwojowe oraz wyznacza jasne i mierzalne cele.

W odpowiedzi na postawione wyzwania oraz zgodnie z zaplanowaną na lata 2017-2020 strategią PGO, Grupa w 2019 roku realizowała projekty rozwojowe na każdym szczeblu organizacji. Podejmowane działania koncentrowały się zarówno na rozwoju kompetencji zawodowych z obszarów kadr i płac, BHP, RODO, uprawnień technicznych np. uprawnienia na wózki widłowe, suwnice, dodatkowe uprawnienia energetyczne, jak również kompetencji menadżerskich, sprzedażowych, organizacyjnych, komunikacyjnych i osobistych.

Poniżej przedstawione są wybrane programy rozwojowe w ramach działań GROW PGO dedykowane pracownikom PGO i realizowane w 2019 roku:

- **Program rozwoju kompetencji menadżerskich**

Zarówno dla aktualnej, jak i potencjalnej kadry zarządzającej Grupy PGO przygotowany został program rozwoju kompetencji menadżerskich. Program kontynuowany jest od roku 2017, a jego celem jest poprawa skuteczności wdrażania zmian, budowanie świadomej motywacji pracowników oraz wsparcie dialogu między kadrą kierowniczą a pracownikami.

- **Akademia Lidera Sprzedaży**

Program dedykowany jest siłom sprzedaży Grupy PGO i ma na celu rozwój kompetencji merytorycznych m.in. aktualizacja wiedzy o rozwiązaniach proponowanych przez Grupę PGO, jak również rozwój kompetencji sprzedażowych tj. myślenie strategiczne, orientacja na cel, budowanie relacji, komunikatywność i radzenie sobie w sytuacjach stresowych.

- **Indywidualne Plany Rozwojowe**

Każdy z pracowników może wziąć udział w indywidualnym procesie oceny kompetencji z wykorzystaniem oceny 360, narzędzi psychometrycznych oraz zadań assessmentowych, pozwalających na określenie mocnych stron oraz obszarów rozwojowych uczestnika. Na bazie uzyskanych informacji i własnych obserwacji uczestnik programu wraz z pomocą osoby z działu HR przygotowuje Indywidualny Plan Rozwojowy, który wspiera go w realizacji postawionych celów i wzywań.

Szkolenia i warsztaty

Pracownicy Grupy korzystają ze szkoleń i warsztatów przygotowywanych zarówno przez zewnętrznych, jak i wewnętrznych trenerów. Szkolenia te obejmują tematy m.in. Lean Management, przekazywania informacji zwrotnych, budowania i integrowania zespołu, obszarów technicznych. Wartością dodaną szkoleń prowadzonych przez wewnętrznych trenerów jest systematyczne budowanie kadry mentorów – ekspertów. Tu szczególny nacisk położony jest na rozwój kompetencji trenerskich oraz umiejętność dzielenia się w organizacji posiadaną wiedzą. Dodatkowo w każdej lokalizacji prowadzone są kursy językowe dofinansowane przez pracodawcę.

Edukacja

Na wniosek pracownika Grupa PGO dofinansowuje studia wyższe, podyplomowe oraz MBA. W 2019 roku nasi pracownicy podnosili swoje kompetencje na kierunkach t.j. zarządzanie produkcją, inżynieria procesów odlewniczych i obróbki plastycznej, kuziennictwo, zarządzanie sprzedażą, Akademia Lean Lidera – efektywne zarządzanie przedsiębiorstwem, HR Bussiness Partner.

Celem Grupy PGO jest stworzenie miejsca pracy, w którym każdy będzie mógł w pełni realizować swój potencjał. Dlatego tak ważne jest, żeby pracownicy postrzegali PGO jako organizację w której mogą podnosić swoje kompetencje, rozwijać karierę i zdobywać unikalne doświadczenia.

Stypendia i staże

Pierwsza praca może być krokiem, który rozpocznie obiecującą karierę. W Grupie PGO dbamy o to, by zatrudnić młodych, wykształconych oraz zaangażowanych pracowników. Program stażowy „We shape your future” jest skierowany do studentów ostatnich lat oraz absolwentów m.in. kierunków

technicznych. Każdy stażysta ma przypisanego osobistego opiekuna/mentora, którego zadaniem jest zapoznanie podopiecznego ze specyfiką pracy w Grupie PGO. Staż trwa trzy miesiące, nie ulega przedłużeniu i jest w pełni płatny. Po odbyciu stażu, stażysta może zostać przedstawiona propozycję zatrudnienia w naszej Grupie.

Suma godzin szkoleniowych w Grupie PGO

płeć	ilość godzin w sumie		średnia ilość godzin na pracownika	
	2018	2019	2018	2019
kobieta	4 777	5 884	24,8	29,9
mężczyzna	37 352	22 627,5	32,6	21,0

Podany wskaźnik dotyczy szkoleń BHP, menadżerskich, sprzedażowych, technicznych oraz językowych. Liczba godzin przypadająca średnio na jednego pracownika zatrudnionego na podstawie umowy o pracę w ramach Grupy PGO w 2019 roku.

Ilość stażystów w podziale na płeć i lokalizację

lokalizacja	K	M	łącznie
Wielkopolska		1	1
łódzkie	2		2
Małopolska		1	1

Ilość zatrudnionych stażystów w podziale na płeć i lokalizację

lokalizacja	K	M	łącznie
Wielkopolska		1	1
łódzkie	2		2
Małopolska		1	1

Dzięki stażowi w dziale marketingu nabrałem doświadczenia w zawodzie oraz rozwinąłem umiejętności miękkie. Przez trzy miesiące poznałem lepiej PGO i wiedziałem, że chcę zostać tu dłużej.

Mariusz Dajczak, Specjalista ds. marketingu/grafik

Branża metalowa, odlewnicza nie jest łatwym obszarem pod względem bezpieczeństwa i higieny pracy, ale właściwe działania podejmowane na rzecz bezpieczeństwa, mogą te zagrożenia znacząco zminimalizować

Andrzej Pietruszkiewicz, Główny Specjalista ds. BHP

Branża metalowa, odlewnicza nie jest łatwym obszarem pod względem bezpieczeństwa i higieny pracy. Zagrożenia występują tu w większym nasileniu a szereg z nich nie jest obecnych w innych branżach. Niesie to za sobą większe niż gdzie indziej zagrożenie wypadkami i chorobami zawodowymi. Podstawowymi zagrożeniami są: zapylenie, hałas, wysokie temperatury, pole elektromagnetyczne, promieniowanie podczerwone, wibracje, niebezpieczne substancje chemiczne, wysoki wydatek energetyczny.

Pracownicy są zagrożeni wystąpieniem chorób zawodowych takich jak: pylica krzemowa, głuchota, zespół wibracyjny. Stanowiska pracy które są najbardziej narażone na choroby zawodowe to stanowiska związane z ręczną obróbką odlewów (wykańczacz odlewów) oraz obróbką plastyczną metalu (kowal). **(G4-LA7, GR 403-3)**

Właściwe działania podejmowane na rzecz bezpieczeństwa, mogą te zagrożenia znacząco zminimalizować.

Zgodnie z założeniami **piramidy bezpieczeństwa**, dokładamy wszelkich starań aby możliwość wystąpienia wypadku była eliminowana na jak najwcześniejszym etapie.

Dzięki wdrażanym programom na rzecz bezpieczeństwa, Grupa PGO co roku zmniejsza liczbę wypadków w swoich zakładach oraz liczbę dni niezdolności do pracy po wypadkach.

W stosunku do roku 2018, w roku 2019 liczba wypadków przy pracy została zmniejszona o 42% a liczba dni niezdolności do pracy po wypadkach o 58%. Planując działania na rzecz bezpieczeństwa, Grupa PGO kieruje się filozofią zgodną z „**Krzywą Bradleya**” która wskazuje, że budowanie wysokiej kultury bezpieczeństwa daje możliwość zredukowania wypadków do ZERA. Jednym z narzędzi, którymi się posługujemy w dążeniu do celu „Zero wypadków”, jest piramida bezpieczeństwa, według filozofii Herberta Williama Heinricha. Zgodnie z założeniami piramidy, aby doszło do wypadku śmiertelnego, wcześniej musi dojść do szeregu zdarzeń które nie zostały w porę wyeliminowane.

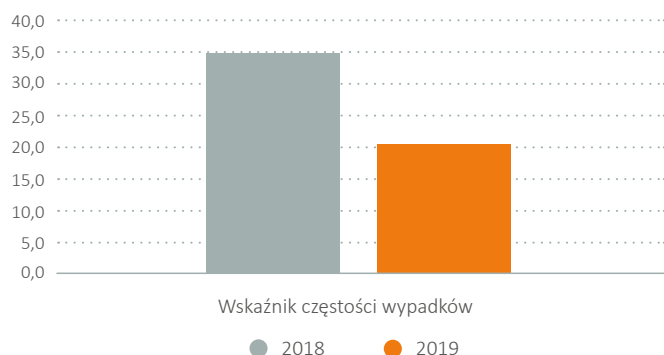
Piramida wypadkowa pokazuje, że aby uniknąć wypadku przy pracy, należy skupić się na pracy u podstaw. Eliminując niebezpieczne zachowania i zapewniając bezpieczne warunki pracy, wyeliminujemy zdarzenia potencjalnie wypadkowe oraz wypadki leżące na wyższych szczeblach piramidy.

Dane liczbowe na piramidzie bezpieczeństwa zostały zaprezentowane dla zobrazowania zależności i nie są zdarzeniami które miały miejsce w Grupie PGO.

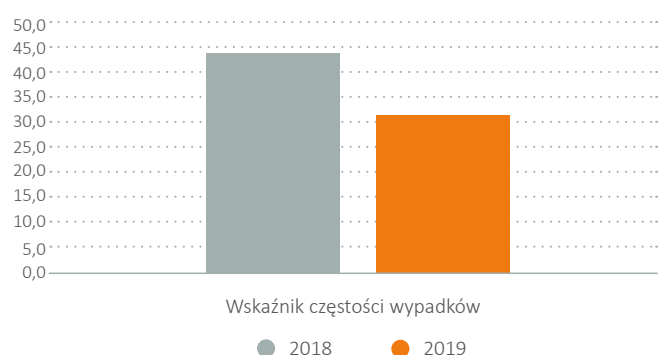

Źródło: Opracowanie własne.

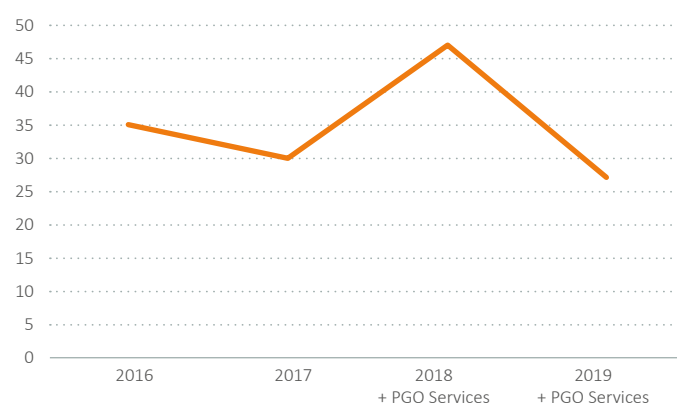
Wskaźniki częstości występowania wypadków

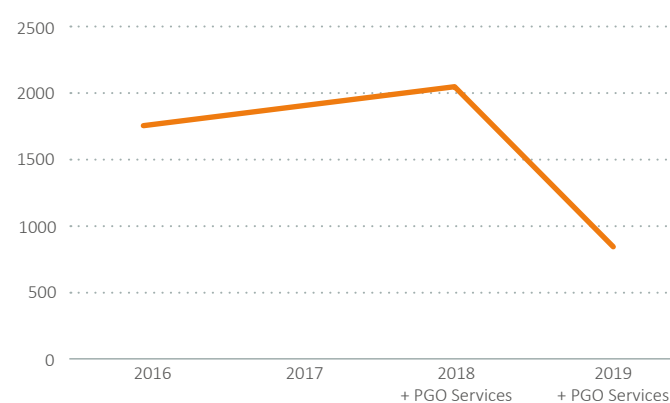
Wskaźnik ciężkości wypadków

Ilość wypadków

Ilość dni niezdolności do pracy po wypadkach

Celem naszych działań jest budowanie kultury bezpieczeństwa na wszystkich poziomach organizacji, które realizujemy przez:

- nadanie roli przewodniej Zarządu Firmy w budowaniu kultury bezpieczeństwa,
- zwiększenie zaangażowania pracowników szczebla średniego w działania na rzecz bezpieczeństwa podległych im obszarów ,
- budowa kanałów komunikacji dwukierunkowej między pracownikami a kierownictwem w zakresie wykrywania i eliminowania zagrożeń,
- promowanie właściwych zachowań oraz dobrych praktyk,
- programy motywacyjne dla pracowników (Keizen),
- wczesne wykrywanie zagrożeń ich eliminacja.

Duży nacisk kładziemy na wczesne wykrywanie zagrożeń oraz zgłaszanie przez pracowników zdarzeń potencjalnie wypadkowych. Właściwe określenie przyczyn i zastosowanie środków profilaktycznych mają kluczowe znaczenie. Powołaliśmy zespoły do badania zdarzeń potencjalnie wypadkowych, w których skład wchodzi kierownicy,

Celem naszych działań jest budowanie kultury bezpieczeństwa na wszystkich poziomach organizacji, które realizujemy przez:

- nadanie roli przewodniej Zarządu Firmy w budowaniu kultury bezpieczeństwa,
- zwiększenie zaangażowania pracowników szczebla średniego w działania na rzecz bezpieczeństwa podległych im obszarów ,
- budowa kanałów komunikacji dwukierunkowej między pracownikami a kierownictwem w zakresie wykrywania i eliminowania zagrożeń,
- promowanie właściwych zachowań oraz dobrych praktyk,
- programy motywacyjne dla pracowników (Keizen),
- wczesne wykrywanie zagrożeń ich eliminacja.

Duży nacisk kładziemy na wczesne wykrywanie zagrożeń oraz zgłaszanie przez pracowników zdarzeń potencjalnie wypadkowych. Właściwe określenie przyczyn i zastosowanie środków profilaktycznych mają kluczowe znaczenie. Powołaliśmy zespoły do badania zdarzeń potencjalnie wypadkowych, w których skład wchodzi kierownicy, mistrzowie, służba bhp oraz pracownicy. Stosujemy Analizy TOL, 5 Why, CMM.

Dzięki komunikacji międzyzakładowej, w ramach wykrytych zagrożeń oraz stosowanych dobrych praktyk, wykorzystujemy

efekt synergii. Działania profilaktyczne wdrożone w jednym z zakładów są automatycznie implementowane przez pozostałe.

Duży nacisk kładziemy na zgłaszanie zdarzeń potencjalnie wypadkowych. Właściwe określenie przyczyn i zastosowanie środków profilaktycznych mają kluczowe znaczenie. Powołałiśmy zespoły do badania zdarzeń potencjalnie wypadkowych, w których skład wchodzi kierownicy, mistrzowie, służba bhp oraz pracownicy. Stosujemy Analizy TOL oraz „5 WHY”.

Kwestie BHP są jednym z głównych tematów poruszanych podczas narad z dyrekcją lub zarządami zakładów. Podczas narad planowane są działania długookresowe oraz budowana strategię BHP dla całej Grupy PGO.

Kwestie związane z ochroną zdrowia i bezpieczeństwem w spółkach Grupy ujęte są w regulaminach pracy i zakładowych układach zbiorowych.

W ramach Grupy PGO, w zakładzie O.Ż. „Śrem” Sp. z o.o. działa Komisja BHP. W skład komisji wchodzi w równej liczbie przedstawiciele pracodawcy, w tym pracownicy służby BHP i lekarz sprawujący profilaktyczną opiekę zdrowotną nad

Krzywa Bradleya

Źródło: Opracowanie własne na podstawie www.ex-p.pl/2017/11/20/kultura-bezpieczenstwa-ja-ksztaltowac.

Celem wprowadzanych programów jest:

- wczesne wykrywanie zagrożeń ich eliminacja,
- analiza zdarzeń potencjalnie wypadkowych oraz wypadków,
- budowa kanałów komunikacji dwukierunkowej między pracownikami a kierownictwem w zakresie wykrywania i eliminowania zagrożeń,
- zwiększenie zaangażowania pracowników szczebla średniego w działania na rzecz bezpieczeństwa podległych im obszarów,
- zwiększenie świadomości i zaangażowania wszystkich pracowników w zakresie wykrywania zagrożeń oraz ich eliminacja.

Planując działania na rzecz bezpieczeństwa, Grupa PGO kieruje się filozofią zgodną z „Krzywą Bradleja” która wskazuje, że budowanie wysokiej kultury bezpieczeństwa daje możliwość zredukowania wypadków do ZERA.

Programy BHP realizowanie w 2019 r.:

Tablice wydziałowe BHP
- informacje, zasady, dobre praktyki.

Kwadrans bezpieczeństwa - edukacja pracowników dotycząca bezpieczeństwa na ich wydziale produkcyjnym.

Program zgłaszania i analizy zdarzeń potencjalnie wypadkowych - program dedykowany dla pracowników fizycznych oraz mistrzów.

Ćwiczenia działań w sytuacjach kryzysowych - ewakuacja, pożar, uwolnienie substancji niebezpiecznej.

Regularne audyty bezpieczeństwa.

Weryfikacja i dostosowanie środków ochrony indywidualnej.

Aktualizacja procedur i instrukcji - prace szczególnie niebezpieczne, pozwolenia na pracę podwykonawców, ocena ryzyka zawodowego, instrukcje stanowiskowe, instrukcje bezpiecznej obsługi maszyn.

Wprowadzenie zasad bezpieczeństwa pracy dla firm zewnętrznych oraz gości wchodzących na teren Zakładu.

Weryfikacja i dostosowanie maszyn do wymagań bezpieczeństwa.

pracownikami oraz przedstawicielem pracowników, w tym społeczny inspektor pracy. Przewodniczącym komisji BHP jest pracodawca lub osoba przez niego upoważniona, a wiceprzewodniczącym społeczny inspektor pracy lub przedstawiciel pracowników. Posiedzenia komisji odbywają się raz w miesiącu.

Zadaniem komisji BHP jest:

- dokonywanie przeglądu warunków pracy,
- okresowa ocena stanu bezpieczeństwa i higieny pracy,
- opiniowanie podejmowanych przez pracodawcę środków zapobiegających wypadkom przy pracy i chorobom zawodowym,
- formułowanie wniosków dotyczących poprawy warunków pracy oraz współdziałanie z pracodawcą w realizacji jego obowiązków w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

W pozostałych podmiotach Grupy PGO prowadzone są okresowe konsultacje BHP z przedstawicielami pracowników wyłanianymi przez związki zawodowe. **(G4-LA5, GR 403-1)**

Wskaźniki dotyczące wypadkowości odnoszące się do pracowników zatrudnionych na umowę o pracę, umowę zlecenia, o dzieło, agencyjną (G4-LA6, GR 403-2)

Okres	Region	Zatrudnienie	Struktura zatrudnienia		Ilość wypadków		Wskaźnik częstości wypadków		
		Ogółem	M	K	M	K	Ogółem	M	K
2019	Wielkopolskie	509	430	79	11	2	25,54	25,58	25,32
	Łódzkie	262	238	24	5	0	19,08	21,01	0
	Podkarpackie	138	126	12	3	0	21,74	23,81	0
	Małopolskie	242	226	16	6	0	24,79	26,55	0
	Śląskie	135	71	64	0	0	0,00	0	0
2018	Wielkopolskie	504	437	67	23	1	47,62	52,63	14,93
	Łódzkie	278	245	33	4	0	14,39	16,33	0
	Podkarpackie	176	154	22	7	0	39,77	45,45	0
	Małopolskie	297	273	24	11	0	37,04	40,29	0
	Śląskie	87	41	46	1	0	11,49	24,390	0

Wskaźnik częstości wypadków- jest to ilość wypadków w przeliczeniu na 1000 zatrudnionych w okresie objętym raportowaniem.

**Wskaźniki dotyczące wypadkowości odnoszące się do pracowników zatrudnionych
na umowę o pracę, umowę zlecenia, o dzieło, agencyjną (G4-LA6, GR 403-2)**

Okres	Region	Wskaźnik ciężkości wypadków			Ilość chorób zawodowych		Wskaźnik utraconych dni pracy		Wskaźnik nieobecności	Liczba wypadków śmiertelnych	
		Ogółem	M	K	M	K	M	K	Wskaźnik	M	K
2019	Wielkopolskie	47,62	49,82	35,5	2	0	0,508	0,358	8,1	0	0
	Łódzkie	11,60	11,60	0	1	0	0,097	0	6,5	0	0
	Podkarpackie	18,00	18,00	0	0	0	0,002	0	12,9	0	0
	Małopolskie	20,67	20,67	0	0	0	0,219	0	7,4	0	0
	Śląskie	0,00	0	0	0	0	0	0	3,5	0	0
2018	Wielkopolskie	41,79	42,70	21	1	1	0,899	0,125	7,5	1	0
	Łódzkie	88,75	88,75	0	0	0	0,580	0	6,3	0	0
	Podkarpackie	42,29	42,29	0	0	0	0,769	0	11,8	0	0
	Małopolskie	33,91	33,91	0	1	0	0,547	0	7,8	0	0
	Śląskie	0,00	0	0	0	0	0,254	0	3,6	0	0

Wskaźnik ciężkości wypadków - jest to stosunek liczby dni niezdolności spowodowanych wypadkami przy pracy do liczby wypadków które wystąpiły w okresie raportowania.

Wskaźnik dni utraconych - Wpływ wypadków przy pracy i chorób zawodowych odzwierciedlony w postaci przebywania pracowników na zwolnieniach chorobowych. Wskaźnik uzyskuje się poprzez porównanie całkowitej liczby straconych dni pracy do całkowitej liczby dni zaplanowanych do przepracowania przez pracowników w okresie objętym raportowaniem.

Wskaźnik nieobecności - Odnosi się do liczby rzeczywistych nieobecności pracownika w pracy wyrażonej w postaci odsetka wszystkich dni, przez które pracownik powinien być w pracy zgodnie z przypisanym harmonogramem w danym okresie.

DZIAŁANIA SPOŁECZNE

Spoleczna odpowiedzialność PGO

Działania społeczne są nierozdzielnie połączone z codzienną działalnością PGO. Nie bez powodu jeden z naszych programów ma w nazwie określenie „Rodzina PGO”. Dla nas pracownicy – ich wiedza, doświadczenie, kompetencje oraz zadowolenie to podstawa sukcesu. Istotna jest również społeczność lokalna, z którą stykamy się na co dzień i którą aktywnie wspieramy.

Agnieszka Czapura-Kluba, Kierownik ds. marketingu i strategii

Pracownicy Grupy PGO mają świadomość wpływu jaki firma, w której pracują, wywiera na społeczeństwo i środowisko naturalne. Podejmując jakiegokolwiek decyzje i działania staramy się optymalizować, czyli wzmacniać pozytywny oraz minimalizować negatywny wpływ na wspomniane aspekty życia. Naszą misją jest kształtowanie nowoczesnego przemysłu poprzez ciągłe doskonalenie i rozwój oraz budowanie społeczności opartej na wartościach. Wierzymy, że wzajemne przekazywanie wyznawanych przez nas postaw i wartości pozwala rozwijać się zarówno nam, jak i społecznościom skupionym wokół PGO.

Aby móc sprawnie i konsekwentnie realizować działania z obszaru społecznego, Grupa PGO przyjęła politykę społeczną (2017) oraz wytyczne do polityki CSR i sponsoringowej (2019, obecnie trwają prace nad jej wdrożeniem). Głównym celem działań społecznych jest budowanie i umacnianie relacji oraz inspirowanie do pozytywnych zmian zarówno w obrębie Grupy, jak i w otoczeniu lokalnym.

Działania społecznie odpowiedzialne Grupy PGO organizowane są dwutorowo. Pierwszy, ukierunkowany na pracowników, wiąże się z ich rozwojem, zdrowiem, promocją młodych talentów oraz tworzenie programów dla pracowników oraz ich rodzin. Drugi, przeznaczony dla społeczności lokalnych, w których prowadzimy swoją działalność, poprzez sponsoring i wsparcie działań charytatywnych lub edukacyjno-kulturowych, pomoc rzeczową dla organizacji, grup potrzebujących lub wykluczonych społecznie oraz na rzecz środowiska naturalnego.

Programy wewnętrzne PGO

Witamy w rodzinie PGO

W PGO witamy z radością każde nowo narodzone dziecko naszego pracownika. W prezencie powitalnym nowy członek naszej rodziny otrzymuje małą wyprawkę. Program Witamy w rodzinie PGO działa od 2017 roku.

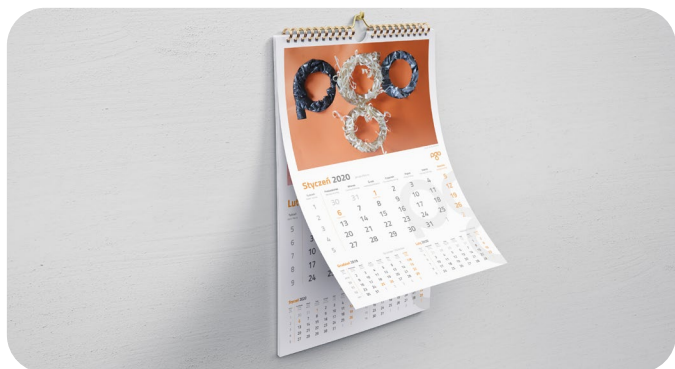
PGO Biega

Program PGO Biega promuje wśród pracowników aktywność fizyczną, integrację i wartości team spirit. Nasi pracownicy biorą udział w biegach charytatywnych, takich jak Wings for Life czy Business Run.

Kształtujemy, malujemy

To coroczny konkurs dla dzieci pracowników Grupy PGO, jego ideą jest nie tylko pobudzenie kreatywności i zaprezentowanie talentów plastycznych oraz graficznych wszystkich uczestników konkursu, ale również poszerzenie wiedzy z zakresu produkcji odlewniczej i kuźniczej. Za każdym razem na uczestników czekają atrakcyjne nagrody.

Dofinansowanie studiów

Inwestujemy w rozwój naszych pracowników dofinansowując studia podyplomowe, m.in. na zainicjowanym przez PGO kierunku Inżynieria procesów odlewniczych i obróbki plastycznej na Politechnice Śląskiej, oraz menedżerskie.

Szkolenia

Regularnie realizowane są szkolenia zawodowe, podnoszące zarówno kompetencje menedżerskie jak i sprzedażowe. Realizujemy programy eksperckie, które podnoszą poziom wiedzy i umiejętności pracowników zgodnie z profilem działalności Grupy, a także indywidualne kursy językowe.

Działania na rzecz społeczności lokalnej

W tym zakresie możemy podzielić naszą aktywność na 3 główne obszary zdefiniowane zarówno w polityce społecznej, jak i wytycznych do polityki CSR i sponsoringowej:

Edukacja, sport i zdrowie

Działania wpływające na społeczności lokalne często związane są z aktywnością fizyczną naszych pracowników. Poprzez sport, udział w płatnych, charytatywnych biegach pomagamy najbardziej potrzebującym w zbiórce środków na rehabilitację, sprzęty i urządzenia niezbędne do leczenia potrzebujących. PGO wspiera również sporty wodne. Do załogi żeglarskiej PGO Good Speed Sailing Team w 2017 roku dołączyła druga fregata - Good Shape Yacht Club Glinik, z kapitanem zatrudnionym w PGO S.A. Kuźnia Glinik oddz. w Gorlicach.

Jesteśmy organizacją uczącą się. Współpracując ze szkolnictwem na każdym poziomie czerpiemy wzajemne korzyści. Szkoły techniczne w obrębie naszych zakładów prowadzą klasy, które patronatem objęło PGO. Celem klas jest

wyedukowanie młodzieży z zakresu odlewnictwa i kuziennictwa oraz zapewnienie dobrego startu poprzez oferowane praktyki oraz naukę w systemie dualnym.

W 2019 PGO ponownie miało przyjemność wspierać projekt Łazika Marsjańskiego, budowanego przez Studenckie Koło Sztucznej Inteligencji SKN AI-METH, dzięki czemu była możliwa kontynuacja projektu i uczestnictwa koła w europejskich oraz ogólnopolskich zawodach.

Kultura

Jesteśmy dumni, że nasza działalność może przyczyniać się do propagowania sztuki. W Odlewni Żeliwa "Śrem" powstało w sumie ponad 200 figur zaprojektowanych i wykonanych przez profesor Magdalenę Abakanowicz i jej współpracowników. Pierwsze 112 kroczących, bezgłowych postaci składa się na cykl "Nierozpoznanych" z 2002 roku. Do dziś można je oglądać w poznańskiej Cytadeli. Kolejne 100 żeliwnych figur stworzono i odlano w 2005 roku. „Agora” bo taką nazwę nosi ta grupa żeliwnych olbrzymów pojechały ze Śremu do Chicago. Ale dwie z figur zostały w kraju i można je do dziś oglądać. W kwietniu 2019 dzieła zostały przekazane w depozyt śremskiemu muzeum.

Spektakularnym wydarzeniem, w którym wzięliśmy udział w 2019 roku było wykucie w Gorlickim oddziale PGO serca dzwonu Vox Partis. Wysoki na cztery metry i ważący pięćdziesiąt pięć ton dzwon został odlany przez przemysłowych ludwisarzy w Pracowni Ludwisarskiej Jana Felczyńskiego we współpracy z firmą Rduch Bells & Clocks w Czernicy i spółki Metalodlew w Krakowie. Serce wykuto z wysokiej jakości, miękkiej stali o specjalnie dobranym składzie chemicznym. Proces kucia wraz z niezbędnymi operacjami dodatkowymi trwał osiem godzin i była to niezwykle precyzyjna „robota”. Ze względu na znaczące różnice w średnicy serca wahające się od pięćdziesięciu do zaledwie dwunastu centymetrów operator, który ręcznie wykonywał kucie odkuwki „na gotowo”, musiał wykazać się niezwykle wyczuciem i delikatnością tak, aby serce się nie wykrzywiło w miejscu przewężenia. Każda, najmniejsza niezgodność z projektem, opracowanym przez naszych inżynierów, wpłynęłaby na jakość dźwięku. By dzwon rozbrzmiał, jego serce uderza w wieniec (najgrubszą część płaszczu), w tym celu całość trzeba rozkołysać.

Środowisko

Rodzaj, skala działalności oraz lokalizacja zakładów produkcyjnych Grupy nie mają negatywnego wpływu na siedliska i gatunki chronione w ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000. Dzięki optymalizacji procesów produkcji odlewów i odkuwek, segregacji, składowaniu i przekazywaniu odpadów do przerobienia lub utylizacji minimalizujemy ilość odpadów technologicznych. Wytwarzając nasze produkty kierujemy się zasadą przezorności, czyli podejmujemy wszelkie możliwe środki, aby zapobiec degradacji środowiska. Wszystkie zakłady produkcyjne Grupy PGO otrzymały certyfikat norm PN-EN ISO 14001.

Odpowiedzialny rok 2019

1

Biegacze PGO ścigali się w Business Run w Poznaniu i w Katowicach. Poland Business Run to największy charytatywny bieg biznesowy, który pomaga spełniać marzenia osób po amputacjach. Bieg ten ma charakter sztafety - występuje w niej pięciu zawodników.

2

Łazik Marsjański Silesian Phoenix, który mamy ogromną przyjemność wspierać, wziął udział (oczywiście razem ze swoimi konstruktorami) w najważniejszych na naszym kontynencie zawodach - European Rover Challenge 2019.

3

Pacownicy Kuźni Glinik wzięli udział w niezwykłym projekcie - wyktuli serce dzwonu Vox Patris. Serce mierzy ponad 4 metry, waży 2 tony a jego średnica w najszerszym miejscu to 50 cm.

Załoga PGO Good Speed wygrała Morskie Żeglarskie Mistrzostwa Polski ORC International. W ogólnej klasyfikacji nie mieli sobie równych, zajmując I miejsce z 5,5 pkt. przewagi.

4

W każdej z naszych lokalizacji uczciliśmy Dzień Dziecka! Najmłodszy mieli okazję skorzystać z przygotowanych dla nich atrakcji i posmakować sprezentowanych pyszności.

9 czerwca odbył się kolejny Turniej Wędkarski PIOMY Odlewni. W zawodach wzięło aż 23 pracowników oddziału.

Przekazanie w depozyt śremskiemu muzeum dwóch żeliwnych postaci z serii „Agora”, które artystka prof. Magdalena Abakanowicz podarowała swoim śremskim współpracownikom.

5

Ośmiu wspaniałych biegaczy z PGO Biega w Śremie ukończyło charytatywny bieg Wings For Life World Run 2019.

W Gorlicach odbył się drugi Turniej o Puchar Prezesa PGO. Zasłużenie zwyciężyła drużyna Piomy Odlewni. Walka była zacięta, nie obyło się bez kontuzji, ale dla wspaniałej rywalizacji i niezwykłej atmosfery - było warto.

9

Cała Rodzina PGO pokazała swoją moc i przystąpiła do niezwyklej zbiórki środków finansowych na pliną operację małej Tosi w Lozannie - udało się! Operacja zakończyła się sukcesem, a dziewczynka z Gorlic zaczęła naukę mówienia.

8

"Sztuka przemysłu - przemysł w sztuce" rozstrzygnięcie konkursu plastycznego dla dzieci pracowników PGO.

7

OŻ „Śrem” otrzymała list gratulacyjny za udział w zawodowcy.org - w ramach którego pracują nad wspieraniem rozwoju kształcenia zawodowego w Wielkopolsce.

6

PGO ponownie mogło wesprzeć rodzinę dzielnej Tosi z Gorlic. Tym razem przyszkoliliśmy dla niej i całej jej najbliższej rodziny świąteczne upominki.

Pracownicy OŻ „Śrem” mieli okazję wspomóc samego Świętego Mikołaja! Dzięki ich dobremu sercom, okazanym podczas zbiórki, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie mogło przekazać swoim podopiecznym fantastyczne prezenty świąteczne.

10

11

12

Sankcje

Grupa PGO prowadzi swoją działalność zgodnie z prawem, regulacjami i zasadami etycznego biznesu. Zgodnie z Regulaminem organizacyjnym kadra kierownicza ma obowiązek znajomości obowiązujących przepisów prawa i wewnętrznych aktów normatywnych w zakresie dotyczącym podległego obszaru oraz jest odpowiedzialna za kontrolę realizacji zadań podległych pracowników również w zakresie ich zgodności z w/w regulacjami. W tym zakresie kadra kierownicza zobowiązana jest również do śledzenia zmian w przepisach, które mogą mieć wpływ na działalność spółki oraz sygnalizowanie z odpowiednim wyprzedzeniem Zarządowi konieczność odpowiedniego przygotowania spółki do prawidłowego wypełniania nowych obowiązków wynikających z tych przepisów.

Ponadto spółka korzysta z obsługi prawnej realizowanej przez kancelarię prawną w ramach, której spółka ma zapewnione odpowiednie wsparcie prawne i konsultacje wszystkich istotnych prawnie aspektów prowadzonej działalności co minimalizujące ryzyko ewentualnego naruszenia przepisów.

W naszej ocenie ryzyko braku zgodności prowadzonej działalności z przepisami prawa jest skutecznie kontrolowane i utrzymywane na niskim poziomie co jednak nie eliminuje zupełnie takiego ryzyka z uwagi na dużą ilość nowych regulacji oraz zmienną interpretację przepisów przez instytucje administracyjne.

W 2019 roku nie odnotowaliśmy przypadku korupcji lub dyskryminacji w naszej Grupie. **(G4-HR3, GRI 406-1)**

W 2019 roku nie zostały podjęte wobec Grupy PGO żadnego kroki prawne dotyczące naruszeń zasad wolnej konkurencji i praktyk monopolistycznych. **(G4-S07, GRI 206-1)**

W 2019 roku Grupa PGO nie płaściła żadnych istotnych kar oraz nie poniosła żadnych sankcji niefinansowych z tytułu niezgodności z prawem i regulacjami, w tym dostarczania, znakowania i użytkowania produktów i usług. **(G4-S08, GRI 419-1)**

W 2019 roku nie było przypadków niezgodności z regulacjami i dobrowolnie stosowanymi kodeksami dotyczącymi wpływu produktów i usług na zdrowie i bezpieczeństwo. **(G4-PR2, GRI 416-2)**

W 2019 roku nie było przypadków niezgodności z regulacjami i dobrowolnie stosowanymi kodeksami dotyczącymi informacji i znakowania produktów i usług. **(G4-PR4, GRI 417-2)**

W 2019 roku nie było przypadków niezgodności z regulacjami i dobrowolnie stosowanymi kodeksami dotyczącymi komunikacji marketingowej. **(G4-PR7, GRI 417-3)**

W 2019 roku żaden z interesariuszy Grupy nie złożył skargi dotyczącej naruszenia prywatności. Nie miała miejsca również utrata danych klientów. **(G4-PR8, GRI 418-1)**

O raporcie

„Raport Zrównoważonego Rozwoju Grupy PGO – Sprawozdanie na temat informacji niefinansowych za rok 2019” został przygotowany przez naszą Grupę po raz trzeci. Raport został sporządzony za okres 01.01.2019-31.12.2019 roku. Poprzedni Raport został sporządzony za okres 01.01.2018-31.12.2018 i opublikowany w dniu 30.04.2019 r. W Grupie PGO przyjęty został roczny cykl raportowania. **(G4-28, GRI 102-50), (G4-29, GRI 102-51), (G4-30, GRI 102-52)**

„Raport Zrównoważonego Rozwoju Grupy PGO – Sprawozdanie na temat informacji niefinansowych za rok 2019” został sporządzony w wykonaniu obowiązku określonego w art. 49b i art. 55 ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku (tekst jednolity Dz.U. z 2019 r., poz. 351 z późn. zm.).

Spółka PGO S.A. w roku poprzedzającym rok obrotowy 2019 tj. w roku 2018 nie spełniała kryteriów określonych w art. 49b ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz.U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.) i w związku z tym nie podlega obowiązkowi sporządzenia jednostkowego oświadczenia na temat informacji niefinansowych.

Jednocześnie Grupa PGO spełnia kryteria określone w art. 55 ust. 2b ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości i w związku z tym Grupa sporządziła niniejszy Raport na temat informacji niefinansowych za 2019 r., który zostanie opublikowany na stronie internetowej pod adresem: www.pgosa.pl.

Grupa PGO przy sporządzaniu „Raportu Zrównoważonego Rozwoju Grupy PGO – Sprawozdania na temat informacji niefinansowych za rok 2019” zgodnie z przepisem art. 49b ust. 8 ustawy o rachunkowości, który przewiduje możliwość sporządzenia oświadczenia na temat informacji niefinansowych przy zastosowaniu dowolnych zasad, w tym własnych zasad, krajowych, unijnych lub międzynarodowych standardów, norm lub wytycznych, posługiwała się własną metodologią wzorowaną na Global Reporting Initiative (wersja G4) oraz GRI Sustainability Reporting Standards (GRI Standards).

W tworzeniu „Raportu Zrównoważonego Rozwoju Grupy PGO – Sprawozdania na temat informacji niefinansowych za rok 2019” dążymy aby w kolejnych okresach obejmował on wszystkie istotne aspekty prowadzonej działalności i w możliwie najdokładniejszy sposób oddawał jej specyfikę oraz jej wpływ na interesariuszy i nasze otoczenie. Dlatego też „Raport zrównoważonego rozwoju Grupy PGO” za rok 2019 zawiera w wielu aspektach informacje w poszerzonym zakresie oraz prezentowane w nowej, dostarczającej większej ilości danych formie, m.in. w zakresie danych dotyczących środowiska, pracowników czy bezpieczeństwa.

Spowodowało to konieczność odpowiedniego skorygowania prezentowanych w raporcie danych dotyczących również roku 2018 w celu uzyskania porównywalności tych danych. **(G4-22, GRI 102-48), (G4-23, GRI 102-49)**

W raportowanym okresie w Grupie PGO wszelkie znaczące zmiany dotyczące wielkości organizacji i jej struktury własności lub łańcucha dostaw zostały zaprezentowane we właściwych częściach Raportu. **(G4-13, GRI 102-10)**

Raport nie został poddany zewnętrznej weryfikacji. **(G4-33, GRI 102-56)**

Osoba do kontaktu: Grzegorz Kozub, dyrektor ds. relacji inwestorskich, grzegorz.kozub@pgosa.pl **(G4-31, GRI 102-53)**

Tabela zawartości raportu (G4-32, GRI 102-55)

nr wskaźnika		nazwa wskaźnika	nr strony
G4-1	GRI 102-14	Oświadczenie ze strony najważniejszych rangą decydentów	2, 12
G4-2	GRI 102-15	Opis kluczowych wpływów, ryzyk i szans	32
G4-3	GRI 102-1	Nazwa organizacji	4
G4-4	GRI 102-2	Podstawowe marki, produkty i usługi	7
G4-5	GRI 102-3	Lokalizacja siedziby głównej organizacji	4
G4-6	GRI 102-4	Lokalizacja operacji	4
G4-7	GRI 102-5	Charakter własności oraz forma prawna	10
G4-8	GRI 102-6	Rynki obsługiwane przez organizację (uwzględniając podział geograficzny, obsługiwane sektory oraz typy klientów i beneficjentów)	50
G4-9	GRI 102-7	Skala organizacji	8
G4-10	GRI 102-8	Informacje o zatrudnionych i innych pracownikach	62
G4-11	GRI 102-41	Układ zbiorowy	64
G4-12	GRI 102-9	Łańcuch dostaw	54
G4-13	GRI 102-10	Znaczące zmiany dla organizacji i jej łańcuchu dostaw	80
G4-14	GRI 102-11	Zasada przezorności	57
G4-16	GRI 102-13	Członkostwo w stowarzyszeniach	35
G4-17	GRI 102-45	Podmioty wchodzące w skład skonsolidowanego raportu finansowego	4, 5
G4-22	GRI 102-48	Zmiany informacji	80
G4-23	GRI 102-49	Zmiany w raportowaniu	49, 80
G4-25	GRI 102-42	Identyfikacja i selekcja interesariuszy	42
G4-26	GRI 102-43	Podejście do zaangażowania interesariuszy	44
G4-28	GRI 102-50	Okres raportowania	79
G4-29	GRI 102-51	Data ostatniego raportu	79
G4-30	GRI 102-52	Cykl raportowania	79
G4-31	GRI 102-53	Osoba do kontaktu	80
G4-32	GRI 102-55	Indeks zawartości GRI	81
G4-33	GRI 102-56	Zewnętrzna weryfikacja	80
G4-34	GRI 102-18	Struktura zarządzania	30
G4-38	GRI 102-22	Skład organu zarządzającego	27, 28
G4-39	GRI 102-23	Osoba zarządzająca	27
G4-40	GRI 102-24	Wybór zarządu spółki	28
G4-41	GRI 102-25	Konflikt interesów	27, 28
G4-45	GRI 102-29	Identyfikacja i zarządzanie wpływem ekonomicznym, środowiskowym i społecznym	32
G4-46	GRI 102-30	Skuteczność procesów zarządzania ryzykiem	32

G4-47	GRI 102-31	Przegląd zagadnień ekonomicznych, środowiskowych i społecznych	32
G4-52	GRI 102-36	Proces ustalania wynagrodzenia	65
G4-56	GRI 102-16	Wartości, zasady, standardy i normy zachowania	13, 45
G4-57	GRI 102-17	Wewnętrzne i zewnętrzne mechanizmy umożliwiające uzyskanie porady dot. zachowań w kwestiach etycznych i prawnych oraz spraw związanych z integralnością organizacji	46
G4-58	GRI 102-17	j.w.	46
G4-EC1	GRI 201-1	Bezpośrednia wartość ekonomiczna wytworzona i podzielona (z uwzględnieniem przychodów, kosztów operacyjnych, wynagrodzenia pracowników, dotacji i innych inwestycji na rzecz społeczności, niepodzielonych zysków oraz wypłat dla właścicieli kapitału i instytucji państwowych)	8
G4-EC9	GRI 204-1	Praktyka dotycząca zamówień	53
G4-EN1	GRI 301-1	Wykorzystywane materiały/surowce wg masy lub objętości	58
G4-EN2	GRI 301-2	Procent wykorzystywanych materiałów, które stanowią przetworzone materiały początkowe	58
G4-EN3	GRI 302-1	Zużycie energii wewnątrz organizacji	58
G4-EN6	GRI 302-4	Redukcja zużycia energii	59
G4-EN8	GRI 303-1	Zużycie energii na zewnątrz organizacji	59
G4-EN11	GRI 304-1	Zakłady będące własnością, wynajmowane, zarządzane lub sąsiadujące z obszarami chronionymi bądź obszarami o dużej wartości pod względem bioróżnorodności znajdujących się poza obszarami chronionymi	57
G4-EN12	GRI 304-2	Znaczące oddziaływanie działań, produktów i usług na różnorodność biologiczną	57
G4-EN13	GRI 304-3	Siedliska chronione lub zrewitalizowane	57
G4-EN14	GRI 304-4	Wymienić gatunki i krajowe gatunki ochronne na siedliskach na obszarach dotkniętych operacjami	57
G4-EN15	GRI 305-1	Bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych (zakres 1)	60
G4-EN16	GRI 305-2	Pośrednie emisje gazów cieplarnianych (zakres 2)	60
G4-EN22	GRI 306-1	Całkowita objętość ścieków według jakości i docelowego miejsca przeznaczenia	59
G4-EN23	GRI 306-2	Całkowita waga odpadów według rodzaju odpadu oraz metody postępowania z odpadem	60
G4-EN25	GRI 306-4	Waga transportowanych, importowanych, eksportowanych lub przetworzonych odpadów uznanych za niebezpieczne oraz procent odpadów przemieszczanych transgranicznie	60
G4-EN26	GRI 306-5	Rodzaj, rozmiar, status ochronny oraz znaczenie dla bioróżnorodności akwenów wodnych i powiązanych siedlisk, na które istotny wpływ ma zrzucana przez organizację raportującą woda i wycieki	59
G4-EN29	GRI 307-1	Kwota istotnych kar oraz całkowita liczba sankcji pozafinansowych z tytułu nieprzestrzegania prawa i regulacji dotyczących ochrony środowiska	59
G4-EN32	GRI 308-1	Odsetek dostawców, którzy zostali poddani ocenie pod kątem kryteriów środowiskowych	55
G4-HR3	GRI 406-1	Całkowita liczba przypadków dyskryminacji i podjętych działań naprawczych	79
G4-HR10	GRI 414-1	Procent nowych dostawców, którzy zostali dobrani pod kątem spełnienia kryteriów w zakresie poszanowania praw człowieka	55

G4-LA1	GRI 401-1	Całkowita liczba i wskaźniki zatrudnienia nowych pracowników oraz rotacji pracowników w podziale na grupy wiekowe, płeć i region	63
G4-LA2	GRI 401-2	Świadczenia zapewniane pracownikom pełnoetatowym, które nie przysługują pracownikom tymczasowym lub zatrudnionym w niepełnym wymiarze godzin, w podziale na główne lokalizacje prowadzenia działalności	64
G4-LA3	GRI 401-3	Urlopy rodzicielskie	65
G4-LA4	GRI 402-1	Minimalne wyprzedzenie, z jakim informuje się o istotnych zmianach operacyjnych, wraz ze wskazaniem, czy okresy te są określone w umowach zbiorowych	64
G4-LA5	GRI 403-1	Procent łącznej liczby pracowników reprezentowanych w formalnych komisjach (w których skład wchodzi kierownictwo i pracownicy) ds. bezpieczeństwa i higieny pracy, które doradzają w zakresie programów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz monitorują takie programy.	72
G4-LA6	GRI 403-2	Rodzaj urazów oraz wskaźnik urazów, chorób zawodowych, dni straconych i nieobecności w pracy oraz wypadków śmiertelnych związanych z pracą, z podziałem na regiony i płeć	72 73
G4-LA7	GRI 403-3	Pracownicy i współpracownicy szczególnie narażeni na choroby związane z miejscem pracy	68
G4-LA14	GRI 414-1	Procent nowych dostawców, którzy zostali dobrani pod kątem spełnienia kryteriów praktyk zatrudniania	55
G4-PR2	GRI 416-2	Całkowita liczba przypadków niezgodności z regulacjami oraz dobrowolnie stosowanymi kodeksami dotyczącymi wpływu produktów i usług na zdrowie i bezpieczeństwo na każdym etapie cyklu ich życia, w podziale na rodzaj skutków	79
G4-PR4	GRI 417-2	"Całkowita liczba przypadków niezgodności z regulacjami i dobrowolnie stosowanymi kodeksami dotyczącymi informacji i znakowania produktów i usług w podziale na rodzaj skutków"	79
G4-PR7	GRI 417-3	Całkowita liczba przypadków niezgodności z regulacjami i dobrowolnie stosowanymi kodeksami dotyczącymi komunikacji marketingowej, w tym reklam, promocji i sponsoringu, w podziale na rodzaj skutków	79
G4-PR8	GRI 418-1	Całkowita liczba uzasadnionych skarg dotyczących naruszenia prywatności klienta i utraty danych klientów	79
G4-SO6	GRI 415-1	Całkowita wartość wsparcia udzielonego na rzecz partii politycznych, polityków i instytucji o podobnym charakterze z podziałem na kraje i odbiorcę/beneficjenta	44
G4-SO7	GRI 206-1	Całkowita liczba podjętych wobec organizacji kroków prawnych dotyczących przypadków naruszeń zasad wolnej konkurencji, praktyk monopolistycznych oraz ich skutki	79
G4-SO8	GRI 419-1	Kwota istotnych kar oraz całkowita liczba sankcji pozafinansowych z tytułu niezgodności z prawem i regulacjami	79
G4-SO9	GRI 414-1	Odsetek nowych dostawców, którzy zostali poddani ocenie pod kątem kryteriów społecznych	55

Prezes Zarządu PGO S.A.

Łukasz Petrus

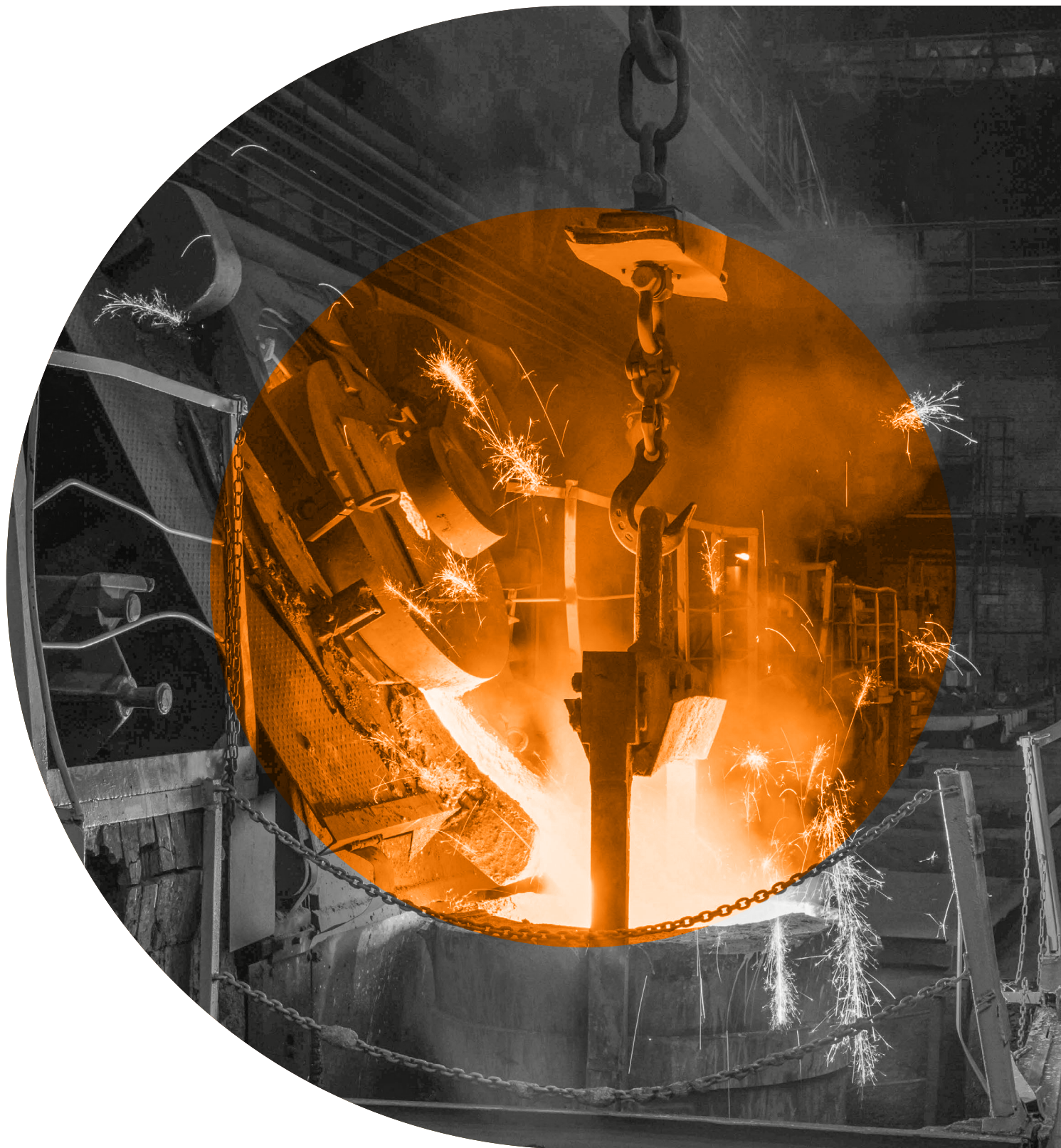
Wiceprezes Zarządu PGO S.A. ds. sprzedaży

Andrzej Bulanowski

Wiceprezes Zarządu PGO S.A. ds. finansowych

Lucjan Augustyn

PGO S.A.

ul. Tysiąclecia 101, 40-875 Katowice

www.pgos.pl

